Bu gün 16 sayfa

HALKIN GÖZÜ
HALKIN KULAĞI
HALKIN DİLİ

Son Posta

Sene 10 — No. 3236 | Yazı işleri telefonu: 20203 | ÇARŞAMBA 2 — AĞUSTOS 1939 | İdare işleri telefonu: 20203 | Fiatı 5 Kuruş

Rumen-Macar hudud muhafızları dün altı saat çarpıştılar

İki memleket arasında nehir nakliyatı etrafındaki müzakereler tatil edildi

Müsademe yeni Macar, Rumen hududunda oldu

Bükreş 1 (Hususî) — Bir müddetten beri nehir nakliyatı için, Romanya ile Macaristan arasında yapılmakta olan müzakereler tatil edilmiştir.

Müzakereler, halen Macaristana ilhak edilmiş olan Rütenyadan geçen ve yeni Rumen - Macar hududunu teşkil eden Tissa nehri yolu ile kereste nakliyatına müteallik bulunuyordu.

(Devamı 11 inci sayfada)

İdam cezalarının infazı sırasında halktan kimse bulunmıyacak

Adliye Vekâleti müddeiumumiliklere hükmün infazı sıralarında kimlerin bulunacağını bildirdi

Ankara 1 (Hususi) — Adliye Vekâleti ölüm cezalarının nasıl yerine getirileceğini ve bu sırada kimlerin bulunacağı hakkında cümhuriyet müddeiumumiliklerine bir tamim göndermiştir. Adliye Vekili Fethi Okyarın imzasını taşıyan bu tamimde ceza muhakemeleri usulü kanununun 398 inci maddesi izah edilmekte ve bundan sonra tatbik edilecek ölüm cezaları için de şu direktifler verilmektedir:

«Mahiyeti icabı bu cezanın her türlü heyecan ve gürültüden azade olarak mutlak bir sükûn ve itidal içerisinde infazını arzu eden vazıı kanun infaz sırasında kimlerin hazır bulunması lâzım geldiğini ve kimlerin bulunmasına müsaade olunabileceğini kanun maddesinde ta-

(Devamı 11 inci sayfada)

Adliye Vekili Fethi Okyar

Fransa neden bu kadar endişe ediyor?

Hükûmetin 1940 da yapılacak intihabatı 1942 ye atması, şimdiye kadar ancak harb zamanlarında müracaat edilmiş tedbirlerdendir

(Muhittin Birgen Peşteden yazıyor)

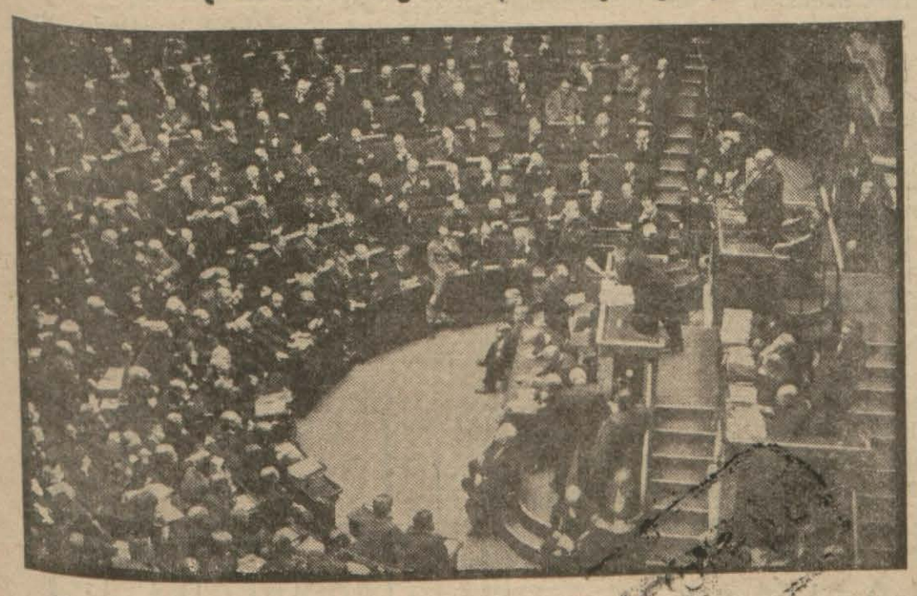

Fransız meclisi toplantı halinde

(Yazısı ikinci sayfada Hergün sütununda)

ispanyollar arasında mücadele

Cümhuriyetçiler Pariste kabine kurmakla meşgul

Fırkadan tardedilen eski başvekil Negrin

Daily Express gazetesine Paristen bildiriliyor: General Frankonun gizli polis teşkilâtı, askerlerin bütün gece çalışarak koğuş duvarlarına bugünkü idare aleyhine cümleler yazdıkları Bilbao garnizonunda seri bir tarama ameliyesi yapmıştır.

Bu cümleler: «Ekmek istiyoruz. Yeni ihtilâle hazır olunuz.. Açlık çekeceğimize komünistliği tercih ederiz» mealindedir. Bildirildiğine göre bu kıyamın elebaşları sayılan askerlerden birçoğu tevkif edilmiştir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Bir şişe bira 16 kuruşa satılacak

Ankara 1 (Hususî) — Gümrük ve İnhisarlar Vekili Raif Karadeniz tesbit edilmiş bulunan yeni bira fiatları hakkında bugün gazetecilere şu izahatı vermiştir:

— Bira fiatları Ağustosun onbeşinden itibaren tenzil edilecek ve beher şişesi Müdafaa vergisile beraber 16 kuruşa satılacaktır. Tenzilât zamanının 15 Ağustos olarak tayin edilmesi Ziraat işletme-

(Devamı 11 nci sayfada)

Kocasını döven ve karakolun camlarını kıran bir kadın

Unkapanında Küçükpazarda Yağhane sokağında oturan Meliha evvelki gece kocasile birlikte bir hayli şarab içmiş ve bir müddet sonra da onunla kavgaya başlamıştır. Bu arada karı koca birbirlerine girmişler ve nihayet Meliha kocası tarafından dövüldüğü iddiasile Küçükpazar karakoluna müracaat etmiştir. Bu şikâyetin tahkikine memur edilen polis memuru Meliha ile birlikte eve gelmiş, bu sırada sarhoş bir halde bulunan kadın tekrar kocasının üzerine hücum etmiştir.

(Devamı 11 inci sayfada)

Dost İngiliz filosu geldi

Tayyare ile Ankaraya gidecek olan Amiralı Millî Şef kabul edecek

Dost denizciler yarın sabah âbideye merasimle çelenk koyacaklar, halk gemileri Cumartesi sabahı gezebilecek

Dost ve müttefik İngilterenin Akdeniz donanması başkumandanı oramiral Sir A. B. Cunningham bu sabah Warspite amiral gemisile limanımıza gelmiş bulunmaktadır. Warspite zırhlısına bir destroyer filotillâsı refakat etmektedir.

Donanma komutanlığından seçilen irtibat zabitleri ve İngiliz sefareti memurları bu sabah saat 7 de hususî bir motörle köprüden hareket ederek beş gün İstanbulun misafiri olacak İngiliz filosunu Marmarada karşılamışlardır. İrtibat zabitleri İngiliz gemilerine çıktıktan sonra dost memleket filosu ağır yolla limana gelmiş ve Selimiye açıklarında 21 pare top atmak suretile şehri selâmlamıştır. Bu toplara Selimiye kışlasından atılan 21 pare topla mukabele edilmiş ve İngiliz filosu Sarayburnu ile Dolmabahçe arasında tayin edilen yerlerde demirlemiştir.

Saat 9,30 da İngiliz konsolosu Warspite zırhlısına giderek amirali ziyaret etmiştir. Saat 10 da donanma komutanı Amiral Şükrü Okan, 10,30 da da İstanbul komutanı General Hâlis Bıyıktay İngiliz amiral gemisine giderek Amiral Sir A. B. Cunninghamı ziyaret edeceklerdir.

İngiliz amirali saat 11 de Yavuza giderek donanma komutanı Amiral Şükrü Okanın ziyaretini iade edecek ve saat 11,15 te Dolmabahçe rıhtımına çıkacaktır. A-

(Devamı 11 inci sayfada)

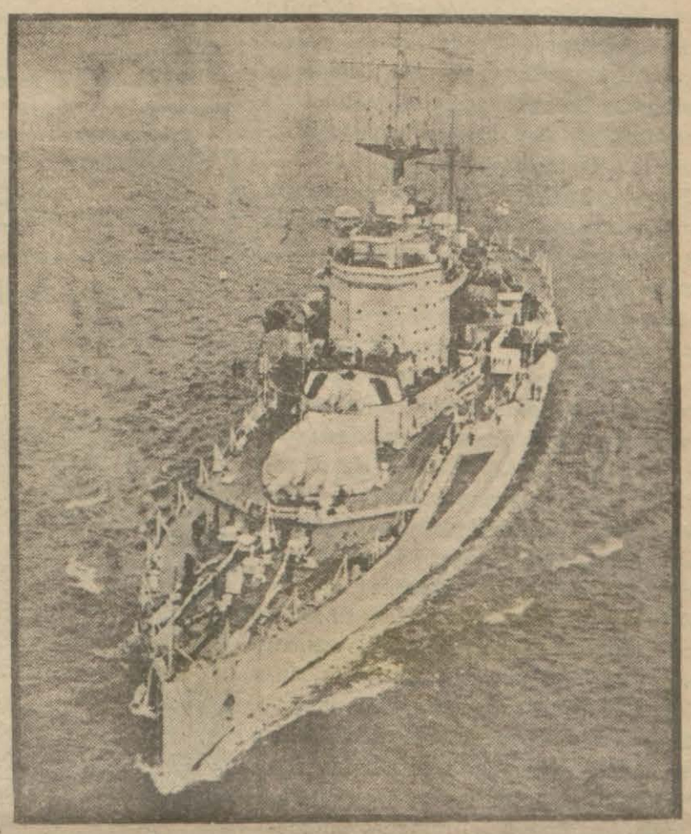

Bu sabah limanımıza gelen Warspit amiral gemisi

Kuvvetli bir harb gemisi

Son Postanın deniz işleri mütehassısı yazıyor

Bugün şehir ve genç Türk donanması, Boğazın mavi sularında dost ve müttefik İngilterenin bir cüzütamını selâmlamakla büyük bir sevinç duyacaktır. Bu ziyaretle Türk ve İngiliz bahriyelileri, dördüncü defadır buluşmuş, tanışmış ve anlaşmış oluyorlar. Böylelikle Büyük Harbin her iki mem-

(Devamı 11 inci sayfada)

Amerikadan sonra ingiltere de Japonya ile ticarî münasebatı kesmiye hazırlanıyor!

(Ercümend Ekrem Talu Paristen yazıyor)

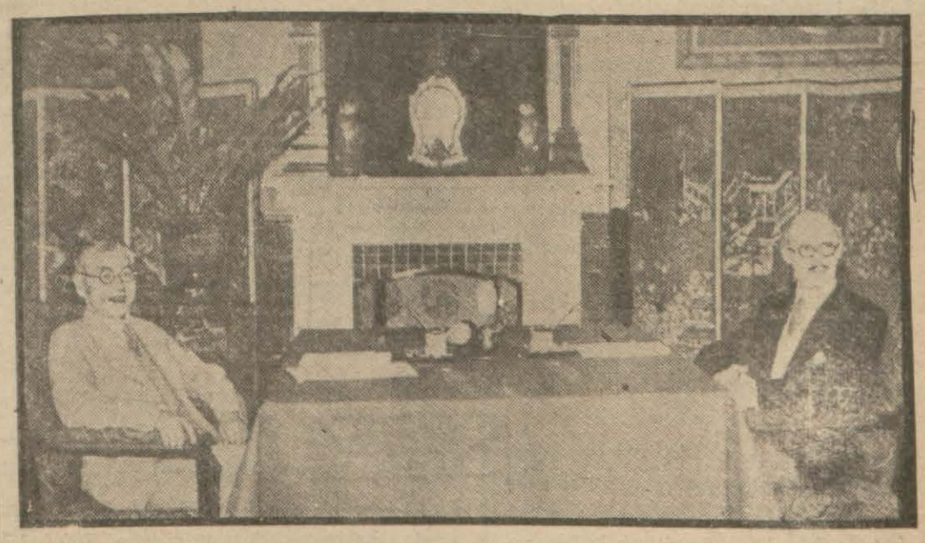

Tokyoda yapılan İngiliz - Japon müzakerelerinden bir intıba: Japon hariciye nazırı ile İngiliz elçisi karşı karşıya

(Yazısını 9 uncu sayfada bulacaksınız)

Hergün

Fransa neden bu kadar Endişe ediyor?

Yazan: **Muhittin Birgen**

Budapeşte, 29 Temmuz

Birkaç gündenberi rivayet halinde Avrupa gazetelerini dolaşan bir haber, dündenberi teeyyüd etmiş bulunuyor: Dün akşamki gazeteler, Fransa hükûmetinin Fransız parlamentosunun intihab devresi müddetini, iki sene müddetle uzatmaya karar verdiğini yazdılar.

Bu kararın ne dereceye kadar mühim ve manalı olduğunu anlamak için aşağıdaki mülâhazaları zihinden geçirmek kâfidir:

Fransada parlamento hukuku, bütün siyasî hakların temelidir. Bu hukuk, Fransız ihtilâlinin yarattığı ruha ve bu ruhun an'anelerine göre o kadar her şeyin üstündedir ki üçüncü cümhuriyet Fransasının bütün tarihinde, parlamento her zamn ve her bakımdan hükûmete hâkim olmuş, hükûmet daima - ve hattâ bazan da memleketin gayet bariz menfaatlerine rağmen - onun nüfuz ve tesiri altında kalmıştır. Bununla beraber, görüyoruz ki, hükûmet, bu defa alelâde bir kararname ile yeni intihabat tarihini iki sene uzatmış, yani 1940 da yapılacak intihabatı 1942 tarihine atmıştır.

Fransa teşkilâtı esasiyesinde böyle bir hareketi meneden ahkâm yoksa da tasvib eden hükümler de yoktur. Ancak, bazı an'aneler, ezcümle, Cihan Harbi esnasında hemen bütün memleketlerin tatbik etmiş oldukları bir usul, esas itibarile, fevkalâde ahvale mahsus olmak üzere parlamentoların devam müddetlerini uzatmanın caiz olacağını umumen kabul etmiştir. Filhakika. Cihan Harbi esnasında muharib memleketler, intihab müddetlerini, harbin devamı müddetince uzatmışlardı. Meselâ, o zaman benim de içinde bulunduğum Osmanlı Meclisi Meb'usanı, dört senelik müddetini harbin içinde bitirdiği için bu müddet o zaman uzatılmıştı. Ayni hal, Fransada da, İngilterede de vesair memleketlerde de yapıldı. Fakat, bu usul nerede tatbik edildiyse daima parlamento tarafından kabul edilmiş olan bir kanun ile yapıldı. Bu defa ise, Fransada intihabat müddetinin iki sene sonraya tehir edilmesi, bir kanun ile değil, bir kararname ile, yani münferiden hükûmetin verdiği bir karar ile vukua geliyor.

Malûm olduğu üzere, Daladier kabinesi, meclisten, muayyen bir zaman zarfında bir takım malî ve siyasî meseleler hakkında kararnameler neşretmek ve bunları kanun hüküm ve kuvvetinde tatbik eyliyebilmek üzere gayet geniş salâhiyetler almıştı. İşte, bu kararname, o salâhiyetlere tevfikan neşrediliyor. Fransada hükûmetin bu kadar salâhiyet sahibi olduğu, yahud aldığı salâhiyetleri bu kadar geniş bir hududa kadar istimale gittiği şimdiye kadar hiç görülmemiş olduğu için bu hâdisenin ifade ettiği ehemmiyeti izaha bile lüzum yoktur.

★

Daladier hükûmetinin aldığı bu kararın ehemmiyeti bilhassa şuradadır ki, bugünkü hükûmet ekseriyeti için, gelecek sene yapılacak bir intihabatın neticesinden endişeye hiç lüzum yoktur. Üçüncü Fransız Cümhuriyetinin hemen bütün tarihinde en büyük siyaset teşkilâtı rolünü oynamış bulunan radikal sosyalistler, bugün Fransada en kuvvetli devirlerinden birini yaşıyorlar. Bunun için, yeni bir intihaba çıktıkları zaman, bunlar, çok iyi neticeler alacaklarından şu dakikada tamamen emindirler. Demek oluyor ki Fransız intihabatının iki sene sonraya tehiri, şu sırada Fransanın içinde bulunduğu harici ve dahilî vaziyetten istifade etmek gibi bir fırka menfaati endişesinin mahsulü değildir. Hattâ, bugünkü harici vaziyet zail olduğu zaman, belki de hükûmet fırkası, intihabata halen sahib olduğu nüfuz ve kuvvetle çıkamıyacaktır.

Böyle olduğuna göre, Fransa hükûmetinin bu kararı vermiş olması, şu dakikada dünya vaziyetinden dolayı çok endişede bulunmasından başka bir sebeble izah edilemez.

Şunu unutmıyalım: Fransanın aldığı tedbir, şimdiye kadar ancak harb zamanlarında müracaat edilmiş tedbirlerdendir; ortada bir harb vaziyeti bulunmadıkça böyle bir tedbiri mazur görmek imkân olmadığına göre, demektir ki, Fransa hükûmeti, kendisini bizzat bir harb içinde imiş gibi görüyor ve siyasî haklarına karşı çok kıskanç olan Fransız milletinin de bu görüşe iştirak ettiğinden tamamen kani bulunuyor. Şu halde, Avrupayı ve hattâ bütün dünyayı, yalnız silâh kullanmıyan bir muharebe içinde görenlere hak vermek zaruridir. Dünyanın her köşesinde göze çarpan vaziyete göre de, milletlerin kendilerini sulh içinde hissetmelerine imkân yoktur.

Belki harb olmıyacak, belki de bugün karşı karşıya kılıçlarını çekmiş, birbirlerine hamle etmeğe hazır gibi duran milletler arasında nihayet bir anlaşma husule gelecek; fakat, buna intizaren, her milletin kendisini harb halinde hissetmesi için bütün sebebler mevcuddur. Bu sebeblerdir ki Fransa hükûmetini bu kadar fevkalâde bir karar almaya sevketti ve gene bu sebeblerdir ki - ortadan bunlar zail oluncaya kadar - bütün milletlerin daimî surette uyanık durmalarını ve hergün yeni bir müdafaa tedbirine müracaat etmelerini icab eyliyecektir.

Muhittin Birgen

Resimli Makale: ≡ Daima kuvvetli olunuz ≡

Birinci Napolyon bundan 139 sene evvel yeni bir muharebe arifesinde dostlarından birine yazdığı mektubda:

— Bugün Avrupada «hukuku düvel» yoktur, sadece sine tokat yekdiğerini mahvetmiye çalışan insanlar vardır, demişti.

Bugün de 139 sene farkla ayni cümleleri ayni kuvvetle tekrar edebiliriz.

«Hak mukaddestir» deriz, hakka dokunulmaması lüzumundan bahsederiz. Nasihatler veririz, ne çare ki gerek ferdlerde, gerek milletlerde mukaddes tanınan hak kuvvete dayanmadıkça sözden ibaret kalır. Hayat ezen ile ezilen arasında daimî bir mücadeleden ibarettir. Hayat muadelesi de ezilmemektir, daima kuvvetli olmıya bakınız.

SÖZ ARASINDA

Bu güzel bebek sizi De meftun Etti mi?

Bu harikulâde güzel bebeğe siz de bizim gibi hayran oldunuz, değil mi? Ne yumak, ne şeker şey...

Bu küçük Londrada yapılan gürbüz çocuk müsabakasında birinciliği kazanmıştır. Geçenlerde gene bu sütunlarda bu bebeğin birincilik kupasından süt içerken alınmış bir resmini koymuştuk.

Hergün bir fıkra

Niçin düğümlemiş

Dalgın, ayni zamanda da çok pis olan bir adam cebinden bir mendil çıkarmıştı. Mendilin ucunda bir düğüm vardı. Dalgın adam düğüme baktı:

— Ben bunu bir hafta evvel bir şey hatırlamak için düğümlemiştim. Fakat bir türlü hatırlamıyorum.

Mendile bakanlardan biri:

— Sakın, dedi, mendili yıkamak zamanı geldiğini unutmamak için düğümlemiş olmıyasın!

Hapishanede baron olan delikanlı

İngilterede küçük kardeşile birlikte, şantaj ve hırsızlıktan dört seneye mahkûm 34 yaşlarında bir İngiliz delikanlısı bulunduğu Brisbane hapishanesinde büyük bir müjdeye kavuşmuş ve 83 yaşlarındaki babasının ölümile baronluk ünvanına tevarüs ettiği kendisine bildirilmiştir.

Yeni baron, gripten muztarib olduğu için, cenazede hazır bulunmak üzere hapishaneden ayrılamamıştır.

Çok garib bir boşanma

Amerikalı bir kadın Şikagoda mahkemeye müracaat ederek şöyle demiştir:

«— Aramızda ayrılık vaki olmadan iki ay önce, kocam bir dargınlık çıkarmak için elinden geleni yaptı. Fakat ben sabrettim. Yalnız geçenlerde beni tayyare ile bir gezinti yapmak üzere havaya çıkardığı zaman mütemadiyen taklak atmaya kalkıştığını, üstelik oturduğum yerin yan tarafına isabet eden küçük kapıyı kapamadığını görünce, artık onunla yaşıyamıyacağımı anladım. Onun için, boşanmak istiyorum!.»

Mahkeme kadının talebini kabul etmiştir.

Karısından Tayyarecilik dersi Alan adam

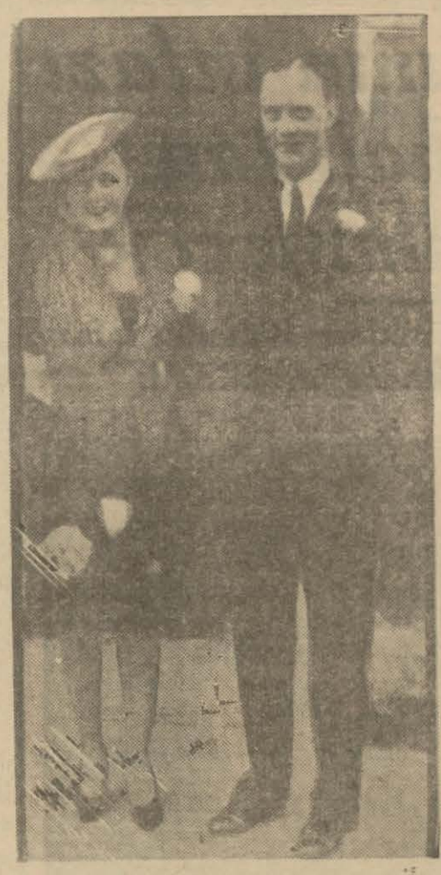

İngiliz ordusu yüzbaşılarından Tony Lovaine, tayyareci olan karısından ders alarak tayyarecilik öğrenmiş, ve devlet hava yolları şubesine faal pilot seçilmiştir. Resmimiz, yeni pilotu karısı ile birlikte göstermektedir.

Dünyanın en büyük tablo koleksiyoncusu bir kaza neticesinde öldü

Degas, Cezanne ve Renoir gibi meşhur ressamları ortaya çıkardığını iddia eden, 23 odalı evinin, birçok dairelerinde tavana kadar yağlı boya tablolar bulunan, meşhur Fransız cimrilerinden koleksiyon meraklısı ve san'at dünyasının esrarengiz adamı Ambroise Vollard bir otomobil kazası neticesinde ölmüştür.

Koleksiyon meraklısı zat çocukluğunda kırık tabaklar toplamaktan büyük bir zevk duyardı. Büyüdükçe bu iptilâsı artmış, zevki değişmiş, ilkönce şimşir üzerine hâk işleri, sonraları da tablolar toplamaya başlamıştı. Bu hususta birçok ta yazıları vardır.

Sözün kısası

Piyano - Radyo

★ ★ ★

Yolum Sandal Bedestenine düşmüştü. Ev eşyası satılan kısma uğradım. Bir yanda bir piyano duruyordu. Piyano alıcısı olmadığım halde onun bulunduğu tarafa gittim, hiç bir şey düşünmeden kapağını açtım ve parmaklarımla tuşlara dokundum.

Yanımda iyi giyinmiş bir adam peyda olmuştu.

— Piyanoya meraklısınız galiba?

Dedi, cevab vermedim.. o devam etti:

— Gayet iyi bir markadır. Temiz kullanıldığı da esasen belli.. bizimdi, satacağız.. az kıymet koydular.. fakat zararı yok.

İçimde sebebini bilmediğim bir üzüntü peyda olmuştu. Ben bu piyanoyu elden çıkaranlar hesabına üzülüyordum. Heves etmişler, aramışlar, beğenmişler, almışlardı. Her halde çalacak bir genç kızdı. Piyano eve geldiği zaman en büyük emeline kavuşmuş kadar kendini mes'ud hissetmişti, ders almıştı, çalmayı öğrenmişti. Evlenecek çağda iken, talib olanlara genç kızı piyano bilir diye methetmişlerdi ve cihazı içinde en değerli eşya olarak piyanoyu getirmişti. Ve şimdi kim bilir ne büyük bir zaruret yüzünden bu piyano burada satılacaktı.

Yanımdaki adam mütemadiyen söylüyordu. Ben düşünürken neler söylediğinin farkında değilim.. Fakat son sözlerini gayet iyi duymuştum.

Eskiden zevcem çalardı. Son zamanlarda pek meşgul olduğu yok. Esasen, bir radyoya şiddetle ihtiyacımız var.. Bunu satıp parasile ufak bir radyo tedarik edeceğiz.

Hiç bir şey söylemeden yürüdüm. Biraz evvel acı şeyler düşünmüş, üzülmüştüm.. Fakat hakikat benim düşündüklerimden daha acı imiş!

★ ★ ★

Bir amele toprak altında kaldı

Lüleburgaz, 1 (Hususî) — Babaeski kum ocaklarında çalışan Osmaniye köyünden amele Şerif kum çıkarırken bir çöküntü neticesinde toprak altında kalmış ve muhtelif yerlerinden ağır surette yaralanmıştır. Ölüm halinde bulunan yaralı Edirne Memleket hastanesine kaldırılmıştır.

Doğuda bir betonarme köprü daha yapıldı

Elâzığ 1 (A.A.) — Elâzığ ile Keban arasında yeni yapılan betonarme Çıp köprüsü Dördüncü Umumî Müfettiş General Alpdoğan tarafından dün açılmıştır. Açılma töreninde Elâzığdan, Keban'dan ve köylerden gelen binlerce halk bulunmuştur. Bu münasebetle söylenen nutuklarda, köprülerin ve yolların memleketimizin iktisadî ve umumî hayatında yaptığı iyi tesirler tebarüz ettirilmiştir.

Son üç yıl içinde Cümhuriyet hükûmeti tarafından etrafı Murad ve Fırat nehirlerile çevrili olan Elâzığ Vilâyetinde beş ve Tunceli Vilâyetinde on betonarme köprü yaptırılmış bulunmaktadır.

TAKVİM

AĞUSTOS		
Rumi sene 1355 — Temmuz 20	2 — Resmî sene 1939	Arabî sene 1358 — Hizir 89

ÇARŞAMBA

GÜNEŞ S.	GÜNEŞ D.	Ce. Âhir 16	İMSAK S.	İMSAK D.
4	57		2	56
9	32		7	31

	Öğle S.	Öğle D.	İkindi S.	İkindi D.	Akşam S.	Akşam D.	Yatsı S.	Yatsı D.
Z.	12	20	15	15	19	25	21	14
E.	4	55	8	50	12	—	1	48

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

Geçenlerde bir gazete Bulgaristanın yaz mevsimi başında ne kadar çilek ihraç ettiğini yazmıştı. Dün de bir başka gazete gene ayni memleketin dış piyasaya ne kadar domates satmış olduğunu anlattı, miktar Türk parası ile 7500 liradan başlamış, dört yıl içinde 250,000 liraya yükselmiş.

Bu, insanı düşünmeye sevkedecek bir rakamdır. Fakat hâdise yeni sayılamaz. Bizim hatırlıyabildiğimiz kadar eski zamanlardanberi söylenir, yazılır, gelecek mevsim için bizim de ayni yolu takib edeceğimiz temin edilir, nihayet her şey unutulup gider. Bu vaziyette komşularımızın kazanmakta oldukları muvaffakiyetlerden ders aldığımıza:

İSTER İNAN, İSTER İNANMA!

TELGRAF HABERLERİ

Çemberlaynın beyanatı mühim akisler yaptı

"Almanyaya karşı koalisyon teessüs etmiştir,,

Bir İngiliz gazetesi diyor ki: "Moskovaya bir askerî, heyetin gönderilmesi, işlerimizi başarmasını bildiğimizi onlara daha iyi gösterecektir,

Londra 1 (Hususî) — Gazeteler, Avam Kamarasındaki dünkü müzakerelerden bahsederek, Çemberlaynın anlaşmanın yakın olduğunu bildiren beyanatından dolayı memnuniyet izhar etmektedirler.

Ayrıca Moskovaya bir askerî heyetin gideceğine dair başvekil tarafından yapılan beyanat sureti umumiyede oldukça geniş mikyasta bir itilâfa varıldığı ve bir pakt aktedilmesi hakkında beslenen ümidlerin bugün kavileştiği şeklinde tefsir edilmektedir.

Times bu hususta şöyle yazıyor:

«Moskova ile askerî görüşmelere başlanması için Fransa ile mutabık kalınmış olması keyfiyeti siyasî müzakerelerin muvaffakiyetle cereyan ettiğine delil teşkil eder.

Filhakika müttefik olmıyan memleketle müşterek bir sevkulceyşin tetkinine imkân yoktur.»

News Chronicle yazıyor:

«Fiiliyat, diktatörlerin üzerinde sözlerden ziyade tesir yapar. Moskovaya bir askerî heyetin gönderilmesi, işlerimizi başarmasını bildiğimizi onlara daha iyi anlatacaktır.»

Fransızlara göre

Paris 1 — Epoque gazetesinde de Keniglis yazıyor:

«Almanyaya karşı koalisyon teessüs etmiştir. Müsalemetperverane ilhaklar ve habersiz fethedilen şehirlere muzafferane bir surette girmeler devri kapanmıştır. Şimdi Hitler hareketinin bütün neticelerine ve tehlikelerine katlanmalıdır. Bizzat kendi mukadderatı şöyle dursun, memleketinin hayatını ve rejimini tehlikeye koymak mecburiyetindedir.»

Berline göre

Berlin 1 (A.A.) — D. N. B.

Çemberlayn'ın dün söylediği nutuk hakkında tefsiratta bulunan Alman matbuatı, İngiliz gazeteleri tarafından haber verilen sansasyon'un tahakkuk etmediğini müşahede ve tesbit etmektedir.

Deutsche Allgemeine Zeitung gazetesi, siyasî anlaşmanın neticelenmesinden önce Moskovaya askerî bir heyet gönderilmesi hakkında diyor ki:

İngiliz hükûmeti, Sovyetlerin siyasî formülleri hakkında İngilteredeki şüpheler çok kuvvetli olmasına rağmen, kendi çemberleme siyasetinin muvaffak olması için Sovyetler tarafından idare edilmeği kabul eylemektedir. Doğrudan doğruya olmıyan tearruzlar hakkındaki Sovyet formülünün doğrudan doğruya küçük devletlerin istiklâlini tehdid etmekte olduğunu bizzat Çemberlayn söylemiştir.

Berliner Börsen Zeitung, Çemberlayn'in Danzig hakkındaki sözlerini ve kiyasetli ve politik addettiği Leh hattı hareketini takbih ediyor.

Liberallerin takrirleri reddedildi

Londra 1 (A.A.) — Avam Kamarasında harici siyaset hakkında yapılan müzakere, liberallerin hükûmet aleyhindeki takrirlerinin 130 reye karşı 266 reyle reddedilmesi suretile kapanmıştır.

Londra 1 (A.A.) — Avam Kamarası içtimalarını tatil den hükûmet takriri, Kamaranın mesaisinin bu ayın 4 ünde bitmesini ve Kamaranın 3 Birinciteşrinde tekrar toplanmasını natık bulunmaktadır.

Tas ajansının bir tebliği

Londra 1 (Hususî) — Sovyet Tas ajansı tarafından Moskova müzakereleri nin uzaması sebebleri hakkında neşredilen bir tebliğde, deniyor ki:

Bilvasıta tecavüzün tayini hususunda İngilterenin teklif ettiği formül, müteakabinde açık kapı bırakmaktadır. Halbuki matlub olan gaye, her türlü tecavüzü önlemektir.

Askerî heyetler Cuma günü gidiyorlar

Paris 1 (A.A.) — Havas bildiriyor: Moskovaya müzakerelere gidecek olan İngiliz askerî heyeti Çarşamba günü Parise gelecek ve Perşembe günü Fransız askerî heyetile temasa geçtikten ve bazı ihzarî faaliyette bulunduktan sonra iki heyet Cuma günü Paristen Moskovaya hareket edeceklerdir.

Paris 1 (A.A.) — Başvekil Daladye, bugün Moskovaya gidecek olan Fransız askerî heyeti reisi General Doumenc'i kabul etmiştir. General Doumenc, bilâhare Moskovada görüşülecek meseleler üzerinde mühim bir teknik müzakereye iştirak eylemiştir.

Türk - Fransız Görüşmeleri

Daladye orgeneral Hutzingeri tebrik etti

Paris 1 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Başvekil Daladye, bugün Türkiyeden dönen Fransız askerî heyetine riyaset etmiş olan orgeneral Hutzinger'i kabul etmiştir. Orgeneral Hutzinger, Türk hükûmeti ve yüksek askerî makamları ile yaptığı görüşmelerdeki çok iyi neticeleri teyid eylemiş ve başvekil Daladye orgenerali bu mes'ud neticelerden dolayı tebrik etmiştir. Orgeneral Hutzinger Çarşamba günü Londraya gidecektir.

Alman, italyan, ispanyol deniz erkânı harbiyeleri arasında konferans

Roma 1 (A.A.) — Resmen bildirildiğine göre mütekabilen Amiral Grasslann ve binbaşı Regalado'nun kumandaları altında bir Alman ve bir İspanyol deniz heyeti 24 ten 30 Temmuza kadar Orta Akdenizde yapılan İtalyan deniz ve hava kuvvetlerinin manevralarını müteakib Amiral Cavazzari'nin riyasetinde akdedilen deniz ve hava kuvvetleri erkânıharbiye konferansına iştirak etmişlerdir.

Konferans, «Pola» kruvazöründe cereyan etmiştir.

Bu manevralara 400 tayyare ile birinci ve ikinci deniz filoları iştirak etmişlerdir. Neşredilen bir tebliğde bu manevralar «şimdiye kadar yapılan manevraların en mühimi» olarak tavsif edilmektedir.

İzmir fuarında 50 milyon lira kıymetinde emtia teşhir edilecek

İzmir, 1 (Hususî) — Bugün muhtelif memleketlerden limanımıza gelen üç vapurla ecnebî devletler paviyonlarında teşhir edilecek eşyalar gelmiş ve fuardaki gümrük transit deposuna nakledilmiştir. Yarın da bir vapur beklenmektedir.

İrandan gelen gümüş takımları ve halıların tutarı 1 milyon liradan fazladır. Fuar sahasında, açılış günü 50 milyon lira kıymetinde emtia toplanacağı tahmin edilmektedir.

Sergi sarayı

İzmir 1 (A.A.) — Kültürparkta yapılmakta olan sergi sarayının inşaatı dün akşam bitmiş ve bina fuar komitesi emrine verilmiştir. Bugün binanın dekorasyon işlerine başlanmıştır.

Almanyaya gönderilen mektublar açılıyor

Londra 1 (Hususî) — Birçok iş sahibleri posta nezaretine müracaatle Almanyaya gönderilen ve Almanyadan gelen mektubların açılmış olduğundan şikâyet etmişlerdir.

Sulh zamanında hiçbir veçhile muhik gösterilemiyecek Almanların bu hareketi, King-Hall'in Almanyaya gönderdikte olduğu mektubları ele geçirmeğe matuf bulunmaktadır.

Almanyada harbin ilânı yıldönümü

Berlin 1 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor:

Almanyanın ilânı harb edişinin 25 inci yıldönümü yarın Alman ordusu tarafından kutlanacaktır. Akşam bütün Alman şehirlerinde fener alayları olacaktır. Halk bu tezahürlere iştirake davet edilmektedir.

(Telgraf haberlerimizin devamı 11 inci sayfadadır)

Hatayda peçeli kadın kalmıyacak

Hatay Valisi halk mümessillerile bir hasbıhal yaptı

Antakya 1 (A.A.) — Vali Sökmensuer dün sabah Parti binasında toplanmış olan Antakya halkı mümessillerile Cümhuriyet rejimi üzerinde faydalı bir hasbıhalde bulunmuş, ana vatan kanunlarına zaten kendiliklerinden uyarak Cümhuriyetin yüksek prensiplerini benimsemiş bulunan Hataylıların bütün inkılâb sahalarında göstermiş oldukları ileri hareketten memnuniyetle bahsetmiş ve takdirlerini izhar etmiştir.

Bu toplantıda bulunan ve her sınıf halkı temsil eden mümessiller, Valinin takdirlerini teşekkürle karşılamış ve Hataylıların Cümhuriyet rejimine ve onun bütün icablarına karşı beslemekte oldukları derin ve sarsılmaz bağlılığa tercüman olarak henüz kanunlarımıza uymıyan ve şurada ve burada kalan kılık kıyafet noksanlarının da şu bir iki gün içinde zail olacağını ve bilhassa asîl Türk kadınına yakışmıyan peçenin yırtılıp atılacağından emin olmalarını bildirmiştir.

Dağ alayının manevrası

İskenderun 1 (A.A.) — Dağ alayının birkaç gündenberi yapmakta olduğu manevralar sona ermiştir. Bu sabah burada kahraman alayımız büyük bir geçid resmi yapacaktır.

Donanmamız İskenderiyeye gidiyor

İngiliz gazeteleri yazıyorlar: Gelecek ay, Amiral Şükrü Okanın kumanda edeceği bir Türk filosu İskenderiyeyi ziyaret edecektir.

Kral Faruk ile İskenderiyedeki İngiliz deniz kumandanı gemileri teftiş edeceklerdir.

Almanların Siegfried hattını seller bastı

Londradan bildiriliyor:

Alman mehafilinin musırrane tekziblerine rağmen, Almanların Siegfried istihkâmlarını basan seller aşırı derecede tahribat vücude getirmiş, bu yüzden birçok ordu generalleri azledilmiş ve Gestapo'da hat müteahhidlerinden 30 kişiyi tevkif etmiştir. Bunlardan bazıları Landau, diğerleri de Trevez ve Coblenz hapisanelerinde bulunmaktadırlar. Gestapo bu işde mu - sammim bir sabotaj olmadığı, bir suiistimal bulunduğu kanaatindedir. Müteahhidlerden bazıları aşağı kaliteli malzeme kullanmışlar ve 4 yıllık plân mucibince saklanılan çimento - lardan istifade etmişlerdir.

Siyaset Âleminde

• Uzakşark harbini Çin kazanmıya mecburdur

Yazan: **Selim Ragıp Emeç**

İngilterenin Avrupada vukubulacak hâdiseler önünde serbestçe hareket edebilmek için Uzakşarkta Japonlarla anlaşma vaziyetine girmesinin bilhassa Japonlarla bir hayat ve memat harbine girişmiş olan Çinliler üzerinde derin bir tesir icra ettiğinde şüphe yoktur. Japon emperyalizmine karşı kısmen Amerikadan ve daha ziyade İngiltereden gördüğü yardımla mukavemete çalışan Çinin, bu yardım kaynaklarından bir mühimminin kuruması ihtimali önünde telâş ve endişeye düşmesini tabiî görmelidir. Maamafih bu hâdise, Uzakşark harbinin kazanılmasını bir varlık meselesi yapan ve bunda da haklı olan Çinlilerin maneviyatını ümid edildiği gibi altüst etmediği anlaşılıyor. Çin başkumandanı Şang-Kay-Çekin bu münasebetle neşrettiği beyanname çok manalıdır. İngilterenin Japonya ile anlaşmasını İngilterenin Çini terk manasına değil, vaziyetin bir zarureti olduğunu kabul eden Şang-Kay-Çek, bundan dolayı İngiltereye muğber olmanın yersiz olacağını kaydederken vücude getirilen anlaşmanın Çine taallûk eden kısımları için hiçbir fedakârlığa katlanılamıyacağını da ilâve ediyor. Yani İngilterenin Japonya ile anlaşmakta serbest olduğunu tasdik, fakat Çin aleyhine müteveccih her hareketi reddediyor. Bu hâdise, Çin başkumandanının tekrar edegeldiği gibi, Çin milletinin nihaî zafer hakkında duyduğu emniyetin bir delilidir. Japonyayı, nihayeti gelmiyen Çin topraklarına dalıp saplanmaya mecbur eden Çinliler, mücadele cephesinin her bir metre genişlemesile karşılarındaki hasım kuvvetlerinin azaldığını ve yıprandığını görmekten mütevellid bir emniyetle maneviyatları kuvvetleniyor, nefislerine olan itimadları artıyor. Çin milleti de, bir ara Japon aleti gibi gösterilmek istenen Şang-Kay-Çeki daha iyi tanıyor ve anlıyor. Şang-Kay-Çek Japonya ile harbetmenin büyük bir fedakârlık olduğunu anlamış ve bu harbe mâni olmak için elinden gelen her şeyi yapmıştı. Fakat mücadele bir defa başladıktan sonra bunun, Çin tarafından kazanılmasından başka tabiî bir netice olamıyacağına kanidir. Çünkü harbin kaybedilmesi Çin için ölümdür ve bundan dolayıdır ki Uzakşark mücadelesini sonuna kadar götürmeye ve Japonyayı son neferini de harcamaya mecbur etmeye karar vermiştir.

Selim Ragıp Emeç

Amasyada zelzele

Amasya 1 (A.A.) — Bu gece saat 23,45 de hafif bir yer sarsıntısı olmuştur. Hasar yoktur.

İngiliz Nazırları harice gitmiyorlar

Londra 1 (A.A.) — Her yıl parlâmento azasının büyük bir kısmının tatili yabancı memleketlerde geçirmeleri mutad olduğu halde, bu sene on beş gün kadar Antibes'de ikamet edecek olan sıhhat nazırı Elliot müstesna olmak üzere bütün nazırların ya İngilterede, veyahud İskoçyada kalacakları kayda değer bir hâdisedir. Kabine azasından eksersi iki aylık tatil devresini, icabında hemen Londraya gelebilmek için, kendi malikânelerinde geçireceklerdir.

Çinliler bir şehir daha geri aldılar

Chun-King 1 (A.A.) — Chekiai ajansı bildiriyor:

Çin kıt'aları şiddetli bir muharebeden sonra Shan-Do-Ao şehrini istirdad etmişlerdir. Japonlar evvelce bu şehirde karaya çıkarak bazı noktalarını işgale muvaffak olmuşlardı. Japonlar ağır zayiata uğramışlardır.

Hong-Kong 1 (A.A.) — Chekiai ajansı bildiriyor:

Şanghay ile Nankin arasında bulunan Çin kuvvetleri, düşman mevzilerine muvaffakiyetli hücumlar yapmışlardır.

Çinliler dün Japonların cephane deposunu bir baskınla ele geçirmişler ve mühim miktarda harb malzemesi iğtinam etmişlerdir.

3 Danzigli Berlinde idama mahkûm edildi

Varşova 1 (A.A.) — Danzig'den bildirildiğine göre, Danzig polisi birkaç gün evvel tevkif edilen 300 suçludan bir kısmını dün Berline nakletmiştir. Bunlardan üçü ve ezcümle Danzig işçi lideri Ottoviller idama mahkûm olmuştur.

Telgrafta, Danzig vatandaşlarının Berlin mahkemesi tarafından mahkûm edilmesinin serbest şehir statüsüne açıktan açığa muhalif olduğunu kaydeylemektedir.

Yeni ispanyol kabinesini Franko teşkil edecek

Hendaye 1 (A.A.) — Emin bir İspanyol membaından bildirildiğine göre yeni kabineyi General Franko teşkil edecektir. Yeni kabine, azasının listesi yakında Burgos'da neşredilecektir.

Ayni membadan bildirildiğine göre General Queipo de Llano, bu hafta içinde İtalyaya gidecek olan İspanyol askerî heyetine riyaset edecektir.

Sabahtan Sabaha

Cinnet ve cesaret

Bir İngiliz yazı makinelerini sıraya dizmiş, cayır cayır mektub yazdırıyor. Daktilolar kanter içinde günde birkaç bin mektub yazıyorlar. Bu mektublar Almanyaya, Alman halkına gidiyor. Ticaret ve telefon rehberlerinden toplanmış adreslerin sahibleri hergün bu mektubları alıyorlar. Ve Alman otoritesi bu mektubların Almanyaya girmelerini önliyemiyor. Çünkü harb yoktur ve muhabere serbesttir. Bu mektublar Alman milletine şu fikri izah ediyor:

— Sulhü sev, seni harbe sürükliyenlere kapılma!

★ ★

Bir Alman, geniş bürosunda birçok daktilolara kumanda ederek fransızca lisanı ile her gün binlerce mektub yazdırıyor. Bu mektublar Fransız ahalisine gönderilmektedir. Mektubların neden ibaret olduğunu anlatmağa ne lüzum var: — Menfi propaganda.

★ ★

Harb ilân edilmiş değildir. Harbi ilân etmiye salâhiyetli ağızların Ağustos içinde bir şeyler olacağını ihsas etmelerine, kara, deniz ve hava kuvvetlerinin harb manevraları yapmalarına rağmen henüz silâh patlamış değildir. Fakat Avrupa milletlerinin sinirleri gerek harb şayiaları, gerek müsbet ve menfi propaganlarla öyle gerilmiştir ki medeniyet dünyasının asıl hareket ve hayat noktası olan ticaret, san'at, fikir bu mütemadi telkin ve tedhişlerle harb devrinden beter bir hümma nöbetine tutulmuştur. Almanyada maişet darlığı, Japonyada harb bıkkınlığı henüz resmi harbler ilân edilmeden başlamış bulunuyor. Bu mağşuş ve bulanık moral içinde harb istiyen liderlerin cesaretini cinnetten ayırmağa imkân var mı?

Buchan Cahid

ŞEHİR HABERLERİ

Sinema faciası

Yaralananların sıhhî vaziyeti düzeliyor, sinemanın itfaiyeden ruhsat alınmadan açıldığı anlaşıldı

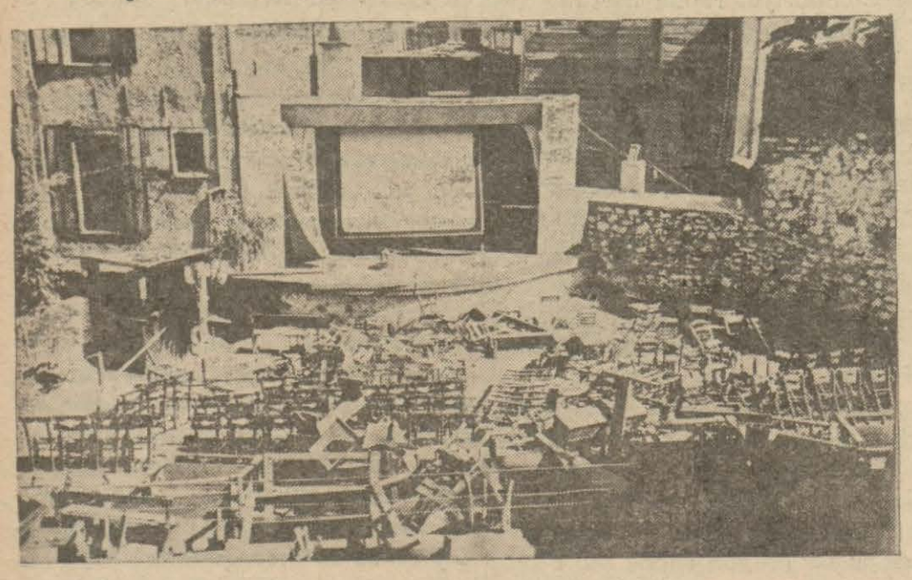

Facia sahnesinin dün sabahki hali

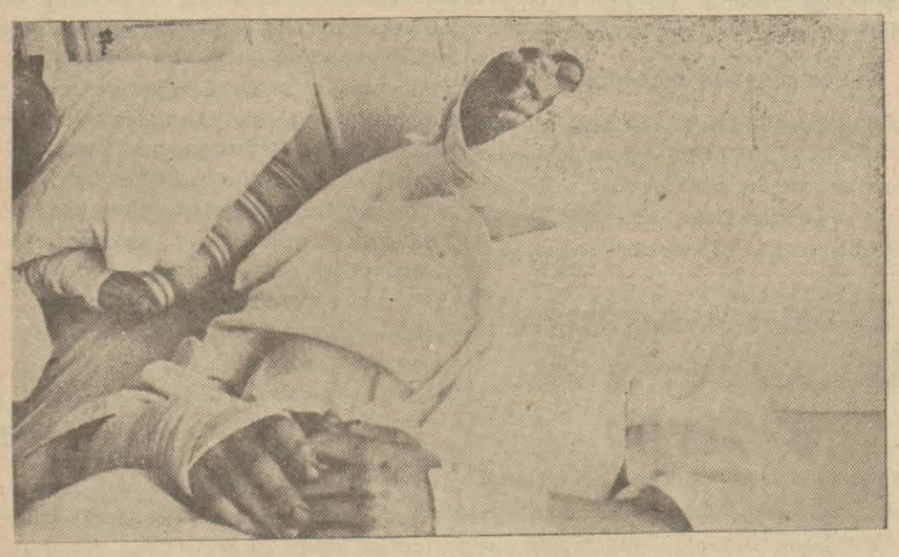

Ağır yaralılardan İlya hastanede

Evvelki gece Ortaköyde yazlık «Emek» sinemasında «Kadın Gölü» adındaki bir filmin gösterildiği sırada yangın çıktığını ve bu yüzden husule gelen panik neticesinde hafif ve ağır olmak üzere 20 kişinin yaralandıklarını dün yazmıştık.

Hâdise adlî ve idarî bakımdan tahkik edilmektedir.

Yangında kasdın mevcud olmadığı görülmekle beraber bu sinemanın itfaiyeden ruhsat alınmadan açıldığı neticesine varılmıştır.

Vali, bu hususta tahkikat yapması için Beşiktaş kaymakamlığına emir vermiştir.

Bu münasebetle de şehrimizdeki sinemalar alâkadar makamlarca dahi bir teftiş ve kontroldan geçirileceklerdir. Evvelki gecekî hâdisede yaralananların sıhhî vaziyetleri düzelmektedir. Yalnız Beyoğlu hastanesinde yatmakta olan İlyanın sıhhî vaziyeti vahametini muhafaza etmektedir. Yaralılardan bir kısmının tedavileri ikmal ve kendilerine ayrıca tatanos aşısı tatbik edilmiştir.

Yaralılardan biri

Üç genç muhakkak bir ölümden kurtarıldılar

Batmak üzere olan sandaldaki gençlerin direğe astıkları gömlekler kaptan tarafından görüldü

Dün Kadıköyünden 19,45 te kalkan Moda vapuru, süvarisi Sadeddin Özdenizmenin dikkati sayesinde, Selimiye açıklarında batmalarına ve boğulmalarına ramak kalan üç genci kurtarmıştır.

Galatada, Tünel Karanfil sokak 5 numarada oturan Menahem Hananel ve gene ayni sokakta oturan Yako, Naum isimlerinde üç Yahudi genci Dolmabahçeden, küçük bir bota binmişler, Üsküdara geçmek üzere açılmışlardır. Fakat pek küçük olan sandal, akıntıya kapılmış, ve bütün süratile sürüklenmeğe başlamıştır. Gençler her ne kadar küreklere sarılarak sandalı sahile atmak istemişlerse de muvaffak olamamışlar, dalgalar ve o sırada şiddetli esen rüzgâr botu Ahırkapı önlerine, oradan da Haydarpaşa açıklarına doğru sürüklemiştir. Bu esnalarda limanımıza gelen iki geminin hâsıl ettiği dalgalardan sandalın içine su dolmuş, batmak üzere olduklarını anlayan üç genç, istimdada başlamışlardır.

Lâkin seslerini kimse işitmemiş, sandal açıklara doğru sürüklenmekte devam etmiştir. Sandalın küçük direğine gömleklerini asarak, etrafa imdad işareti veren, Yahudi gençleri, yarıya kadar suya gömüldü, artık her ümidi kaybetmiş vaziyette çırpınırlarken, Sadeddin Özdenizmenin idaresindeki Moda vapuru, Haydarpaşadan İstanbula gelmekte iken, kaptan deniz üzerinde çırpınan gençleri görmüştür. Çok uzakta bulunmalarına rağmen, dalıp çıkan sandal içinde, çocukların ölümle boğuştuğunu sezen kaptan, derhal vapuru o istikamete çevirmiş ve hızlandırmıştır. Vapurun açıklara doğru dümen kırdığını hisseden yolcular evvelâ vapurun dümeni bozulduğunu sanarak telâşlanmışlar ise de, mesele anlaşılmış, heyecanlı birkaç dakikadan sonra vapur, gençlerin imdadına yetişmiş, kazazedeler bitkin bir halde sandallarile beraber yukarı alınmışlardır.

Üç Yahudi genci kaptanın dikkati sayesinde muhakkak bir ölümden kurtulmuşlardır.

Müteferrik:

Zonguldak ve Ereğliden kömür alacak gemiler

Başka hiçbir ticarî muamelede bulunmaksızın yalnız kendi yakacak kömürlerini almak üzere Zonguldak ve Ereğli limanlarına gelecek bilûmum gemilerin sıhhî muameleye tâbi olmak la beraber bu uğrayışlarından dolayı sıhhat resmi alınmıyacaktır. Yakacak kömürlerini alırken su, kumanya gibi mübrem ihtiyaçlarını temin etmeleri le verilen muafiyeti bozamıyacaktır.

Bu kanun hükmünden Boğazları transit geçen gemiler de faydalanacaklardır.

Belediye muhasebe kursu dün açıldı

Dünden itibaren belediyede açılan muhasebe kursuna 58 memur iştirak etmiştir. Kurs her sabah saat 9 dan 12 ye kadar devam etmek üzere 8 ay imtidad edecektir.

Taksim kışlasına kıymet takdir edildi

Taksim kışlasının belediyeye verildiğini yazmıştık. Belediye Takdiri Kıymet Komisyonu binanın kıymetini otuz bin üç yüz lira olarak tesbit etmiştir. Bu para Maliye Vekâleti hesabına bankaya yatırılacak, Tapu muamelesi tekemmül ettikten sonra kışlalar yıkılacaktır.

Şehir işleri:

Fenerler atelyesinde çalışan işçilerin maaşı

Fenerler atelyesinde çalışan bazı işçiler dün bir heyet halinde Limanlar Umum Müdürlüğüne gelmişler, bu ay maaşlarının verilmediğini iddia etmişlerdir.

Bunun üzerine derhal yapılan tahkikatta iddianın doğru olduğu anlaşılmış, fakat mevzuubahs amelenin geçen ay iki maaş birden aldığı öğrenilmiştir.

Amele, geçen ay her ne suretle olursa olsun kendilerine verilmiş olan iki maaşı tamamen sarfettiklerini, çoluk çocuklarına öteberi aldıklarını ileri sürmekte, bu ay kendilerine maaş verilmediği takdirde çok feci bir duruma düşeceklerini ilâve etmektedirler.

Limanlar Umum Müdürlüğü bu meseleyi incelemeği lüzumlu görmüştür.

Sivrisineklerle mücadele edilecek

Vilâyet Sıhhat İşleri Müdürlüğü Bakırköy, Yeniköy, Sarıyer, Üsküdar ve Çamlıcada sivrisineklerle mücadele açılmasına lüzum görmüş, bu işe Sıtma Mücadele Cemiyeti teşkilâtile Belediye doktorları memur edilmiştir. Mücadele ile Vali yakından meşgul olmaktadır.

Poliste :

Edirnekapıda bir ev yandı

Dün öğleden sonra Edirnekapıda Açıçeşme mahallesinde Kalfa sokağında Zekâiye aid iki katlı evden yangın çıkmış ve ev tamamen yanmıştır.

Dört ev ve bir apartımanın üst katı yandı

Evvelki gece Taksimde Kordelâ sokağında çıkan bir yangın neticesinde dört ev ve bir apartımanın üst katı yanmıştır.

Yangının sebebleri tahkik edilmektedir.

Askerlik işleri:

Tahsile devam etmiyecekler çağırılıyor

Fatih Askerlik Şubesinden: 938 - 939 ders yılında lise veya muadili okullarda daha yüksek okullardan mezun olup da tam ehliyetnameli olanlardan tahsillerine devam etmiyeceklerin 1 Eylûl 939 da hazırlık kıt'asına sevkleri mukarrerdir. Bu şerâiti hâiz şubemize mensub tam ehliyetnamelilerin 1 Eylûl 939 da hazırlık kıt'asında bulunabilmeleri için 1 Ağustos 939 dan 15 Ağustos 939 gününe kadar Beşiktaş Askerlik Şubesinde teşekkül edecek askerlik meclisinde muayeneleri yaptırılmak üzere nüfus cüzdanları, ehliyetname ve mekteb vesikalarile birlikte şubeye müracaatleri ilân olunur.

TİYATRO
Ertuğrul Sadi Tek
(Halide Pişkin)
iştirakile
2 Ağustos Çarşamba
Bakırköy - Milityadide
FATOŞ
vodvil 8 perde

EKONOMİ

Türk - Fransız anlaşması bir ay daha temdid edildi

Temdid keyfiyeti dün alâkadarlara bildirildi, müzakerelere Pariste devam ediliyor

Memleketimizle Fransa arasındaki ticaret anlaşması 31 Haziranda yeni bir anlaşma akdi için feshedilmiş ve tarafeyn murahhasları arasında Pariste müzakerelere başlanmıştı. Müzakereler henüz neticelenmemiş ve bir aylık temdid müddeti de hitama ermiş olduğundan, yeni anlaşma imzalanıncaya kadar ticarî münasebatın durmaması için bir ay daha temdid edilmiştir.

Temdid keyfiyeti dün alâkadarlara bildirilmiştir.

Bununla beraber şehrimizdeki ihracatçı ve ithalâtçı firmalar büyük angajmanlara girişmekten içtinab ederek, daha müsaid şartları ihtiva edeceğini kuvvetle tahmin ettikleri yeni anlaşmaya göre ithalât ve ihracat yapmak üzere intizar etmektedirler.

Yeni anlaşma etrafında yapılan tefsirler, bunun herhalde Türk - Fransız ticaretini geçen yılların yüksek seviyelerine yaklaştıracak ahkâmı ihtiva edeceği merkezindedir. Bilhassa anlaşmanın ödeme şartlarının yüzde yirmi serbest döviz ve yüzde seksen takas esasına dayanacağı kuvvetle tahmin edilmektedir. Bu esas etrafında mutabık kalındığı takdirde her ne kadar geçen anlaşmaya nazaran döviz miktarı azalmakta ise de, takas için daha geniş pay ayrılması mallarımızın dünya kıymetine uygun olarak ihracına imkân verecektir.

Fransa ile 929 da ticarî münasebatımız 46 milyonu mütecaviz bir rakam la ifade edilirken bunun tedricen azalarak nihayet 7 milyon liraya kadar düşmesi, her iki tarafı münasebatın yeniden inkişafı imkânlarını araştırmağa sevketmektedir. Alâkadarlar müzakerelerin uzamasının sebebleri ni bu suretle izah etmektedirler.

Çukurova mıntakasında hububat ve pamuk rekolte vaziyeti

Seyhan Vilâyeti dahilinde son kat'i tahmin raporlarına göre 111,730 hektar arazide buğday ekilmiş olup, istihsal edilecek buğday miktarı 89,384 ton olarak kabul edilmektedir.

Bunun 26,056 tonu Adana bölgesinde, 36,083 tonu Kadirli, Kozan, Karaisâlı, Feke, Saimbeyli bölgelerinde, 27,245 tonu da Ceyhan, Osmaniye, Dörtyol ve Bahçe bölgelerindedir.

Arpa mahsulü de zikredilen birinci bölgede 17,800, ikincide 30,940, üçüncüde 27,715 ton olmak üzere 76,455 tondan ve ekilen hektar miktarı da ton miktarına muadildir.

Bu mıntakalarda ekilen yulaf dahi 46,217 hektar olup, istihsal edilecek yulaf dahi bu nisbette tahmin edilmektedir.

Geçen seneki buğday istihsal miktarı 118,570, arpa 77,580, yulaf 60,536 ton idi.

Çukurova mıntakasında ekilen pamuk sahası 199,542 hektar olup, bunun 151,749 hektarı Seyhan Vilâyeti, mütebakisi İçel Vilâyeti dahilindedir. İstihsal miktarı beher balye 100 kilo olmak üzere 187,327 balye tahmin edilmektedir. Bunun 108,062 balyesi yerli, 79,265 balyesi klevland dır.

Geçen senenin Temmuz nihayetinde yapılan tahminî 202,000 balye idi.

Alman permi bürosu mallarımızın bedellerinden iskonto yapıyor

Memleketimizden son aylarda Almanyaya mamul ve yarımamul deri ihraç edilmektedir. Satış kondüsyonları ve kaliteleri alıcı ve satıcı arasında tesbit edildiği halde, Alman permi bürosu satıcının fikrini sormıyarak yüzde 10 : 20 nisbetinde iskonto yapmasını ithalâtçı firmalara emretmektedir. Bu vaziyet ihracatçılar arasında fena tesirler yapmakta ve bunun uzun muhabereler sonunda fiatlardan bir miktar tenzile muvaffak olmak için yapılan manevra olduğu zikredilmektedir.

Diğer taraftan bir ihracatçı firması da mıntaka ticaret müdürlüğüne müracaat ederek İtalyan ithalâtçı firmalarının çıkardığı bazı müşkülâtlar hakkında malûmat vermiştir.

Alâkadarlar vuku bulan müracaatleri tetkik ederek mahiyeti itibarile mühim görülenleri Ticaret Vekâletine bildirmektedirler.

Felemenge tütün satılacak

Dün şehrimize Felemenk tütün firmalarından birinin mümessili gelmiştir.

Mümessil, şehrimizde bir müddet kalarak tütünlerimiz hakkında tetkikat icra ve ehemmiyetli miktarda tütün mubayaası için temaslara geçecektir.

Felemenk sigaralarında yüksek evsafta tütünlerden harman vücude getirilmekte ve bir müddettenberi buna iyi cins tütünlerimizden karıştırılmaktadır.

Temaslar müsbet netice verdiği takdirde yüksek kalite tütünlerimizden bir hayli miktarın satılması mümkün olacaktır.

Mubayaa edilecek tütün miktarının 5 milyon kiloyu bulacağı söylenmektedir.

Borsa idare heyeti toplandı

Dün yeni borsa idare heyeti ilk toplantısını yapmıştır. Toplantıda idare heyeti reisi ve reis vekilliklerine seçim yapılmıştır.

Reisliğe Fortünzade ve reis vekilliğinede Nuri Kozikoğlu seçilmişlerdir.

Rumen denizcileri Taksim âbidesine çelenk koydular

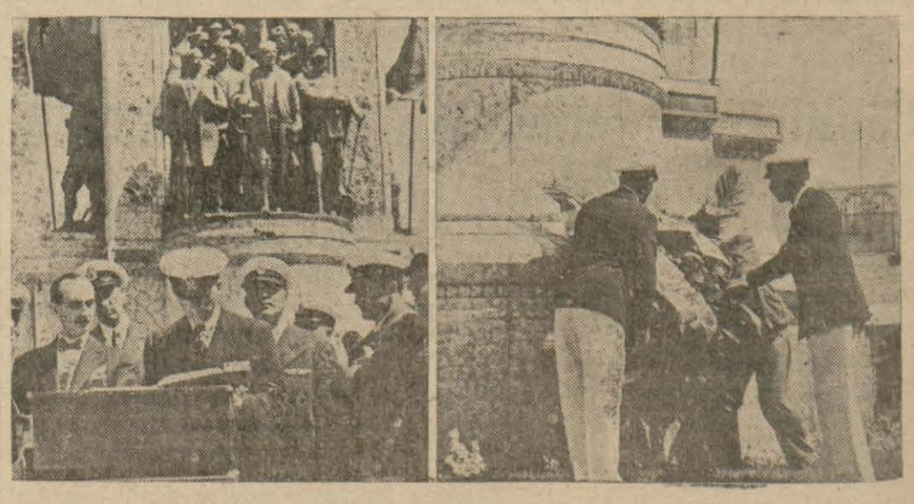

Denizcilik klübü tarafından tertib edilen Türk - Rumen yelken yarışlarına iştirak etmek üzere şehrimize gelip, Moda koyunda yelken yarışları yapan Rumen denizcileri, dün Taksim Cümhuriyet âbidesine giderek bir çelenk koymuşlardır. Resim dost Rumen denizcilerini Taksim âbidesi önünde bu merasim esnasında göstermektedir.

MEMLEKET HABERLERI

Antalya yakında temiz suya kavuşuyor

Belediye 350,000 liralık bir istikraz yaparak halkı mikroplu ve kireçli sulardan kurtarmıya karar verdi

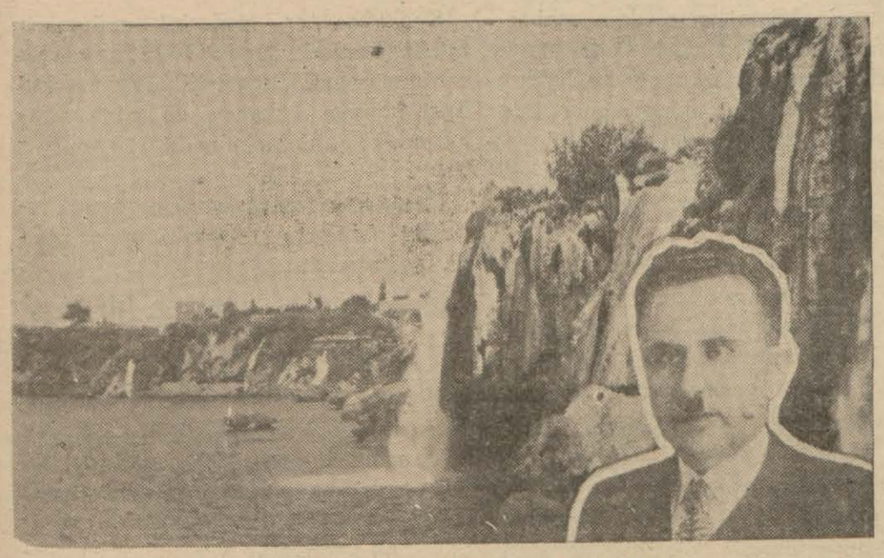

Antalya şelâleleri ve Belediye Reisi Lûtfi Gökçe

Antalya (Hususî) — Değerli Belediye Reisi Lûtfi Gökçeoğlunun iki senedenberi devam eden çalışmaları sayesinde Antalyaya bir buçuk seneye kadar içme suyu gelecektir.

Bir çok hastalıklara sebeb olan hâlihazırda halkın içmekte olduğu İskele suyunda salâhiyetli mütehassısların verdikleri rapora göre otuz sekiz derece kireç ve bir litre suda bin aded «Koli Basil» bulunduğu tahakkuk etmiştir. Şu hale nazaran bu su içilir kabiliyette olmadığından sıhhî bir suyun getirilmesi zaruret haline gelmiş ve Belediye Reisi Lûtfi Gökçeoğlu Ankaraya giderek asırlardanberi koca bir memleket nüfusunu zehirleyen fena sudan şehrin kurtarılmasını temin için belediyeler bankasından üç yüz elli bin lira istikraz akdine muvaffak olmuştur.

Şehre «40» kilometre mesafede Beydağı mevkiinde bulunan Tekirpınarı suyunun mikyası sekizdir. Bu su on altı ay sonra Antalyaya gelmiş bulunacaktır.

Senelerdenberi içtikleri mikroblu sudan kurtulacak olan Antalya halkı bu işde âmil olan belediye reisi Lûtfi Gökçeoğluna derin bir sempati beslemektedir.

Atatürk caddesinde yeni kanal açılıyor

Diğer taraftan belediye Atatürk caddesindeki eski devirden kalma kanalın mecrasını değiştirmek ve caddeye ayrı bir güzellik vermek üzere bu geniş caddenin tam ortasında bir buçuk metre genişliğinde ve kapısının biraz ilerisinden başlıyarak Yenikapı polis karakolunun önünde eski kanalla birleşmek üzere yeni bir kanal açtırmıştır. Kanalın mühim kısımları ikmal edilmek üzeredir.

Bir şerid gibi caddenin ortasından uzanacak olan bu kanalın sağ ve sol cihetlerindeki yolları birbirlerine rabtedecek bütün köprüler ve kanalın her iki kısım kenarlarında çiçek ve çimenler ekilerek esasen mevcud ağaçların gölgelediği bu cadde cidden çok güzel bir manzara arzedecektir. Belediye şehrin imarı hususunda da ehemmiyetli çalışmalar göstermektedir.

Gündoğmuş kazası hünûmet konağı yapılıyor

Bundan birkaç sene evvel teşekkül etmiş olan Gündoğmuş kazası az zaman içinde ehemmiyetli bir faaliyet gösterilmek suretile oldukça imar edilmiş, civar membalardan su getirilmiş, yeni dükkânlar ve fırın yapılmış, caddeler tanzim edilerek bir kaza merkezi olmağa lâyık bir şekle konulmuştu. Fakat bu tekâmüle rağmen hükûmet konağı gayri muntazam ve teşkilâtı istiaba kâfi değildi. Bu kere bu ihtiyacı temin için yeni bir bina yapılmasına karar verilerek «25» bin lira sarfile betonarme ve asra uygun bir hükûmet konağı yaptırılmağa başlanılmıştır. Bu bina 939 Mart ayında ikmal edilmiş bulunacaktır.

Elâzığda Hatay bayramı ve Lozan günü

Bütün yurdda olduğu gibi Elâzığda da Hatayın ana vatana ilhakı bayramı ve Lozan günü coşkun bir şekilde kutlulanmıştır. Yukarıdaki resimde orta mekteb baş muavini Ömer Kemali nutuk söylerken görüyorsunuz.

İzmirde sarhoşluk yüzünden işlenen cinayet

İzmir 31 (Hususî) — Bu akşam şehrimiz hapishanesi önünde bir cinayet işlenmiştir. Bursalı Mustafa isminde biri sarhoşluk yüzünden Ahmed isminde birini kalbinden bıçaklıyarak öldürmüştür. Katil yakalanmıştır.

Mudanya sağlık yurdu kapanmaktan kurtarıldı

Kazada susuzluk başgösterdi, belediyenin bu işi halletmesi bekleniyor

Bursa (Hususî) — Mudanya Bursanın bir sayfiyesidir. İstanbulda Boğaziçine, Adalara ve sair yerlere yazın göç edildiği gibi şehrimiz halkı da ekseriya, yaz günlerini geçirmek üzere Mudanyaya giderler. Bursanın deniz havası ihtiyacını Mudanya temin ettiği için hususî bir ehemmiyeti vardır. Son senelerde Mudanyada imar faaliyeti çok artmıştır. Hayri İpar şehrin imarı için birçok nakdî yardımlar yapmış olmakla beraber ayrıca da Mütareke evi gibi tarihî bir eseri meydana çıkarmış, yüz yoksul çocuğu besleyip büyüten ve okutan bir çocuk yurdu açmıştır. Bu yurdun ayrıca mekteb kısmından istifade eden yalnız öğle yemeği ve elbiseleri temin edilen 40 yavrusu ile, orta mektebde okutturulan 14 talebe vardır. Hayri İpar annesi namına tesis ettiği (Şaziye Rüştü Sağlık Yurdu) adında çok mükemmel ve meccani bir doğum evi tesis etmiştir. Doktor operatör Bürhan Öncel'in idaresine tevdi edilmiş olan bu yurd 12 yataklıdır. Bu nisbette olarak bir hastanenin tekmil ihtiyacını karşılayan asrî ve modern konfor ve dairelerle techiz edilmiştir. Yalnız mevsim dolayısile şehirde su azlığı başgöstermiş, belediye de bizzarure mevcud suyu idareli kullanmıya mecbur kalmıştır. Bundan da bu doğum evi fevkalâde müteessir olmaktadır. Çünkü susuz hastanenin yaşamasına imkân yoktur. Burasının yirmi saatlik su ihtiyacı dört tondur.

Bir sureti hal bulunarak bu su temin edilememiş, Bursa ve kazalarından başka, memleketin daha uzak yerlerinden bile buraya tedaviye gelenler bulunduğunden, daima faal bulunan bu sağlık yurdunun bu şerait içinde çalışması imkânsız görülmüş, tatil edilmesi bile düşünülmüştür. Fakat çalışkan bir doktor olan müdür Bürhan, gene Hayri İpar vasıtasile bu işin hallini temin etmiş, ayrıca sırf hastaneye mahsus ve münhasır olmak üzere bir su deposu tesisine başlanmıştır. İnşaat epeyce ilerlemiş su motörleri de gelmiştir. Bu tesisat bittikten sonra doğum evi kendi suyunu kendisi temin etmiş olacaktır.

Hastane iki sene evvel tesis edilmiştir. Doktor bu müddet zarfında muvaffakiyetli ameliyatlarla birçok vatandaşın hayatını kurtarmış olduğundan böyle hayırlı bir müessesenin kapatılması gerek Bursa ve havalisi ve bizzat Mudanya için cidden büyük bir kayıp olacaktı.

Sapanca gölünde bir genç boğuldu

Sapancadan yazılıyor: Bugün Sapanca plâjında bir boğulma hâdisesi olmuştur. İzmitin Suadiye köyünden Sapanca tenezzühüne iştirak eden yirmi beş yaşında Ali Rıza isminde bir delikanlı yüzme bilmediği ve plâj mahallinde maalesef tahlisiye tertibatı bulunmadığı için gölde boğulmuş ve iki saat sonra cesedi bulunmuştur.

Hâdisenin bir kaza neticesi meydana geldiği tahmin edilmektedir.

Ankaralılar Çankırıda

Çankırı Ankaranın çok güzel bir sayfiyesi haline gelmiş bulunmaktadır. Her Pazar sabahı Ankaradan kalkan tren yüzlerce Ankaralıyı buraya taşır, aileler yiyecekleri, içecekleri ile gelirler. Bahçelere, gazinolara, bağlara dağılırlar, geç vakte kadar gülüp eğlenirler. Akşam trenile de Ankaraya dönerler. Aşağıdaki resimler bir Pazar günü Çankırıya akın eden halkın bu sayfiye şehrinde nasıl vakit geçirdiğini tesbit etmektedir.

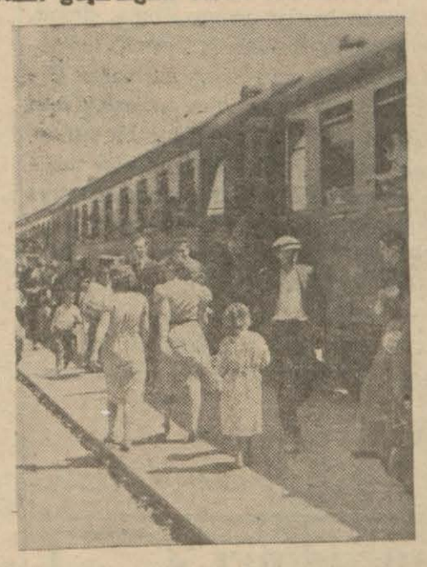

Ankara tenezzüh treni Kalecik istasyonunda iken halk yiyeceklerini tedarik eder

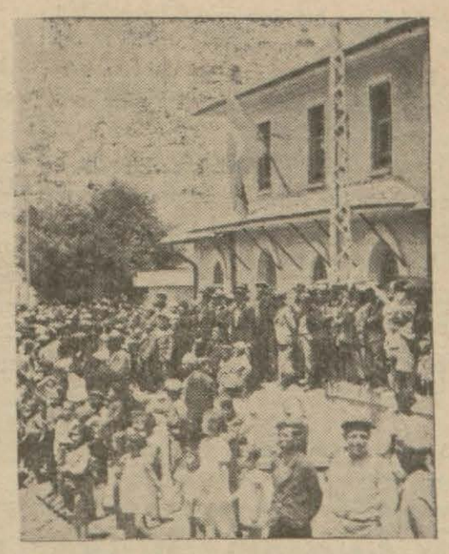

Tren Çankırı istasyonunda durduğu zaman Çankırılılar Ankaralıları böyle karşılarlar

Halk istasyon caddesinden böyle yığın yığın ve neş'e ile şehre dağılır

Çankırının bütün gazinoları nefis Çankırı dondurması yiyen Ankaralılarla dolar

Bir kısım halk bağlara, bahçelere, gölgeliklere dağılır, güneş inmeğe başladığı zaman ise Ankaralılar istasyon gazinolarına dolarlar

Çankırıda tren saati beklenir. Muayyen vakit gelince herkes kompartimanına çekilir, son konuşmalardan sonra katar hareket eder

Ankara - Kızılcahamam - Gerede şosesi yapılıyor

Kızılcahamam (Hususî) — Bu sene Ankara-Kızılcahamam, Kızılcahamam-Gerede şosesinin ikmali inşaatı için son derecede bir faaliyetle çalışılmaktadır Bu yolun Gerede hududundaki tamirata muhtaç on kilometrelik kısmı tamamen ikmal edlimiştir. Dokuz kilometresi ise bu senenin Ağustos sonunda tamamen bitmiş olacaktır. Mütebaki yirmi iki metrelik ikinci kısmı da Eylûl gayesine kadar ikmal edilecek, Gerede hududuna kadar olan şose tamamlanacaktır.

Ankara-Kızılcahamam yoluna gelince bu şosenin bir kısmı geçen sene müteahhidlere ihale edildiğinden ikmal edilmiş idi. Diğer kısım da ikinci teşrin gayesine kadar hiç bir mazeret kabul edilmemek şartile müteahhide ihale edilmiş olduğundan inşaata son derece bir gayretle devam edilmektedir.

Bu suretle senelerdenberi birçok kazalara sebeb olan arızalar ortadan kalkacak, önümüzdeki kış mevsiminde gerek Gerededen ve gerek Kızılcahamamdan tahrik edilecek otobüs ve kamyonlar srbest olarak emniyetle seferlerine devam edebilecekler ve münakalât günlerce inkıtaa uğramaktan kurtulmuş olacaktır.

Muradlıda köpekler imha ediliyor

Muradlı (Hususî) — Sıhhiye memuru Adil Gürkaynak Muradlıdaki köpekleri zehirlemektedir. Bu suretle başı boş mahalle içlerinde hiç bir köpek kalmıyacaktır.

Domaniç nahiyesi kaza oluyor

Bursa (Hususî) — Son Posta'nın neşriyatını nazarı itibara alan hükûmet Domanicin kaza haline getirilmesi hususunda fiilî teşebbüslere başlamıştır.

Bu cümleden olarak bundan bir hafta evvel tetkik için bir heyet bu nahiyeye gelmiştir. Heyetin bu maksadla geldiğini haber alan halk yollara dökülmüş, heyeti karşılamış, sevinçlerinden kurbanlar kesmişlerdir.

Heyet icab eden tetkikatını yaptıktan sonra müsbet vâdlerle Domaniçten ayrılmışlardır.

Pazar Ola Hasan Bey Diyor ki:

— Hasan Bey gazetelerin birinde gözüme ilişti...

... İstanbul rasadhanesinde...

... Bundan sonra bir iki kadın çalışacakmış...

Hasan Bey — Demek İstanbulun günde dört defa değişen havasile erkekler başa çıkamadılar.

Hâdiseler Karşısında

TELİF HIRSIZI

«Evvelki gün Yedikule haricinde bahçıvan Ömer isminde birine aid telif eşya çaldıktan sonra kaçarken yakalanan Hasan dün cürmü meşhud mahkemesine teslim edilmiştir. Mahkeme Hasanın suçunu sabit görmüş ve bundan evvel bu şekilde birçok hırsızlıklar yaptığını tesbit etmiş ve suçluyu bir sene yedi ay on beş gün hapse mahkûm ederek derhal tevkif etmiştir.»

Bu haberi, evvelki günkü bir gazeteden harfi harfine, noktası noktasına kopya ettim.

Bir hikâye vardır:

«Valilerden biri bir adamını İstanbula göndermiş. Adam bir müddet İstanbulda kalmış, döndüğü zaman vali sormuş:

— İstanbulda benden bahsediyorlar mı?

— Aman efendim nasıl bahsetmezler, sizin dirayetiniz, sizin fetanetiniz, sizin fevkalâde kabiliyetiniz bütün İstanbullularca malûm.. Hattâ pek yakında mihri sadaretin uhdelerine tevdi edileceği şayiası var.

Vali, adamının sözünü kesmiş:

— Bütün bunlar yalan amma, demiş, sen gene söyle, hoşuma gidiyor.»

Ne Ömer bir müelliftir, ne Hasan Ömerin telif eserini kendine malettiği için mahkûm olmuştur. Bu alelâde bir hırsızlık vak'asıdır. (Muhtelif) kelimesi mürettib ve musahhihin müşterek hataları yüzünden (telif) şeklinde çıkmıştır. Bunun böyle olduğunu bildiğim halde, baştan aşağı okudum, bir daha, bir daha okudum, ve sonra:

— Oh olsun, hak etti. Başkasının telif eserlerini kendine maletmiye kalkmasaydı.

Dedim!

İsmet Hulûsi

Bunları biliyor mu idiniz ?

Midi kanalını açan Fransız tahsildarı

Piyer Rik adını taşıyan bu adam bir tahsildardır, Fransada tahsildarlığı ile değil, Midi kanalını açmasile şöhret bulmuştur. Bu kanalla Tuluz ile Narbon arasında Akdenizle Atlas denizini birleştirmiştir. İşin garibi kanal bitmeden üç hafta evvel ölmüş ve eserini görememiştir.

Diğer taraftan kanala 340 milyon frank sarfedildiği halde o zamanki hükûmetin bütçesi bu mikdarın ancak dörtte birini doldurmakta idi.

★

Bir küçük balığın yarısile bir büyük balık avlanır mı?

Amerikalı milyonerlerden meşhur Armstrong'un karısı dünyanın en meşhur balık avcılarındandır. Yukarıda resmini gördüğünüz balığı ortasından ikiye bölmüş, bunun bir parçasını oltaya takarak on kilo ağırlığında bir balık avlamıştır.

Yengeç ve istakozların neşvüneması

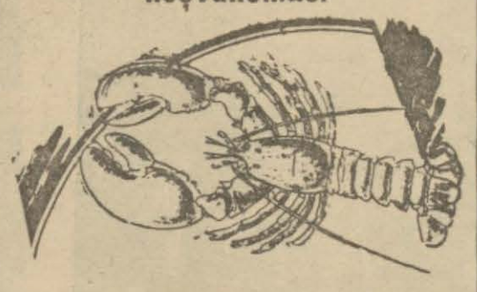

Hayvanat âlimlerinin tetkiklerine göre yengeçler ve istakozlar en az zamanda neşvünema bulan hayvanların başında gelir. Bir yengeç veya istakoz doğduğundan iki ay sonra kemal devresini bulmuş olur.

★

Yüzen kilise

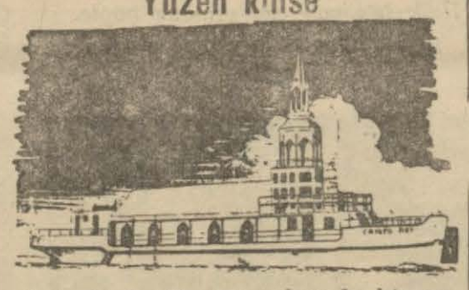

Arjantinde Parana şehrinde bir gemi vardır ki Cristo Roy ismini taşır. Hakikatte ise yüzen bir kilise halindedir. Şehrin başından sonuna kadar mütemadiyen gidip gelir ve halkın kilise ihtiyacını temin eder.

★

Nüfus kaydı usulü

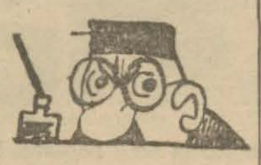

Avrupada ilk nüfus kaydı usulü Fransada tatbik edilmiştir. Bu usulün tatbiki hakkındaki emirname kral birinci Fransuva tarafından 10 Ağustos 1539 da imza edilmiştir.

Kadın Köşesi

Yaz modasında çiçek

Çiçeksiz yaz olmadığı gibi çiçeksiz yaz modası da olmaz. Kumaşlarda çiçeğin türlü türlüsünü gördünüz. Hattâ örgülere de kim bilir kaç çeşidini yaptınız. Fakat zannetmem ki bu kadar canlı, bu kadar alıcı ve neşe'li olsunlar.

Şu minimini demetlere bakınız. Nasıl elle tutulacak gibi. Bu tabiiliği yapan çiçeklerin kabartma oluşudur. Alelâde brodelerde onu mümkün değil bulamazsınız.

Tecrübe ediniz. Sizi çok eğlendirecek. Çok hoşunuza gidecektir. Hattâ yeni bir örgü örmeseniz bile eski ördüklerinizden yeni kalanları böyle süsleyiniz. Tıpkısı olmasa bile iyi bir tesir yapacaktır. Fakat modelin köylü tarzı kır demetleri için her şeyden daha muvafıktır.

Brode modeli

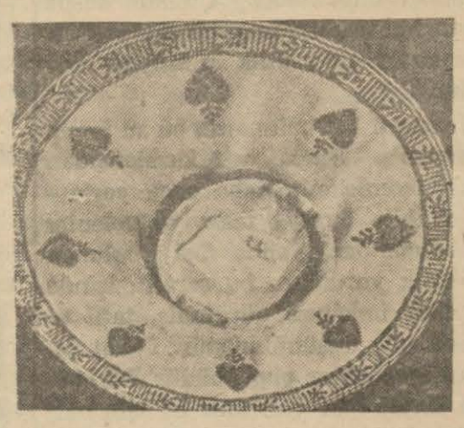

Bu brode modelinden muhtelif şekillerde istifade edebilirsiniz. Masa, tepsi örtüleri yapabilirsiniz. İşlemesi basittir. Fakat gözünüzde büyüyorsa kanaviçe yapınız.

Kollarda ve bacaklarda çıkan tüyler

Bacaklardaki, kollardaki tüyler yazın fazla göze çarpmaya başlar. Bilhassa plâjlarda, çorapsız gezenler için her gezdikleri yerlerde...

Kadınlar, güzelliklerini bozan bu fazlalıktan kurtulmak üzere türlü türlü vasıtalar kullanıyorlar. Alışılan her şey kolay ve iyi gibi görünür, fakat çok defa mahzurludur.

Tüyleri gizlemenin en kolay ve pratik usulü şudur: Bir çorba kaşığı oksijenli suya iki damla mayi amonyak katınız. Bir fırça ile, yahud incecik bir bagetin ucuna sarılmış pamukla sürünüz. Bu mahlûl kuruyuncaya kadar tesirini yapar. Yani tüyleri açar, sarartır. Kurur kurumaz soğuk su ile yıkanırsınız.

Bir hafta hergün bu zahmete katlanmalı. Sonra üç, dört günde, hattâ gitgide haftada bir sürmek kâfi gelir.

Yüzünüzdeki tüyleri de ayni şekilde sarartabilirsiniz. Eğer sert tüylerinizi muhakkak koparmak isterseniz cımbızınızı kullanmadan evvel kaynar suya batırmayı ve tüy diblerini - tüyleri almadan ve aldıktan sonra - oksijenli su ile silmeyi unutmazsınız.

Mahkemelerde

Bir memur rüşvet almak suçundan tevkif edildi

Memur cebine üç lirayı bekçinin habersizce koyduğunu iddia etti, mevkufiyetinin devamına karar verildi

Lângada Mimarkemaleddin mahallesinde bekçi Petürgeli Ömerden üç lira rüşvet almaktan suçlu ve hakkındaki tahkikata bir müddettenberi ikinci sorgu hâkimliğince devam edilmekte bulunan polis Şakir dün tevkif edilerek asliye 3 üncü ceza mahkemesine sevkedilmiştir.

İstintak kararnamesinde, polis Şakirin bekçi Ömerden 3 lira rüşvet aldığı sabit görülüyor ve bu hareketin ceza kanununun 213 üncü maddesine uygun olduğu yazılıyordu.

Mahkemede sorguya çekilen suçlu:

«— Ben 26 senelik memurum. Bu müddet içinde en küçük bir lekem dahi yoktur. Bekçi Ömer ötedenberi vazifesinde ihmali dolayısile tarafımdan rapor edilmiştir. O da buna karşılık olmak üzere aleyhimde bu rüşvet suçunu tertib etmiştir.» demiştir.

Hakkında tanzim olunan rüşvet zabıt varakasına ne diyeceği sualine de:

«— O gece devriye vazifesile Mimarkemaleddin mahallesine geldiğim vakit bekçi Ömeri gene vazifesi başında bulamadım. Müteaddid defalar düdük çaldım. Nihayet yattığı kulübeye gidip kendisini uyandırdım.

Bu vaziyet karşısında Ömer, «Aman beni rapor etme.. Sonra ekmeğimden olurum» diye boynuma sarıldı ve bu esnada da kaputumun cebine bu üç lirayı koymuş.

Sabah merkeze geldim. Üzerimi aradılar ve bu parayı buldular. Ben rüşvet almış değilim» demiş ve tahliyesini istemiştir.

Suçlunun bu ifadesini müteakib müddeiumumî; suçun 1609 numaralı kanuna uygun olması itibarile mevkufiyet halinin devamını ve zabıt varakasındaki şahidlerin celbini istemiştir.

Mahkeme; tevkif kararını tasdik ederek şahidlerin celbi için başka güne bırakılmıştır.

Bir çoban 14 yaşında bir kızı kaçırırken yakalandı

Şilenin Alacalı nahiyesine tâbi Kervansaray köyündeki Karatepe çiftliğinde çalışmakta olan Mehmed Topal kızı 14 yaşlarında Emineyi ayni köyde çobanlık yapan Cideli Mustafa zorla kaçırmak istemiş ve kızı bir hayli sürüklemiştir. Eminenin feryadını duyan köylülerin müdahalesile suçlu emeline muvaffak olamamıştır. Müteaccviz çoban tevkif ve adliyeye teslim edilmiştir.

Memnu mıntakada resim çeken bir ecnebi muhakeme edildi

Memnu mıntakaya girerek resim çektiği iddiasile tevkif olunan Alman tebeasından Vilhelm Kermen'in muhakemesine, dün asliye 2 nci ceza mahkemesinde bakılmıştır.

Müddeiumumî; suçun mahiyeti bakımından davanın gizli görülmesini istemiş ve mahkeme de talebi kabul etmiştir.

Ankara inşaat okulunda muallim olduğunu söyliyen sudunun hareketi, ceza kanununun 135 inci maddesine uygun görülerek mahkemeye sevkedilmiştir.

Sivasta Hatay ve Lozan günleri

Sivas (Hususî) — Şehrimiz ve çevresinde Hatayın anavatana kavuşması ve Lozan yıldönümü büyük tezahüratla ve bir bayram havası içinde candan kutlulandı. Söylevler verildi, şehir baştanbaşa bayrak ve elektriklerle donatıldı, millî oyunlar oynandı, Halkevi önünde Hatay tarihini tesbit eden kapı çok beğenildi, kahraman askerlerimiz resmigeçid yaptı. Resim tö - rende bulunanlardan bir kısmını göstermektedir.

GÖNÜL İŞLERİ

Bir eski hikâye

Ankarada oturan bir erkek okuyucum, Bay Ahmed Nuri bana eski bir derdi, arasıra sızlıyan eski bir derdi anlattıktan sonra:

— Muhakkak ki karımı sevmiyorum, ve elân on yıl evvel kaçırmış olduğum fırsatın acısı ile yanıyorum, diyor.

Dikkat ettim: Bu okuyucum on yıl evvel kaçırdığı genç kızı o vakittenberi bir daha görmemiş, kendisi Ankaradadır, o ise İzmirde.

Bu nokta bana tanıdıklarımdan bir erkeğin yıllarca evvel anlatmış olduğu bir hikâyeyi hatırlattı, o da bu okuyucumun vaziyetindeydi, ve bana sık sık derd yanıyordu, fakat kendisini bir gün biraz ferahlamış gördüm, bana aşağı yukarı şunları söyledi:

— Bugün hafta arası tenha olur düşüncesile Salacak plâjına gitmiştim, gerçekten tenha idi, denize girip çıktıktan sonra kuma uzandım, biraz aralık gözüm üç dört metre ilerde bir aileye ilişti, bir genç kadın çocuklarile meşguldü, birden titredim, bu genç kadın Mebrure idi. On sene evvel o benim sevdiğim Mebrure, elân alamamış olmanın acısını çekmekte olduğum Mebrure... Fakat ne kadar da değişmişti yarabbi! Benim gözlerimin önünden bir türlü gitmiyen ince genç kız hayaline mukabil kalın bir vücud, geniş kalçalar.. esmer bir ten.. sesi de değişmişti, o beni görmemişti, kim bilir belki de tanımamıştı, görünmeden, tanınmadan oradan kaçtım...»

Ve bu genç o vakittenberi bana bir daha bu genç kızdan bahsetmedi, karısını elân sevmemekte olduğunu biliyorum, fakat kendisinde hayat acısı artık o kadar şiddetli değildir.

Aziz çocuğum, eski bir fotografını bul, bir yenisi ile karşılaştır, aradaki farka bak, o da tıpkı öyledir.

TEYZE

iki ahbab çavuşlar: *Kâğıdlanan oda*

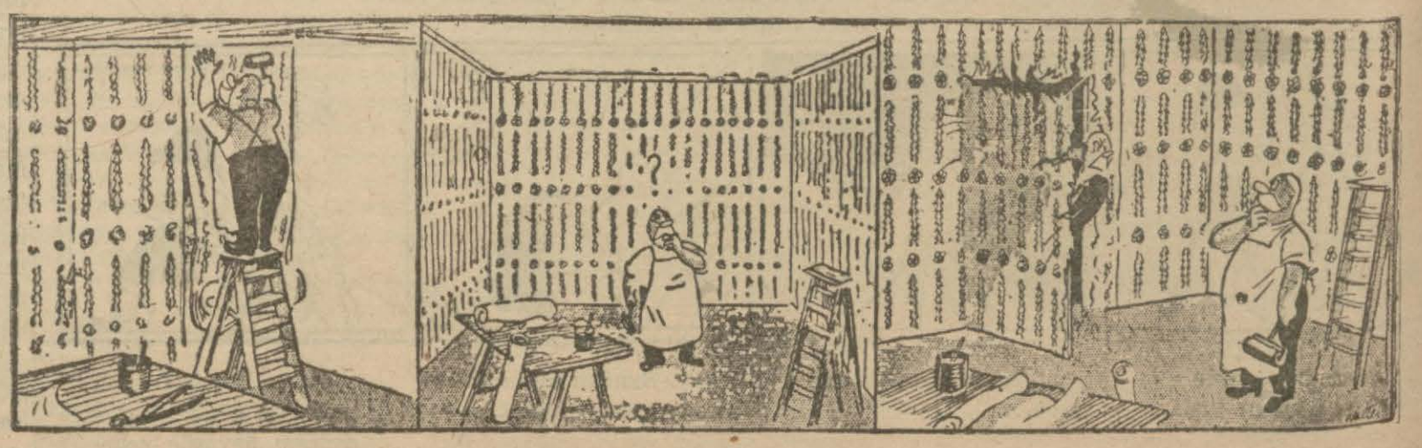

Danzig davası nedir, bu davanın sulhan halli mümkün müdür?

YAZAN

ANTHONEY EDEN

İngilterenin eski Hariciye Nazırı

Büyük muharebenin sonunda sulh muahedesinin yapıcıları Alman - Leh hududunun tesbiti işine başladıkları zaman, geçmiş asırlarda bir çoklarının üzerinde ayak sürçmüş oldukları bir muadele ile karşılaştılar.

Bize kadar intikal eden tarihin anlattığına bakılırsa daha ilk asırlarda Tötonlarla Slavlar şarkın bütün yollarına yerleşmişler ve boyuna yekdiğerile boğuşmuşlardır. Bazan biri, bazan da öteki otoritesini tesis ederdi. Yalnız mukabil tarafın boyunduruğu altına giren, kim olursa olsun, asla kadere boyun eğmezdi, mücadele devam ederdi.

14 üncü asırda Töton şövalyeleri devrinden 19 uncu asırda Bismarkın şiddetle takib ettiği Prusyalılaştırma devrine kadar Almanya hep, bir kısmı bugün Polonyanın Pomorz vilâyetini teşkil eden bu topraklarda, hâkimiyetini tesis ile uğraşmıştır. Sarfettiği gayret Büyük Harbin patladığı tarihte de devam ediyordu. Fakat bu gayret tam bir muvaffakiyetle neticelenmedi. Taksime, Prusyalılaştırma siyasetine rağmen ve şüphesiz büyük mikyasta bu sebeblerden dolayı Polonyalıların millî ruhlarındaki kuvvet hiçbir zaman sarsılmadı. Bugün de hiçbir zaman sönmemiş olarak parlamaktadır.

13 üncü madde

Uzun yıllar süren mücadele, kaçınılması imkânsız bir netice olarak arkasında ağır bir ırkî çekinme ve şüphe mirası bırakmıştır. Bu ırkî çekinme ve şüphe bazan tetkiksiz, insiyakî kanaat derecelerine kadar da gitmiştir. Mazide Şarkî Avrupada zuhur etmiş olan birçok hâdiselerin tahlilinde ipucu vazifesini gören işte bu haleti ruhiyedir.

Sulh konferansı 20 yıl evvel böyle azim bir tarihî mirasın karşısında kalınca kendi hattı hareketini tayin etmek için zamanında bir anahtar buldu.

Vilsonun 14 maddelik programının 13 üncüsünde şöyle deniliyordu:

— «Müstakil bir Polonya devleti tesis edilmelidir, bu devlet itiraz edilmez bir şekilde Polonyalılarla meskûn toprakları hududu içine almalı ve denize inmeli, serbest bir mahreci bulunmalıdır. Polonyanın mülkî, siyasî, iktısadî bütünlüğü milletler arası bir muahede ile garanti altına alınmalıdır.

Almanyanın bu 14 maddeyi sulh muahedesine esas olarak kabul ettiği zamandan itibaren Alman hükûmetleri bu programa yekdiğerini takiben müracaat etmişlerdir, elân da etmektedirler, binaenaleyh hiç değilse bu nokta üzerinde ihtilâf mevcud olamaz.

Polonya koridoru

Mesele bu noktaya gelince, ekseriya yanlışlıkla yekdiğerine karıştırılan, biri sözde Polonya koridoru, diğeri de Danzig işi denilen iki muadeleyi yekdiğerinden ayırd etmek lâzımdır.

Sulh konferansı şimdi söylediğim 13 üncü maddeyi tatbik etmeye çalışmak hakikatte Polonyanın ırk prensiplerine istinaden üzerinde hak iddia ettiği bütün toprakları bu devlete vermek mecburiyetinde bulunduğunu sanmıyordu. Zaten Alman hükûmeti de protestoda bulundu. Mühim tavizler elde etti. Nihayet tesbit edilen hudud da sabırla tam olarak yapılmış bir etüdün neticesi oldu.

Koridorda bugün olduğu gibi eski zamanlarda da bir Leh kütlesi yaşamıştır. Bu toprak yüksek Leh milliyetperverliği sayesinde her vakit için Lehli olmuştur. 1910 tarihinde yapılmış olan Alman nüfus yazımında bilâhare Polonyaya verilmiş olan topraklarda, Garbî Prusyada ve Posnanide mühim bir Leh ekseriyeti bulunduğu kaydedildi, binaenaleyh her mil-

letin kendi mukadderatına hâkim olması düsturu bir mana ifade ediyorsa koridor Polonyalıdır. Bu koridorun Polonyaya ilhakı iktısadi sebeblerin neticesi değildir ve koridor asla Danzig muadelesinin bir cüz'ü sayılamaz. Bu nokta üzerinde ısrara lüzum vardır. Zira iki muadele Alman taleblerinde yekdiğerine raptedilmiştir ve ağlebi ihtimal Almanların zihinlerinde her vakit için böyle olmuştur.

Hakikat şudur ki, Şarkî Prusya bir Slav deryası içinde kaybolmuş bir Alman adasıdır. Binnetice biri, Şarkî Prusyayı Slav memleketleri arasında bırakarak, içinde bulunan Almanları bazı iktısadî mahzurlar karşısında terketmek, diğeri de 33 milyonluk bir Polonya kütlesini tabiî mahreçlerinden mahrum bırakmak gibi iki muadeleden birini tercih etmek icab ederse hiçbir adalet mahkemesi kararında bir saniye dahi tereddüd edemez.

Bütün tarih gösterir ki, Polonya denize mahreci olmadan yaşayamaz, eski Amerika Cümhurreisi bu «emin ve serbest» mahreci bir sulh şartı olarak tesbit etmiştir. Şimdi Polonya halkının mevcudiyet hakkı inkâr edilmeden bu şart ortadn kaldırılamaz.

Danzig anlaşması

Paris sulh konferansı Polonyaya bu «emin ve serbest» limanı temin etmek vazifesi ile mükellef olunca Almanya ile Lehistan arasındaki hududun tesbiti gayesile teklifatta bulunmak vazifesile hususî bir komisyon teşkil etti. Amerikanın, İngilterenin, Fransanın, Japonyanın, İtalyanın tanınmış mümessillerini ihtiva eden bu komsiyon Lehistana sadece Danzigi vermekle kalmadı, Danzigden başlayıp Mlavadan geçerek Varşovaya giden demiryolunu da bu memlekete verdi. Fakat uzun müzakerelerden sonra sulh konferansı komisyonun tekliflerini tadil etti.

Bu dakikada dahi mevcud olan hal şekli o vakit bulunmuş olan hal şeklidir ve Danzig Uluslar Kurumunun idaresi altında bir serbest şehirdir.

Bu mutavassıt tesviye tarzının makul olup olmadığı noktası üzerinde yekdiğerinden farklı fikirler yürütmek kabildir. Fakat inkâr edilemiyecek olan meziyeti, o zaman için hem serbest şehirde yaşayan Almanların hukukunu koruyan, hem de Polonyaya bir mahreç temin eden, anlaşma yolunda yapılmış samimî bir teşebbüs olmasıdır. Fazla olarak şurası da hatırda tutulmalıdır ki, bugünkü anlaşmanın şekli yeni ise de muhteviyatı yeni değildir. Asırlarca müddet Danzig Polonya için denize bir mahreç hızmetini görmekle beraber müreffeh, mağrur, hemen hemen müstakil bir mevcudiyete malikti. Bir müddet evvel Versay muahedesinde Danzig şehrinin statüsünü tesbit eden maddelerin müphemliği tenkid edilmişti. Bu tenkidler az çok yerindedir. Bununla beraber şurası da bir hakikattir ki, bugünkü hal şeklini mutlak surette tatbik etmek arzusu mevcud olsaydı bu hal şekli elân mer'i olarak kalıp gidecekti. Son 20 yıl içinde Uluslar Kurumu (Danzig) e aid çok müşkül ve pürüzlü meseleleri halletmiştir ve sulh muahedesinden de müstakbele aid bütün muadeleleri peşinden derpiş etmiş olması istenemezdi. Halledilmiş olan muadelelerin en mühimleri (Danzig) in Gdynia ismindeki Polonya limanı ile münasebetlerine, Polonya filosunun Danzigde bir hakkı olup olmadığına ve bu şehirde yaşayan Leh ekalliyetinin hukukuna müteallik şeylerdi, hepsi de Uluslar Kurumunun alenî celselerinde halledilmişlerdir.

Hakikî muadele

Fakat şimdi bahis mevzuu olan şey bunlar değildir. Bazan çok nazik olmasına rağmen bir hal çaresi bulunan mekanizmaya müteallik bir ihtilâf karşısında bulunmuyoruz. Şimdi bahis mevzuu olan muadele aslen stratejik olan bir muadeledir. Bu muadelenin esaslı hatları değişemez. Polonya denize (serbest ve emin) bir mahrece malik olmalıdır. Halbuki Danzig bir defa Almanyaya ilhak edilince Polonya bu limanda hâkim olamaz, bu nokta üzerinde bir mutavassıt tarzı tesviye bulmak ta hatıra gelemez. 1919 da tesis edilmiş olan hususî komisyonun tekliflerini sulh konferansına tevdi ettiği gündenberi birçok noktalarda ricat edilmiştir ve artık elde verilebilecek bir şey kalmamıştır.

Gümrük ambar ve antrepoları hakkında bir talimatname hazırlandı

Limanlar Umum Müdürlüğü ile gümrük ambar ve antrepolarının işletmesi hakkında bir müddettenberi hazırlanmakta olan talimatname ikmal edilmiş, dün alâkadarlara tebliğ edilmiştir.

Talimatname bugünden itibaren mer'iyet mevkiine girmektedir. (Ambarlama servisi iş talimatnamesi) adını taşıyan bu talimatname bir ihtiyaçtan doğmuştur. Bugüne kadar ambarlara ve antrepolara müteallik olan işler âmirlerin verdiği bir takım emirlerle görülmekte idi. Bu yüzden muamelelerin çok defa matlûba muvafık olmadığı görülmüştü.

Talimatname esaslı tetkikler yapan bir komisyon tarafından kaleme alınmış olduğundan, bundan sonra gümrük ve liman ambarlama servisinin çok iyi bir şekilde yapılabileceğinde şüphe bırakmamaktadır.

Limanlar Umum Müdürlüğü kooperatifi toplanıyor

Limanlar Umum Müdürlüğü memurin kooperatifi önümüzdeki hafta içerisinde toplanacaktır.

Kooperatif memurlara yeni bazı kolaylıklar temin etmek üzere bu defa mühim bazı kararlar ittihaz edeceğinden, bu toplantının sonunu alâkadarlar sabırsızlıkla beklemektedir.

DENİZ VE DENİZCİLİK

Japonlar yaptıkları harb gemilerini niçin saklıyorlar ?

(" Son Posta ,, nın deniz işleri mütehassısı yazıyor)

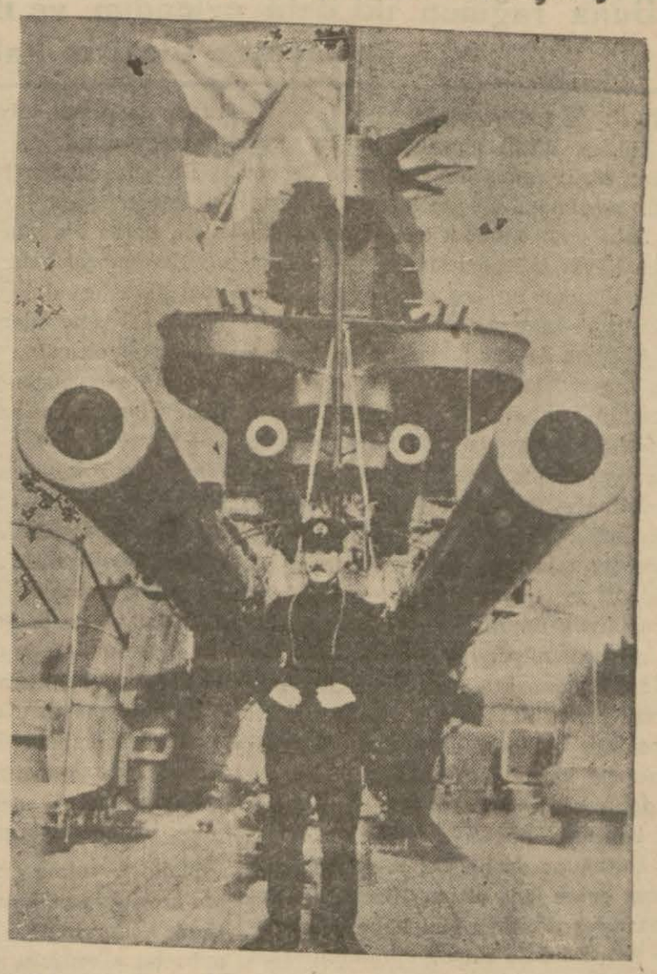

Vaşington tahdidi teslihat konferansı ahkâmının iflâs ettiği 1936 senesindenberi bütün devletler yeni bir silâhlanma yarışına başlamışlardır. Bu yarış kendini en ziyade, deniz sahasında gösteriyor. Bilhassa siyasî durumun nezaketi karşısında devletlerin kuvvetlerini, bir misli daha, arttırdıklarını görüyoruz. Gerek günlük gazeteler ve gerekse ecnebî yıllıklarda muhtelif memleketlere aid yapılan gemilerin tevsaını gördüğümüz halde Japonlar ve bir de Rus - lar hakkında hiçbir malûmata tesadüf edemiyoruz. Bunun sebebi nedir?

Kara ve deniz tekniği

Bilûmum harb vasıtalarının muharebe san'ati ile alâkası vardır.

Esasen silâh, muharebenin ihtiyacına göre, muharebe de eldeki silâhın cinsine göre yapılır. Bununla beraber karada her devlet hasmının nasıl bir silâh kullandığını ve nasıl bir muharebe sistemi takib ettiğini bilir. Karada bu gibi şeyleri saklamağa lüzum yoktur; çünkü arazi belli başlı bir hadildir. Onun tabiî manileri olan dağların arkasında kuvvetler toplanır, tarruz hazırlanır ve muharebe yapılır.

Denizde ise muharebe göğüs göğüse, yani birbirini görerek yapılır. Bir defa düşman göründü mü, artık, kuvvetinizin mikdarını gizlemeğe imkân yoktur. Gerçi sun'î sis, havanın bulutlanması, hararet tebeddülü gibi rüyete mani olan arızalar vardır. Fakat bu arızalar, dağlar tepeler gibi daimî bir hail değil; meteorolojik durum icabı arızalardır.

Denizin bu hususiyeti tekniğe pek ziyade tesir eder. Devletler, bu açık muharebeyi kazanmak için, silâh kuvvetini, atış mesafesini, zırh kalınlığını, gemi süratini gizlemek zorundadırlar, tarih bu hususiaki ketumiyetin ne kadar faydalı neticeler verdiğini göstermiştir.

Büyük Harb başlangıcında Yavuzun İngiliz gemileri tarafından kovalandığı malûmdur. Yıllıklardan Yavuzun süratini 28 mil olarak okuyan İngilizler bu gemiyi yakalayabilecekle - rini zannetmiş iseler de şanlı gemi 31 mil yol ile tazıların önünden kaçmıştır.

Herhalde geminin böyle gizli vasıflara malik bulunması bir rüçhandır. Bundan dolayı gemisini kendi inşa eden milletler, silâhını ucuza mal etmekden başka, gizli vasıflarla düşmanına tahakküm etmek imkânlarına maliktirler. Denizcilikte buna teknik baskını demek lâzım gelir.

Japonya neden mecbur?

Japonlar, esasen ketum insanlar olmakla beraber, silâhlarını gizlemek hususunda diğer devletlerden daha hassas olmalıdırlar. Bunun için bu Şark imparatorluğunun coğrafî durumuna kısaca bakmak lâzım gelir.

Japonya bir ada devletidir. Aşağı yukarı elli milyon kadar olan nüfusu, bir taş yığını halinde bulunan, adalarda yaşar. Bu durum Japonyayı şu noktalara celbeder:

1 — Halka müsaceret yolları bulmak.

2 — İptidaî madde kaynağı bulmak.

3 — Sanayii için pazarlar elde etmek.

Nitekim bu uğurda tâ (1895) Çin - Japon harbinde başlayan mücadele bu güne kadar davam etmiş ve edecektir de...

Japonya tekmil Çini alsa bile yukarıda sıralanan ihtiyaçlardan pek azını temin eder. Zira Uzakşarkta iklim pek de Japonların yaşamasına elverişli değildir. Onun en tabiî tevessü yolu adalardır.

Bilhassa Filipin, Borneo vesaire...

Malûm olduğu üzere Japonyanın bu emelleri, İngiliz, Fransız ve en çok Amerikanın menfaatlerile çarpışmaktadır.

Kuvvet mukayesesi

Deniz bu çarpışmanın mihrakıdır. Acaba Japonya bu emellerini deniz kuvvetlerine dayanarak tahakkuk ettirebilir mi? Bunun için kısa bir kuvvet mukayesesi yapmak lâzımdır.

Bu kuvvet mukayesesi yalnız harb gemileri arasında değil, deniz kudretine dahil tekmil sahalara teşmil edilmelidir. Yani:

Donanmadan yana: Japonya zayıf.

İptidaî madde: Japonya zayıf.

Uzakşarkta üssü berrî: Japonya kuvvetli.

Maliye: Japonya zayıf.

Japonya deniz kuvveti vazifesi

Bu mukayese bize Japonya donanmasının, pek de, İngiliz ve Amerika deniz kuvvetlerile becelleşemiyeceğini gösterir. Şu halde Japonya, bu iki kocamış devletle mücadele için, hedef olarak, düşman donanmasını değil düşman ticaret ve nakliyat yollarını ele almalıdır.

Bu vazife hat gemilerinin değil daha ziyade kruvazörlerin işidir. Bilâkis diğer devletler de yollarını kruvazörlerle himaye edecektir. Bunun gibi İngiltere ve Amerika da, Japonyayı mağlûb etmek için, onun deniz yollarını kesmek isteyeceklerdir. Bu iş de kruvazörlere düşer...

Böyle bir kruvazör mücadelesinde kim kazanır? Tabiatile gemisi kuvvetli olan taraf... İşte Japonya da böyle bir muharebeyi kazanmak için yaptığı gemilerin cesametini, topunu, zırhını saklamaktadır. Herhalde o, hareketinde haklıdır.

F. L.

"Bekârlar, niçin evlenmiyorsunuz?,,

Erkekler diyorlar ki

"Benim başımdan geçen aile faciaları her erkeğin tüylerini ürpertir. Zenginim. Aile yuvası dünyada en fazla merbut olduğum mefhumlardan biridir. Buna rağmen iki defa evlendim ve iki karımdan da ihanet gördüm. Şimdi hayatta idealsiz kalmış bir serseriyim,,

● *F. A. (Ankara):*

«Yüksek tahsil görmüş, bugün yaşı çoktan kırkı aşmış bir bekârım. Veçhen çirkin sayılmam. Geçim kuvvetim yerinde. Daha uzun müddet enerjimi muhafaza ve hayat mücadelesine devam edebilirim. Bundan on beş sene evvel İstanbulda iş ve memuriyet bulamıyarak herkes gibi ben de meteliksiz Ankaraya geldim. İnşaat işlerinde kâtibliğe başlıyarak müteahhid oldum ve hayli para kazandım. Yenişehrin güzel bir yerinde apartıman yaptırdım. Sıra bir yuva kurmağa gelmişti. Hayatta candan alâkalı kimsem kalmamıştı. Tanıdıkların tavsiyesile oldukça iyi tahsil ve terbiye görmüş bir kızla altı ay nişanlı kalıp anlaştıktan sonra büyük ümidlerle evlendim. Henüz bir ay geçmemişti. İkinci katta boya tamirlerini yapmakta olan üstü başı mübevves, kerih bir boyacı kalfası ile... Söylemeğe teeddüb ediyorum. Derhal boyacı ile karımı oturduğumuz apartımandan çıkardım. Kendine mahsus eşyaları, bohçaları boyacıya yükledim. Karımın koltuğuna da bir bohça verdim, babasının evine iade ettim. «Sarımsağı gelin etmişler de, kırk gün kokusu çıkmamış» tâbirini de o zaman öğrendim. Tam bir buçuk sene mahkememiz sürdü. Nihayet bir hayli fedakârlıklardan sonra ayrıldım. Uzun zaman bekâr yaşadım. Fakat içimde aile saadeti, çocuk sevgisi bir türlü sönmüyordu. Çünkü maddî ihtiyaçlarımı fazlasile temin etmiştim. Arkadaşlar ve eşleri eski terbiye görmüş, küçük bir kasabada büyümüş, ilk tahsili bile tam olmıyan basit, biraz da ahmakça bir kız buldular. Tam senin istediğin gibi.. dediler. Ben tahsil, boy, bos, zekâ aramıyordum. Aradığım tek şey iffet ve namustu. Hülâsa bu fakir kızla evlendim. Beş sene beraber yaşadık. Üç tane çocuğumuz oldu. Artık kendimi dünyanın en mes'ud adamı sayıyordum. Her akşam ellerimde paketlerle evime geliyor, çocuklarımın gürültülerile oyalanıyordum. Bahtiyarlığımıza payan yoktu. Karım doğru dürüst iki lâf konuşamıyordu. Radyoda ilmî, içtimaî güzel konferanslar verilirken bir şey anlıyamadığı için derhal kapar, Arab yalellisi dinlerdik. Kitab ve gazete okuduğuma kızardı. Buna mümasil birçok noksanlara rağmen mes'udum. Çünkü karım afifti.

Son zamanlarda karımın ahval ve etvarında bazı garabetler görmeğe başladım. Fazla süs, fazla boyanma, dans meraklı - evvelce dans bilmezdi - gene hoş görüyordum. Görüştüğümüz ailelerde görüyor da heves ediyor, diye bir mahzur görmüyordum.

Bir gün candan bir arkadaşın: «Senin bayanın dizginlerini çeksen iyi olur» demesi, başka bir gün bir diğerinin ihtarı, senelerdenberi hatır ve hayalime gelmiyen şüpheleri doğurdu. Birbirinden habersiz arkasına adamlar koydum. Musırran takib ettirdim. Vak'a müsbet çıktı. Bir gün bir gençle Baraja gittiğini telefon ettiler. Hemen mümkün mertebe tebdili kıyafet ederek Baraja koştum. Bereket versin tabanca taşımak âdetim değildir. Yoksa çocuklarım anasız, babasız kalacak, gazetelere de iyi sermaye çıkacaktı. Soğukkanlılığımı muhafaza ettim. Mahkemeye baş vurdum. Dokuz ay uğraştıktan sonra dolgun bir nafaka vererek ayrıldım. Boşanma kanununun kim ne derse desin, memleket ihtiyacını karşılamadığı meydandadır. Boşanma kolay olması için kapalı bir yerde yabancı bir erkekle yakalamanız şarttır. Otomobil gezintisi, kolkola gezmeler, boşanmayı kolay halledemiyormuş..

Şimdi beynime giren, gittikçe büyüyen kurdu da yazayım. Hafiflik, şımarıklık bir kadını nereye kadar götürüyor. Bu kadın bu yolsuzluğa ne vakit başladı. Kaç sene oldu. Çocuklar olmadan evvel mi?. Çocukların babası karışık mıdır? Başkasının çocuğunu kendi evlâdım diye bağrıma bastım da, ahmak zannettiğim kadın için için güldü mü?.. Buna karşı acı bir intikam tasavvur ediyorum. Emlâk ve akarımı nakde tahvil ettikten sonra nafaka vesair talebler için beni kat'iyen bulamıyacakları bir yere gideceğim. Paralarımı da bir yere gömeceğim. Yaşadığım müddet zarfında sarfedeceğim. Ben öldükten sonra para toprak altında çürüyecek, varisler on para alamıyacak, üç çocuğile bu kadın ömrünün sonuna kadar sefil olacak. Şimdi hayatta idealsiz kalmış bir serseri oldum. İki defa talihim bana yar olmadı. Şehrin fakir mahallelerini dolaşıyorum. Teneke odalarda oturan beş çocuklu aileler görüyorum. Kapılarının önünde babalarının getireceği iki ekmekle annelerinin yaptığı sıcak bir çorbaya kaşık atmak için sabırsızlık gösteren aç çocukların şenlendirdiği mes'ud yuvaları gıpta ve hasretle doya doya seyrediyorum. Milletin bu sağlam temelleri de biz münevverler gibi düşünseler, maazallah düşünebilseler memleketin istikbali kapkaranlık olurdu. Genç kızlar, bekâr erkekler! Dedikoduları, birbirinize kusur bulmayı bırakınız da evleniniz. Memleket, milletsizden bunu istiyor. Mes'ud olmak, maaşın azlığı, çokluğu ile değildir. Birbirinize sadık ve vefakâr olmak kâfidir. Kadının ihanetinden başka dünyada bir azab tasavvuru muhaldir. Benim bugünkü servetim, konforlü apartımanım, şu teneke baraka yanında pek bedbahttır. Para kat'iyen saadet değildir ve olamaz.»

● *Mustafa Ertürk (Kilis):*

«Bekârlar için hayatî ve mühim bir mevzua temas eden anketinizi başladığı günden'beri takib ediyorum. Kızlarımızın müdahaleleri karşısında bu hususiaki kanaat ve bilgilerimi arzetmek arzusuna kapıldım. Yalnız bundan evvel muhitin an'anevî şartlarile bu arada birkaç misal göstereceğim:

Mes'ud bir yuva kurulmasına hizmet etmekten ziyade ticarî zihniyetle hareket eden kız baba ve anaları ekseriyeti teşkil etmektedir. Sıklet itibarile, kilosu bir altın liraya satılan bir kızdan ne gibi bir saadet beklenebilir? 60 kilo ağırlığında, dolayısile 60 altın lira mukabilinde nişanlanan bir kız iyi bir aile kurmağa namzed midir?.. Sanmam.

Hiçbir muhitte buradaki gibi ihtiyar kız ekseriyetine tesadüf etmedim. Erkek arkadaşlara soruyorum. Bu şartlar içinde nasıl evlenelim? diyorlar.

Hayat pahalılığı da malûm. Binaenaleyh az maaşlı memurlar veya geçim şartları müşkül olan kimseler, evlenmekte tereddüd etmekte haklıdırlar. Sonra itiyad haline giren an'aneleri kız velilerinin kafasından silmeli.

Yirmi dört yaşında bir bekârım. Evlenmeğe hiçbir mâni vaziyetim yoktur. İdealime uygun bir bayan seçebildiğim takdirde derhal evleneceğim. Biraz mütereddid olduğumu saklamıyacağım. Bugünkü kızlar ve kadınlar ev kadınlığına veda etmek üzeredir. Ehemmiyetsiz ve pek basit meseleler yüzünden evini, kocasını ihmal eden kadınlara sık sık tesadüf ediyoruz.

Kızlarımız tasarruf bilmiyorlar. Süse, tuvalete karşı elleri çok açıktır. Bence geçimsizliğin en mühim sebeblerinden biri budur. Evine, parasızlığı yüzünden radyo alamıyan bir arkadaşıma, karısı isyan etti. Bu bir yuva dağılması için sebeb midir?.. Bütün karşılaştığım hâdiseler, evlenmemi geciktiriyor, iyisini bulmak arzusile bekliyorum.»

(Devamı 10 uncu sayfada)

Kadınlar diyorlar ki

"Baylar biraz insaflı olunuz, hücum ettiğiniz kadınlar içinde benim gibileri de var. Kocam günde birbuçuk lira kazanıyor ve bir liradan fazlasını rakısına veriyor. Geri kalan para benim ve çocuklarımın yiyecek, giyecek paramızdır,,

● *Faika, Nazilli:*

Erkeklerin kadınlar aleyhinde bulunmasına şaşarım. Kadın bugün onlar için çok mukaddes olmalıydı. Çünkü onlara hayat veren, onları bu dünyaya getirip büyüten, adam eden anaları da kadındır.

Kadınlara kötü söz söyliyen bir erkek evvelâ kendi annesinin kalbini kırıyor demektir.

Kadın fena değildir, kadın fena olamaz. Çünkü onun hassas bir kalbi, ve bu kalbde sonsuz şefkati vardır. Onun bu şefkatini tahrik eden bu kalbini kırmıyan erkek ancak bu kalbin şefkat ve sevgisinden istifade edebilir.

Onun için eğer kadını size karşı iyi muhabbetli ve fedakâr görmek istiyorsanız, ona karşı siz de iyi muhabbetli ve fedakâr olunuz.

Aile içinde bir taraf her şey versin, diğer taraf her şey alsın, bu olamaz. Yalnız ailede değil bu dünyada böyle!

Görüyor musunuz bakınız, Hitler her şeyi almak istedi. Fakat kuzu gibi halim, selim Çemberlayn bile sonunda: «Fedakârlık yalnız bir taraftan olmaz, aklını başına topla» dedi. Aile hayatında öyle Hitlerler vardır ki, bunlara rasgelen kadınlar birer melek olsalar çileden çıkarlar. Haksızlığa lüzum yok. Dedik ya!... Her şey karşılıklı olur.

● *Fatma, Büyükada:*

Bir kadının kocasından her şey beklemesi ayıbsa ne yapalım, ben o ayıbı irtikâb ediyorum. Hayatta her şeyimi, aşkı, refahı, saadeti, lüks ve fedakârlığı, dostluğu, arkadaşlığı kocamdan bekliyorum.

Çünkü kadın erkek gibi değildir. Hakikaten sevince kendisini pay etmeği yani aşkını bir erkeğe dostluğunu bir erkeğe, arkadaşlığını bir erkeğe vermeği refahı şundan, zevki bundan beklemeği beceremez. Kadın tek sevgi ve tek erkek için yaratılmıştır. Bunun haricine çıkan kadın anormaldir.

Ben bütün genç kızlığımı seveceğim bir erkekle evlenmek hülyasile geçirdim. Şimdi o erkeği buldum. Tabii bu erkek benim bütün ihtiyaçlarımı tatmin etmelidir. Kocam arkadaşım olup benimle beraber gülüp konuşmasını beceremezse kocam bana dost olup ta bütün kafamdan geçenleri paylaşamaz, âşık olup ta gönlümün içindekileri anlıyamazsa ve sonra her insanın muhtaç olduğu rahatı, konforu, eğer iktidarı varsa lüksü bana vermezse ben bedbaht olurdum.

Çünkü gözü dışarda bir kadın değilim. Bir erkek her şeyi kendisinden bekliyen, kendisinden çok şey istiyen ve çok şey bekliyen bir kadına koca olduğu zaman memnun olmalıdır. Çünkü emin olabilir ki bu kadının hayatta kendisinden başka en ufak bir meşgalesi bir saadeti veya bir alâkası yoktur.

Böyle olmıyan kadınlar saadeti ve ihtiyaçlarını aile yuvası haricinde arayan kadınlardır. Asıl onlardan korkmak ve çekinmek lâzım gelir.

● *Şaziye Gürbüz:*

Ben de derdimi dökeyim.

Beş sene önce san'atkâr bir gençle evlendim. Kadınlığa yarar vasıflarım tamamdır. Bir erkeği mes'ud edecek kabiliyetteyim. Lâkin kocam fevkalâde ayyaştır. Hergün bir buçuk lira kadar bir para çıkarabilir, fakat hergün bir liradan fazla rakı ve meze masrafı vardır. Gıdamıza çok az para ayırdığı için iki çocuğumla çok büyük müzayaka içinde yaşamaktayız.

İçkiden para arttırıp ta üste başa bakamıyan kocam, pejmürde kıyafetle gezdikçe erkekten iğrenir bir hale geldim. Mübrem ihtiyaçlarımı karşılayabilmek için evimde hasır dokumağa başladım. Kocam bu halden sıkılacak yerde rakısına devam etmektedir.

Beni maddî ihtiyaçlar içinde kıvrandıran bu adamla evlendiğime çok pişmanım. Fakat elden ne gelir! İçinde mes'ud olamadığım bu yuvayı bozmak, her zaman hatırımdan geçer. Ancak, iki çocukla bundan sonra bir yerde barınamıyacağımı, beni bir kocaya almıyacaklarını düşünerek acıklı halime katlanıyorum. Hep kadınların kusurlarını öne süren erkeklere soruyorum. Siz kadın olsanız ve benim gibi mahrumiyetler içinde yaşasanız ne yapardınız?

Erkeklere hitaben söylüyorum: Kadınlar çok şey çekerler. Kadınlara o kadar hücum etmeyiniz, biraz insaflı olunuz!

Edebî tefrikamız: 33

KÖYDEKİ DOST

Burhan Cahid

Fakat bilmem memnun olacak mı?

Kaşpusiyer cebinden yeni neşredilen (Göl sabahları) romanımı çıkarıp uzattım:

— Boş vakitlerinizde okursunuz Vildan hanım.

Kurşuni göz bebekleri büyüdü. Kitabı almak için iki eli ile uzanmıştı.

— Çok naziksiniz Cevad Bey dedi. Hem insanı en ümidsiz zamanlarda sevindirmesini öyle biliyorsunuz ki!

Ve gözlerimin içine bakarak ilâve etti:

— Öyle değil mi?

Osman Bey:

— Eyvah, dedi. Şimdi de ben kıskandım.

Lâtife ettim:

— Ya ben, dedim. Ben ikinizi de kıskandım. Deminki sevinç sahnesi ne idi. Böyle içli hislerde yabancı talanların kıskançlığı ne derindir bilseniz..

Osman Bey, filozof bir bakışla dedi ki:

— Kendinizi bize yabancı görmeyiniz Cevad Bey. İnsan hayatında bazı dostlarını en yakınlarından daha yakın bulur.

Bana biraz ileri gittim gibi geldi. Tashih etmek gayreti ile:

— Tabiî değil mi efendim, dedim. Maksadım lâtife.

Vildan yüzüme baktı. Gözlerimi yere indirerek ilâve ettim:

— Şaka, lâtife ruhun gıdasıdır derler.

Osman Bey:

— Evet, öyle ya, öyle ya.

Derken genç kadının asabiyetle elindeki romanın yapraklarını çevirdiğini farkettim.

Havuz başındaki muayyen yerlerimize dağılacağımız zaman Vildan:

— Ben biraz içeri gidiyorum baba, dedi. Şövalyeye söylenecek bir şey var mı?

— Hayır, yavrum. Sen varken artık ben bir şeyle meşgul olmam.

Osman Beyin ilk sözü şu oldu:

— Süleyman Beyi görmediniz mi hiç?

— Hayır. Buradan beraber gitmiştik. Beni Beyoğlunda bıraktı. Bir daha tesadüf etmedim. Çiftliğe gelmedi mi?

Osman Bey başını salladı. Biraz düşündü. Sonra yavaş bir sesle:

— Vildanla mektublaştılar. Bir şey sormadım. Fakat öyle hissediyorum ki Vildanın çiftlikte kalması kocasının hoşuna gitmiyor.

Osman Bey devam etti:

— Sebebini de anlamıyorum. Vildan bu hafta gene bir çok eşya getirtti. İşlerine karışmak istemiyorum. Fakat hislerim beni aldatmıyorsa aralarındaki gerginlik fena bir netice verecğe benziyor.

Müteessir babayı teselli etmiş olmak için dedim ki:

— Üzülmeyin karı koca, hele esikidikçe kardeş gibi olurlar. Darılır, barışırlar.

Osman Bey hafif bir tebessümle:

— Evet, dedi. Bunlar da o devreye girdiler amma, ikisi de genç evlendikleri için hususiyetlerini, benliklerini yeni yeni hissediyorlar. Şimdiye kadar biribirlerinin varlığında ne olduklarını bilmeden yaşadılar. Hisleri istiklâlini buldukça aralarında his ve düşünce farkı kendini gösterdi. Şimdi bir taraf fikrini ötekine kabul ettirmiye çalışıyor. Bu en buhranlı devirdir, biri ötekine galebe çalamazsa...

İki avucunu açarak devam etti:

— Biri sağa biri sola.

Güldüm:

— Eyvah aile içinde de sağ, sol var demek.

— Hem de siyasî partiler gibi olsa ne ise. Aile içindeki partizanlık çok tehlikelidir.

Osman Bey meseleyi daha ciddî konuşmak ister gibi:

— Karı kocanın her noktada anlaşmalarına imkân yoktur. Fakat iki taraf da biribirine ikramda bulunmalı, biribirine yaklaşmalı. Merkezden uzaklaşmamalı. İki taraf da kendi hislerinin hâkim olmasında ısrar ederse mesele kalmaz. İzdivaç zaten cemiyetin en ihtiyar bir müessesesi, dişi ve erkek münasebetinin bütün nizam, kanun ve onlardan daha kuvvetli olan âdetlere rağmen insan ruhu ve dimağı için katlanılması güç bir ıztırab olduğu anlaşılmıştır. Eğer cemiyette bir çocuk davası ve bir devlet meselesi olmasa bugünkü izdivaç teşkilâtını tarihin muhtelif devirlerdeki aile şekilleri gibi gülünç bulmamız pek tabiidir. İnsanların bütün zekâ kudretlerine rağmen halledemedikleri iki dava vardır ki sürüp gidecektir. Biri sulh biri kadın. Yer yüzünde mutlak sulh teessüs ettiği gün kadın davası da halledilmiş olur.

Osman Beyi dikkatle dinliyorum. Bu fikir bana da hiç yabancı gelmiyor. Ve gelmediği için de hoşuma gidiyor. Kendisile bir fikirde olduğumu yüzümdeki ifadeden anlayan kıymetli dostum devam etti:

— Kadın arzın en faydalı ve güzel mahlûkudur. Fakat erkek bu güzel ve faydalı mahlûka değerinden fazla kıymet verdiği için zevkini alamıyor. Hatta işkence haline getiriyor. Hele son devir kadını bütün inceliğine rağmen erkeğe faydalı olmaktan kalmıştır. Evet hayatımıza arkadaş olarak alırken yanımızdaki mevkiini tayin edemiyoruz. Lüzumundan fazla ehemmiyet veriyoruz. Halbuki pek az istisnası ile kadınlar daima bire iki, ikiye dört istiyen ve yarının neşesini bugünden yutup sömüren, bunun için de daima hayata, saadete, servete karşı açlık hisseden birer mahlûkturlar. Onların hislerini sıkı bir mürakabe altında bulundurmayan kocalar tehlikededirler. Anlıyorsunuz değil mi?

Başımı eğdim:

— Tamamile.

— Doğru değil mi?

(Arkası var)

Harblerde en fazla işe yarayan hayvanlar

Posta güvercinleri

Güvercinleri tebdili kıyafet ettirmek suretile insanların, kanadlarına ziller takmak suretile de hayvanların ellerinden kurtarmak çaresi bulundu

Günde ancak yirmi franklık yiyecek yiyen bazı atlar milyonlar kazanmaktadırlar. Ayda yirmi frank sarfeylemek şartile başka bir hayvan, sahibine ayda yüz bin franktan fazla para kazandırabilir. Hem bu hayvanın ne cokeye, ne de antrenöre ihtiyacı vardır. Hangi hayvan diye düşünmeyiniz, söyliyelim: Posta güvercini...

Radyonun icadı ile posta güvercinlerine artık ihtiyaç kalmadığını sananlar aldanmışlardır! Posta güvercinleri bugün, her zamankinden fazla bir rağbete mazhar bulunmaktadırlar.

Bugün dünyada 100.000 den çok fazla posta güvercini bulunmaktadır.

En fazla güvercinlere malik bulunan memleketlerin başında İngiltere ve Birleşik Amerika Cümhuriyeti gelmektedir. Bu iki memleketten sonra sıra ile şunlar gelir: Belçika, Almanya, Fransa, İspanya...

En iyi cins posta güvercinleri İngilterede yetişmektedir. Buna tabiî bir gözle bakmalıdır. Çünkü her cins hayvanın yetiştirilmesi - breeding - merakı İngilterede bir ilim halini almıştır.

Dünyada en mükemmel güvercinlikler de İngilterede Sandringham'da bulunmaktadır.

Güvercin otelleri

Sandringham güvercinlikleri eşine tesadüf edilmez şaheserlerdir. Bu güvercinlikler posta güvercinleri için «otel» vazifesini görmektedir.

Küçük ve zarif beyaz kuleleri ile dikkat nazarlarını celbeden bu oteller üç gardiyan tarafından idare edilmektedir.

Sandringham güvercinlikleri bütün Avrupa güvercinlerinin birleşme merkezidir.

Bu otelde ara sıra Hamburgun çok meşhur Elektro'su, San Sebastien'in Lydia'sı bulunmaktadır.

Hergün bu otele bir çok güvercinler gelirler, yemek yerler, dinlenirler, sonra yollarına devam ederler.

Yaralı küçük bir kuşu taşıyan bir posta güvercini

Dinlenmeleri ekseriya iki gün kadar sürer.

Güvercinlerin düşmanları

Güzel güvercinlerin rahat rahat havada uçtuklarını sanmayınız. Bu güzel hayvanların amansız düşmanları vardır. Başlıcaları:

Şahin, deniz kartalı, kartal, çaylaktır.

Bunlar güvercinleri rastgeldikleri yerde paralamaktadırlar.

1936 senesinde Rennes şehrinde bir «güvercinler maratonu» tertib edilmişti. Bu maratona iştirak için İskoçyadan, İngiltereden, Almanyadan hareket etmiş olan 4500 güvercinden ancak yüzü Rennes'e varabilmişlerdir. Büyük bir kısmı yollarda telef edilmişlerdir. Bir kısmının da yollarını şaşırdıkları anlaşılmıştır.

Çıngıraklı güvercinler

Güvercinlerin tarihinde acıklı yer almış olan bu faciadan sonra İngilterede Worcestershire'da bulunan Adler adında bir güvercin meraklısı bu hayvancağızların müdafaası için bazı tedbirler ittihaz eylemeği düşünmüş ve bunu da kuvveden fiile çıkarmıştır.

Unutmamak icab eder ki güvercincilikte elde edilecek herhangi bir muvaffakiyet askerî bakımdan pek büyük bir ehemmiyeti haiz bulunmaktadır.

Adler'in tatbikini tavsiye eylediği usulden şayanı kayıd neticeler istihsal edilmiştir.

Güvercinleri korumak ve yırtıcı kuşları kaçırmak için güvercinlerin kanadlarına mini mini çıngıraklar takılmaktadır. Bu çıngıraklar en fazla yırtıcı kuşları bile kaçırtmaktadır. Yapılan tecrübelerden çok iyi neticeler alınmıştır.

Güvercinlerin bir başka düşmanı

Güvercinlerin düşmanı yalnız yırtıcı kuşlar değildir. Onların göze görünmez, çok kuvvetli bir düşmanları daha vardır. Öyle bir düşman ki biçare hayvancıkları şaşkına döndürür.

Son yapılan Norveç Lerwick ve Arendal maratonlarında bu hususta kat'î neticeler alınmıştır.

Güvercinlerin miknatisî hassaları kaldırılıyor

Adler güvercinleri bu düşmandan siyanet eylemek için yeni bir usul bulmuştur.

Malûm olduğu üzere güvercinler kutub merkezinden intişar eden bir cazibeye uyarak uçmaktadırlar. Fakat çok kere bu kuşlar kutub tesiratının yerine kaim olan miknatisî hassaları haiz tâlî cazibe dalgalarına tutulmakta ve bu yüzden yollarını kaybeylemekte idiler.

Güvercinleri bu tâlî tesirlerden vıkaye için Adler onların boyunlarına küçük bir pusla takmaktadır. Bu küçük pusla kutub şimalinin tesiri altında bulunmakla beraber, tâlî miknatisî intişar merkezlerinin tesirlerine tâbi olmaktadır.

(Devamı 10 uncu sayfada)

Amerikadan sonra ingiltere de Japonya ile olan ticarî münasebatını kesmiye hazırlanıyor

Ercümend Ekrem Talu Paristen yazıyor

29 Temmuz 939

Hususî muhabirimiz Paristen bildiriyor: Amerikanın, Uzakşarkta birdenbire harekete geçmesi dün burada siyasî mehafilde epey tefsirata yol açtı. Alâkadar mehafil birinci derecede bu mesele ile meşgul olmakla beraber Moskovada cereyan eden üç taraflı müzakerelerin seyri de dikkatle takib edilmekte ve bunların, pek yakında, İngiliz ve Fransız askerî heyetlerinin Rusyaya gitmelerini mümkün kılabilecek bir müsaid şekil alacağı umulmaktadır. *(Son Posta — Telgraflar bu heyetlerin izamına karar verildiğini dün bildirmişlerdi.)*

Dün bütün gün ve bu sabah Fransa Hariciye nezareti ile Paristeki İngiliz ve Sovyet sefaretleri devamlı surette telefon mükâlemelerinde bulunmuşlardır.

Şayet, resmî mehafilin bugünkü nikbinliği haklı çıkacak olursa, üç aydanberidir beklenilen Fransız - İngiliz - Sovyetler anlaşması pek yakında bir emrivaki olacak ve bir ittifak şeklinde tecelli ve tahakkuk edecektir.

Amerikanın jestine gelince, bu Paristе oldukça hayret doğurmuştur. Bu haberi gazetelerde okuyanlar önce ona inanmamış ve Vaşington'dan gelen tel grafların hâdiseyi mübalâgalandırdıklarına hükmetmişlerdir.

Yaz tatili münasebetile seyrekleşmiş bulunan siyasî mehafilde, Reisicümhur Ruzvelt'in bu hareketi, kendisinin Uzakşarkta menfaatleri olan diğer demokrat devletlerle her hususta fikren müttehid bulunduğunu teyid eylemek istemiş olmasına atfedilmektedir. Diğer taraftan, Amerika Reisicümhuru, bitaraflık kanununu ilâğv veya tadil etmek hususundaki tasavvurlarının Amerika kongre mehafilinde karşılaştığı muhalefetten korkmadığını göstermek için böyle yapmış olması pek muhtemel görülüyor.

Herhalde, Japonyaya karşı böyle davranmakla, Amerika Çinin maneviyatını çok yükseltmiştir. Ve bu suretle İngiltere de, Uzakşarkta kendisini artık yalnız hissetmemekle memnun olacaktır. Ve bu yeni vaziyet sayesinde, Japonlarla daha müsaid şartlar dahilinde pazarlığa girişecek ve istediğine yakın neticeler elde edebilecektir.

Vakıa Amerika şimdilik Japonya ile ancak iktisadî sahada münasebetini kesmiş bulunuyor. Diplomasi münasebetlere gelince, Ruzvelt, bugünkü hareketinin Japonyada husule getireceği aksülâmeli bekliyecek gibi görünmektedir.

Dün akşam çıkan Londra gazetelerinin bir çoğu ve bu meyanda Star ile Evening News, İngilterenin de Amerikanın isrini takib ederek, Japonya ile mevcud ticaret muahedesini feshetmesi mümkün bulunduğunu yazıyorlar. Bu hususta verilecek karar, hâlen Tokyoda cereyan etmekte bulunan müzakerelerin neticesine bağlıdır.

Fransız mehafilindeki kanaate göre İngiliz kabinesi Amerikanın hareket tarzından önce haberdar olmamıştır. Zira olmuş olsaydı Tokyo müzakereleri esnasında daha metin bir vaziyet takınacaktı.

Gene Londra gazetelerinin yazdıklarına göre İngiltere ile Fransa tarafından müştereken Moskovaya gönderilmesine karar verilen askerî heyetlerin başında bir İngiliz amiralile bir de Fransız generali bulunacaktır.

Bu heyetin, müzakereleri tacil maksadile, şimdiden gönderilmek ihtimali pek kuvvetlidir. Fransız heyetinin reisliğine general Doumenc intihab edilmiştir. İngiliz amiralinin ise kim olacağı henüz belli değildir.

Dün Başvekil Daladye'nin riyasetinde toplanan Fransız kabinesi parlamentonun, icabında, müddetini iki sene uzatan bir muvakkat kanun lâyihası kabul etmiştir. Bu kanun bu devrede de tatbik edilebilecektir.

E. Ekrem Talu

ZİRAAT

En iyi aşı: Durgun göz aşısı

Bu aşının bahçıvanlarca bu kadar rağbet görmesi, onun kolay yapıldığı nisbette iyi neticeler de vermesindendir. Filhakika her çeşid meyva ağacına tatbik edilebilen göz aşısı, diğer aşılar içinde en ziyade tutanı ve en iyi netice verenidir.

Yazan: Tarımman

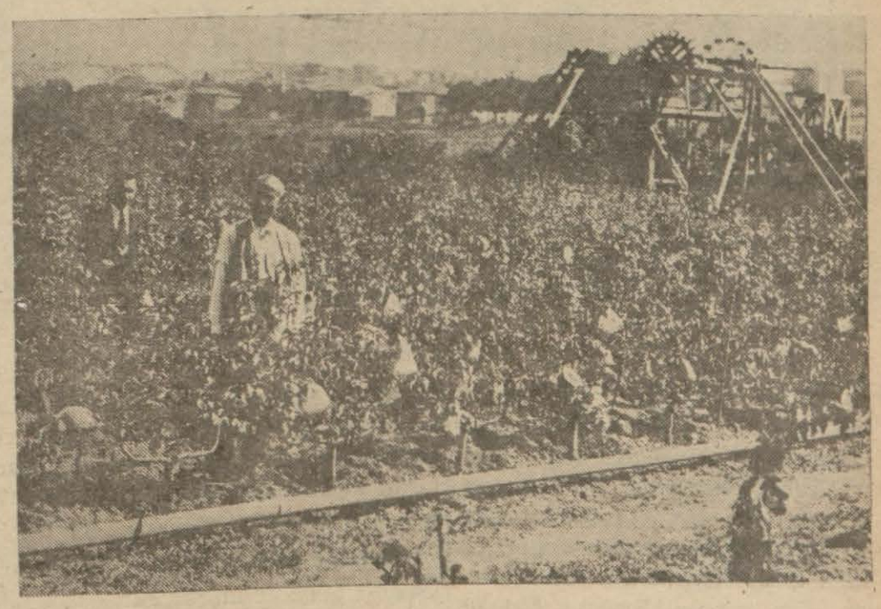

Aşıların en çok yapılanı, en çok tutanı hiç şüphe yok ki, göz aşısıdır. Bu aşının bahçıvanlarca bu kadar rağbet görmesi, onun kolay yapıldığı nısbette iyi neticeler de vermesindendir. Filhakika her çeşid meyva ağacına tatbik edilebilen göz aşısı, diğer aşılar içinde en ziyade tutanı ve en iyi netice verenidir.

Göz aşısı yapıldığı mevsime göre (sürgün göz) ve (durgun göz) diye iki türlüdür: Eğer aşı ilkbaharda yapılmışsa, o mevsim içinde sürüp filiz vereceğinden buna (sürgün gözlü) denir. Eğer aksine olarak yazın veya güzün yapılacak olursa, bu takdirde gelecek sene süreceğinden bu nevine de (durgun gözlü) denir.

Durgun gözlü aşıların daha iyi tuttukları tecrübe edilmiş olduktan başka, bu nevide aşısı tutmayan fidanlar, kıştan sonra, yani ilkbaharda tekrar aşılanabilmek imkânını bulurlar. Bu suretle zamandan tasarruf edilmiş olacağı için durgun gözü, sürgün göze tercih edenler çoktur.

Elma, armud, erik, badem, dut, kiraz, vişne, kayısı, ayva, muşmula, üvez gibi hemen bütün meyva ağaçlarının genç fidanlarına bu aşı emniyetle yapılabilir. Her iki çeşid göz aşısında da en mühim nokta, tatbik zamanının lâyıki ile tayin edilmesidir. Bu cihet ağaçların can suyu ile alâkadar olduğundan yapılış zamanını buna uydurmak icab eder: Umumiyetle sürgün göz aşısının vakti, ağaçlara su yürüdüğü zaman; durgun göz aşısının vakti de, bunun aksine olarak ağaçlarda suyun yavaşlamaya başladığı zamandır. Her memleketin iklim hususiyetlerine göre ağaçlara da suyun yürümeye veya çekilmeye başlaması bir olamıyacağından, takvimlere bakarak (göz aşısı zamanı) nı tayine kalkışanlar bazan aldanıyorlar. Nitekim bana arasıra şöyle derd yananlar olmuştur:

— Bizim takvimin tam «göz aşısı zamanı» dediği gün aşılamıştım. Yapışına o kadar itina ettim ki, fidana o tarzda beni aşılasalardı tutardım! Öyle iken hiç birisi tutmadı, artık eşref saati gelmemiş diyorum.

Eşref saati değil amma, o yerin iklimine göre aşı zamanının gelmediği muhakkaktır. Onun için ne takvime, ne komşuya bakmıyarak sadece ağaçları tetkik etmek ve ona göre suyun tam yürümeye başladığı sırada sürgün göz aşısını ve artık çekilmeye başladığı zamanda da durgun göz aşısını yapmaya kalkışmak en doğrusudur.

Aşıyı yapmak pek basittir. Bunun için evvelâ kalemi (= iyi cinsten getirilen parçayı) hazırlamak lâzımdır; sürgün gözlü aşıda kalem, geçen seneki dallardan seçilir. Durgun gözlü aşılarda ise bu sene süren dallardan alınır. Her ikisinde de dalın ortasındaki dinç gözleri seçmelidir. Bittabi göz alınacak dalın, hastalıksız, iyi pişmiş, iyi teşekkül etmiş olmasına da dikkat edilmek gerektir. Gelişi güzel seçilen tomurcuklar, çok defa tutmayacakları gibi, tutanlar da fena bir ağaçtan başka bir şey olamazlar.

Gözleri altından ve üstünden keskin bir çakı ile kestikten sonra düzlemesine yontup çıkarmalı ve sonra gözle birlikte kesilen ağaç kısmını, itina ile kabuğundan ayırmalıdır. Bu esnada gözün altındaki öz kısmının zedelenmemesine, kabuğun yırtılıp yaralanmamasına dikkat etmelisiniz. Aşı gözünü hazırlayıp suya attıktan sonra sıra fidanı hazırlamaya gelir. Göz aşılarında fidana yapılacak ameliye, aşılanacak yere T şeklinde bir çizik yapıp, kabuklarını yana doğru açmaktan ibarettir. Çabuk olsun diye kabuğu açarken telâş etmemeli ve herhalde en küçük bir yara yapmaktan çekinmelidir. T çiziğinin iki kanadı yana açılınca, demin çıkarıp suya attığınız aşı gözünü, ihtiyatla buraya yerleştirir ve iki kanad kabuğu üzerine örterek bir rafya sapı ile sıkıca sararsınız. Böylece zor bir şey sanılan aşı da bitmiş olur.

Sürgün gözlü aşılarda aşı ameliyesini müteakib, aşı yerinin 20 santim yukarısı kesilip atılır. Durgun gözlüde ise sadece fazla dallar kesilerek diğerleri bir araya taplanıp bağlanır ve bunlara, ilkbahara kadar dokunulmaz. Birincisinde aşı yerinden yukarı kalan o bir karşılık kısım, ileride aşıdan süren filizi bağlamaya yarar. Aşı filizi ertesi seneye kadar canlanıp kartalınca, o kısım da dibinden kesilir.

Durgun gözlü aşılarda fidanın üzerinde kalan dallar ilkbaharda kesilir. Bu esnada tıpkı öteki gibi gene bir karışlık yeri bırakılır. Bu kısım o yıl filize desteklik ettikten sonra ertesi sene tamamen ve dibinden kesilerek atılır.

Aşının tutup tutmadığını anlamaya gelince; sürgün gözlü nevide bu, bittabi gözün sürüp yeşermesinden anlaşılır, sürmezse tutmamış demektir. Durgun gözlü nevide de, aşının ilkbaharda sürmesi en emin işaret ise de, o vakte kadar bekleyemeyen meraklılar, bunu şöyle de anlıyabilirler:

Durgun gözlü aşılarda aşı tomurcuğu bu senenin dalından alındığı için üzerinde bir de yaprak bulunur. Biz bu tomurcuğu daldan alırken, bitişiği olan yaprağın kendisini keser, fakat sapını üzerinde bırakırız, işte bu sapçık aşıyı yaptıktan 5-10 gün sonra hafif bir dokunma ile kendiliğinden düşerse aşı tutmuştur. Lâstik gibi kuruyup kalmışsa tutmamıştır. Amma yukarıda söylediğimiz gibi üzülmeye mahal yoktur: İlkbaharda sürgün göz ile aşılayarak zamanı kazanmak imkânı vardır.

Pek kolay ve pek iyi olan bu basit aşıyı öğrenip her fırsatta tatbikatı ile meşgul olmak hem faydalı, hem zevkli bir işdir. Aşılanacak fidanlarınız varsa, siz de bu mevsim kendinizi deneyiniz.

Tarımman

İzmir liselileri kamplarını bitirdiler

Kamp talebeleri Atatürk heykeli önünden geçerlerken ve yapılan törende söz söyliyen sübaylardan biri

İzmir (Hususî) — İzmir Ege, ticaret ve kültür liseleri talebesinin Kızılçullu civarında yirmi gündenberi devam eden askerlik kampları neticelenmiş, bu münasebetle dün tören yapılmıştır.

Kamp sonu münasebetile kampı teftiş eden İzmir müstahkem mevki komutanı tüm general Rasim Aktoğu, gençlere bir harb tatbikatı göstermek istemiştir.

Bu münasebetle İzmire bağlı askerî birlikler, Emrez tepesi istikametinde manevra yapmıştır. Askerî birliklere verilen mesele üzerine iki muhasım taraf, piyade, süvari ve topçu kuvvetlerinin iştirakile mükemmel bir tatbikat yapmış ve topçu atışları büyük heyecanla takib edilmiştir. Muharebe tatbikatı tam üç saat devam etmiş; vali ve belediye reisile birçok zevat manevraları takib etmiştir.

Öğleden sonra Kemer istasyonuna gelen kamp talebeleri trenlere inip binme tecrübeleri yapmışlardır. En son olarak akşam saat 18 de, binden fazla talebe Cümhuriyet meydanında mevki almıştır. Kumandan talebeleri teftiş etmiş ve mükemmel bir geçid resmi yapılmıştır.

Kamp talebeleri Atatürkün heykeli önünde and içmişlerdir.

Arapkir müddeiumumiliği

Arapkir (Hususî) — Bir buçuk senedenberi açık olan kazamız müddeiumumiliğine Bilecik hâkim muavinlerinden İbrahim tayin olunmuştur. Yeni müddeiumumimizin bu günlerde vazifesi başına gelmesi bekleniyor.

Muradlı - Tekirdağ maçı

Muradlı (Hususî) — Tekirdağ Yılmaz takımı ile Muradlı Dirikspor takımı arasında yapılan maç sıfıra karşı üç sayı ile Tekirdağlıların galibiyetile sona ermiştir.

Sivasta tayinler

Sivas (Hususî) — Şehrimiz nahiye baş fen memuru Sadi Gürdilek şoseler heyeti baş fen memurluğuna tayin edilmiştir.

Sivas Başkomiseri Mahmud Lûtfi Akmut İzmit başkomiserliğine tayin olunmuştur.

Kangalın Alaçaham nahiyesi müdürlüğüne hukuk fakültesi mezunlarından Abdülkerim Atak, gene Kangalın Deliktaş nahiyesi müdürlüğüne de Mehmed Özdemir tayin edilmiştir.

Şehrimiz maliye tahsil şefi Orhan Eryen Bursa tahsil şefliğine, yerine de Edirne tahsil şefi Talât Gürler tayin olunmuştur.

T. C. ZİRAAT BANKASI

Kuruluş tarihi: 1888

Sermayesi: 100.000.000 Türk Lirası

Şube ve ajans adedi: 262

Ziraî ve ticarî her nevi banka muamelâtı

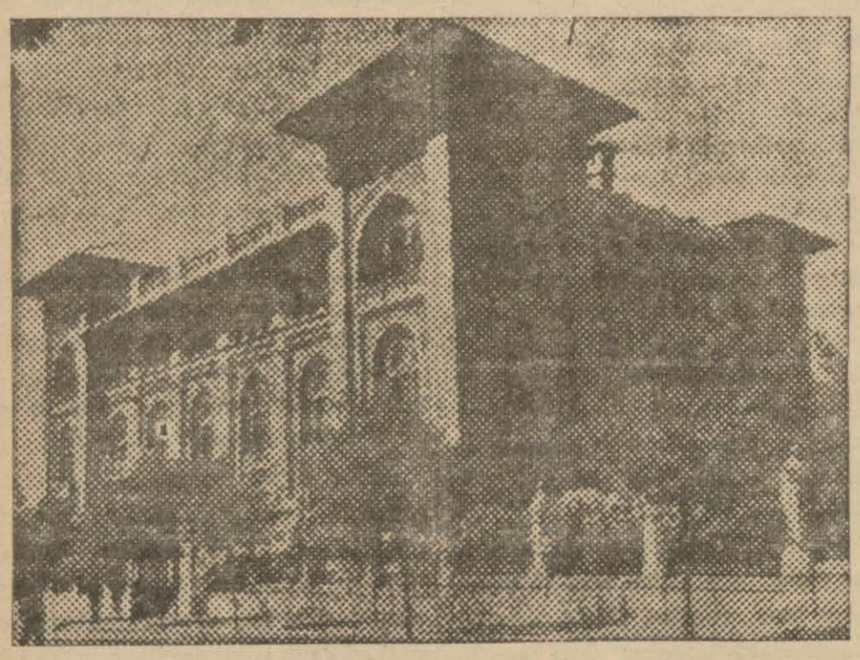

PARA BİRİKTİRENLERE 28.800 Lira İKRAMİYE VERECEK

Ziraat Bankasında kumbaralı ve ihbarsız tasarruf hesablarında en az 50 lirası bulunanlara senede 4 defa çekilecek kur'a ile aşağıdaki plâna göre ikramiye dağıtılacaktır:

4	Aded	1,000	Liralık	4,000	Lira
4	„	500	„	2,000	„
4	„	250	„	1,000	„
40	„	100	„	4,000	„
100	„	50	„	5,000	„
120	„	40	„	4,800	„
160	„	20	„	3,200	„

DİKKAT: Hesablarındaki paralar bir sene içinde 50 liradan aşağı düşmiyenlere ikramiye çıktığı takdirde % 20 fazlasile verilecektir.

Kur'alar senede 4 defa, 1 Eylûl, 1 Birincikânun, 1 Mart ve 1 Haziran tarihlerinde çekilecektir.

RADYO

Ankara Radyosu

DALGA UZUNLUĞU

1648 m. 182 Kcs. 120 Kw.
T.A.Q. 19,74 m. 15195 Kcs. 20 Kw.
T.A.P. 31,70 m. 9465 Kcs. 20 Kw.

ÇARŞAMBA 2/8/39

12.30: Program. 12.35: Türk müziği - Pl. 13: Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 13.15 - 14: Müzik (Karışık program - Pl.) 19: Program. 19.05: Müzik (Bir konserto - Pl.) 19.30: Türk müziği (Fasıl heyeti.) 20.15: Konuşma. 20.30: Memleket saat âyarı, ajans ve meteoroloji haberleri. 20.50: Türk müziği: 1 — Nevres - Muhayyer şarkı: Gün kavuştu. 2 — Tanburi Cemil - Hüseyni şarkı: Görmek ister. 3 — Lemi - Hüseyni şarkı: O güzel gözlerle bakmasını bil. 4 — Sadettin Kaynak - Muhayyer türkü: Batan gün kana benziyor. 5 — ..... - Suzinâk peşrevi. 6 — Arif bey - Suzinâk şarkı: Çekme elemi derdini. 7 — Ahmed Rasim - Suzinâk şarkı: Pek revadır sevdiğim. 8 — Udi Ahmed - Suzinâk şarkı: Bir günah ettimse cana. 9 — ..... - Gülizar halk türküsü: Sinemde bir tutuşmuş. 10 — ..... - Hüseyni saz semaisi. 21.30: Haftalık posta kutusu. 21.45: Neşeli plâklar - R. 21.50: Müzik (Melodiler - Pl.) 22: Müzik (Küçük Orkestra - Şef: Necib Aşkın.) 1 — Rudolf Nützlader - Haydi bana bir hava daha çal. 2 — Franz Lehar - Çocuk prens operetinden vals. 3 — Mozart - Re majör divertimentodan menuet dansı. 4 — Emmerich Kalman - Holandalı kadın operetinden (potpuri.) 5 — Pepi Müller - Lapaloma şarkısı üzerine potpuri. 6 — Zieherer - Viyanalı küçük kız. 23: Son ajans haberleri, ziraat, esham, tahvilât, kambiyo - nukut borsası (fiat.) 23.20: Müzik (Caz band - Pl.) 23.55 - 24: Yarınki program.

Ankara borsası

Açılış - Kapanış fiatları 1 - 8 - 939

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	5.98	5.98
Nev - York	126.675	126.675
Paris	3.355	3.355
Milâno	6.66	6.66
Cenevre	28.575	28.575
Amesteradm	67.2625	67.2625
Berlin	50.835	50.835
Brüksel	21.52	21.52
Atina	1.0825	1.0825
Sofya	1.56	1.56
Prag	4.3275	4.3275
Madrid	14.035	14.035
Varşova	23.8425	23.8425
Budapeşte	24.4525	24.4525
Bükreş	0.905	0.905
Belgrad	2.8925	2.8925
Yokohama	34.62	34.62
Stokholm	30.5575	30.5575
Moskova	23.90	23.90

İSTİKRAZLAR

	Açılış	Kapanış
Türk borcu I peşin	19 35	19 35
» » II »	—	—
» » I vadeli	—	—

Erkekler diyorlar ki

(Baştarafı 8 inci sayfada)

● ***Etem Aydın (Ankara İçkale, Alakuş sokak No. 1):***

«Kadınlarımız belki emsali bulunmaz derecede sadık ve kanaatkârdırlar. Fakat bu vasıflar bugün kaç tanesinde kalmıştır. Ben bunun için kadınlarımızı ikiye ayıracağım:

1 — Evle alâkası olmıyan, sokağa, süse, gezmeğe düşkün, müsrif, hissiz kadınlar.. ki bunlarla birçok sevdikleri Robert Taylorlar bile evlenemez.

2 — Kanaatkâr, vicdanlı, dürüst, erkeğine merbut kadınlar..

Birinci saydıklarım, evden, aileden o kadar uzaktırlar ki, nerede ise çocuk doğurma işini bile erkeklere yaptıracaklar. Bunlar burunlarından kıl aldırmazlar. Nasihat, tekdir anlamazlar. Yalnız kaprisleri için yaşarlar. Böyle bir kadına düştün mü, arada bul saadeti..

Talihi olan ikinci kategori kadınlara düşer. mes'ud olur. Biz, yuvayı dişi kuş yapar biliriz. Yuva yapmak için insan dişisinin şimdi pek az isteği var. Ben tahlil etmeğe çalıştığım iki tip kadından, birinciye düşerim korkusile evlenemiyorum.»

● ***Mehmed Tuncay (Bostancı):***

«Bekâr olmaklığım dolayısile, anketiniz için söyliyebileceğim her şey söylenmiş olduğundan dinlemeği, söylemeğe tercih etmiştim. Fakat bu anket münasebetile bayanların ileri derecede ithamları karşısında fazla susamadım. Yazdıklarından anlaşıldığına göre bayanlar, ya okuduklarını anlamamışlar, veya öyle görünmek işlerine uygun geliyor. Eğer böyle olmamış olsaydı güneşi balçıkla sıvamağa kalkmazlardı. Kızlarımız hakkında kanaatlerini söyliyen her arkadaş bu kanaatlerini müsbet delillere istinad ettirerek ileri sürmekte, hiçbir arkadaş sözünü umuma teşmil etmemektedir. Kızlarımız arasında hakikaten evine bağlı kalacak, tutumlu ve itimada şayan olanlar yok değildir. Fakat bu gibiler yüzde yirmiyi ancak doldurabilir.

Onları da bulmak için - eski toplayıcılar gibi - mahalle mahalle, sokak sokak dolaşmak lâzım!

Bugünkü kızların yüzde sekseni ile yuva kurmak, kurulsa bile saadeti temin etmek imkânsızdır. Bunu bizden daha iyi bayanların bildiklerine şüphe yoktur. Ne çare ki, kadın inadı, itiraf etmek işlerine gelmez. Şahsım itibarile, şimdilik kat'iyen evlenmemeğe karar vermiş bulunuyorum. Bunun sebebi; ne kızlarımızın müsrif oluşu, ne modaya ve gezmeğe düşkünlükleri, ne şu, ne de bu!.. Evlenmekten gözümü yıldıran, yalnız evet yalnız onlara itimad edemeyişimdir. Neye inkâr ediyorsunuz?. Bugün öyle erkekler tanıyoruz ki, canından çok sevdiği karısının ihanetine kurban olmuştur.

Bazı kızlarımızın yegâne düşünceleri, ne olursa olsun bir erkeğin nikâhı altına girmek ve ondan sonra gönlünün istediği ile, istediği şekilde eğlenmektir. İşte size bir misal:

Bayan nişanlı - belki şimdi evlenmiştir - uzun zamandanberi seviştiği bir gençten de ayrılmak istemiyor. Ne yapsın? Bunun da çaresini buluyor; bayan başkasile evlenecek, fakat o gençle münasebetini ebediyen devam ettirecek! Bu kararı o gence verdiği resmin altına yazarak imzalıyor. Ne dersiniz, haksız mıyım tereddüde düşmekte...»

Cevablar:

● ***Vasıf Tuna (Gazianteb):***

— Fikirleriniz güzel.. Fakat siz bekâr değilsiniz. Yahud da yazmağı unuttunuz.

● ***H. Kaya (Nazilli, Sümerbank):***

— Size de yukarıki cevabı vermek mecburiyetindeyim.

● ***Cemal Tuzer (İnebolu):***

— Mektubunuz ankete cevab değil, bundan dolayı neşredemiyoruz.

Nusret Safa Coşkun

Harblerde en fazla işe yarayan hayvanlar Posta güvercinleri

(Baştarafı 9 uncu sayfada)

Güvercinler bidayeten şaşkın bir vaziyette kalıyorlar ise de kendilerini kayalıklardan, denizlerden koruyan bu puslaya çabuk alışmaktadırlar.

Adlerin derin tetkiklerine göre güvercinler bu puslayı anlamamak, bilmemekle beraber bundan elde eylemekte oldukları istifadeyi hissetmekte gecikmemektedirler. Bu puslayı taşımakta olan güvercinler diğerlerinden daha süratli, daha emin surette hareket etmektedirler.

Elektrikli yumurta

Güvercinlerin sevk ve idaresi hususunda en mühim keşif «elektrik yumurtası»dır. Bu elektrik yumurtası güvercinlerin geri çağırılmasında işe yaramaktadır.

Güvercinlerin sırtlarına takılan sun'î bir yumurtanın içerisine küçük bir âlet ve kimyevî maddeler vaz'edilmektedir.

Bir yerden gelen güvercin geldiği yere çabuk avdet eylemek arzusunda bulunduğu takdirde bu yumurta bir elektrik cereyanına tutulmaktadır. Elektrik cereyanının tesiri altında kimyevî maddede kıpırdamalar hasıl olmaktadır. Bu sırada güvercini de telâş almış bulunmaktadır. Beyninde ne geçtiği malûm değildir. Fakat hemen yola koyulur.

Bu yumurta usulü Avrupada taammüm etmiştir.

Tebdili kıyafet eden güvercinler

Adler güvercinlerin harb halinde mümkün mertebe görünmemelerini temin için onları hususî bir boya ile boyamaktadır. Bu sayede güvercinlere karşı yapılan endahtlar tesirsiz kalmaktadır. Kendilerinden Harbi Umumide pek büyük istifadeler temin edilen güvercinler gelecek harblerde de postacılık vazifelerini göreceklerdir.

Radyonun faydası ne kadar büyük olursa olsun; güvercinler en esaslı muhabere vasıtasıdır.

Atışalanı köylülerinin yaptıkları mekteb

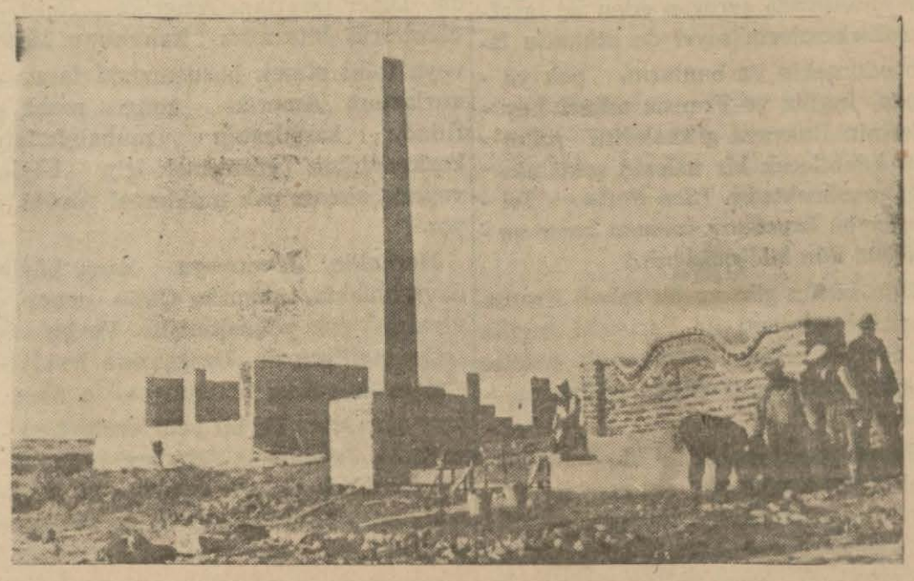

Metrisçiftliğ civarında Atışalanı köyünde köylüler ve Hazinedar çiftliği tuğla harmanları sahibi Hüseyi - nin yardımile bir mekteb binası yapılmağa başlanmış, binanın temel, duvar ve dahilî taksimatı tamamen bitirilmiştir. Beş dersaneli ve bir yatak odasını ihtiva eden mekteb yanında bir de çeşme yapılmıştır.

65 haneli ve 400 nüfuslu köyün çocukları 4 senedenberi tahsilsiz kaldığından, köy halkı hükûmetin binanın çatı ve dahilî taksimatının ikmaline yardımını beklemektedir.

Resim, binanın bugünkü şeklini göstermektedir.

Dost ingiliz filosu geldi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

miral ve maiyeti, burada merasimle karşılanacak ve emirlerine tahsis olunan otomobillerle doğruca İngiliz sefaretine gideceklerdir. İngiliz amirali saat 12 de İstanbul komutanlığında General Hâlis Bıyıktayı ve saat 12,30 da vilâyette vali ve belediye reisi Lûtfi Kırdarı ziyaret edecektir. Komutanlıkta bir askerî kıt'a, vilâyette de bir polis müfrezesi ihtiram resmini ifa edeceklerdir.

Misafirler öğle yemeğini hususî olarak İngiltere sefaretinde yiyeceklerdir.

Vali ve belediye reisi saat 16 da amiral gemisine giderek Sir A. B. Cunninghamın ziyaretini iade edecek, vali gemiye girerken top atılmak suretile selâmlanacaktır. Gece saat 20,30 da Perapalas otelinde misafirler şerefine bir ziyafet verilecek, ziyafeti bir suvare takib edecektir.

Abideye çelenk

Yarın öğleden evvel saat 10 da İngiliz amirali Taksim âbidesine bir çelenk koyacaktır. Çelenk koyma merasiminde İstanbul komutanı General Hâlis Bıyıktay, donanma komutanı Şükrü Okan, İngiliz ve Türk donanmasına mensub kıt'alar hazır bulunacaklardır.

Yavuzda ziyafet

Öğleden sonra saat 13 de donanma komutanı Amiral Şükrü Okan misafirler şerefine Yavuzda bir öğle yemeği verecektir. Saat 15 te Yavuzda toplanmış olan Türk ve İngiliz deniz subayları hususî bir vapurla Boğaziçinde bir tenezzüh yapacaklardır. Gece saat 22 de İngiliz sefaretinde bir kabul resmi tertib olunacaktır.

Ankaraya hareket

İngiliz amirali Cuma günü sabahı Yeşilköyden hususî bir tayyare ile Ankaraya hareket edecek ve hava istasyonunda İstanbul komutanı, donanma komutanı ve merkez komutanı tarafından uğurlanacak, bir askerî kıt'a selâm resmini ifa edecektir.

İngiliz komutanı Ankaraya muvasalatında hava istasyonunda Millî Müdafaa Vekâleti erkânı, Ankara garnizon komutanı ve merkez komutanı tarafından karşılanacak, bir askerî kıt'a ihtiram resmini yapacak, mızıka İngiliz ve Türk millî marşlarını çalacaktır.

Misafir komutan Ankarapalasta kısa bir müddet istirahatten sonra Riyaseticümhur köşküne giderek defteri mahsusu imzalıyacak, müteakiben Genel Kurmay başkanı Mareşal Fevzi Çakmak, Millî Müdafaa Vekili General Naci Tınaz ve Hariciye Vekili Şükrü Saracoğlunu makamlarından ziyaret edecektir.

Reisicümhur Cuma günü Amirali kabul edecek

Bu ziyaretler kısa fasılalarla Ankarapalasta iade olunacaktır. Saat 13,30 da Mareşal Fevzi Çakmak tarafından İngiliz amirali şerefine Ankarapalasta bir öğle yemeği verilecek, misafir amiral yemekten sonra Cümhurreisi İsmet İnönü tarafından kabul edilecektir. İngiliz amirali ayni gün saat 17 de hususî tayyare ile Ankaradan hareket edecek ve Yeşilköye gelecektir. Amiral Yeşilköy hava istasyonunda Ankaraya hareketlerinde olduğu gibi merasimle karşılanacaklardır.

Cuma günü İstanbulda bulunan İngiliz filosu zabitan ve mürettebatı öğleden evvel müze ve camileri gezecekler, saat 13 de Moda deniz klübünde harb filosu komutanı Amiral Mehmed Ali tarafından verilen öğle yemeğinde hazır bulunacaklardır.

Dostluk maçı

Öğleden sonra misafirler serbest olarak şehri gezeceklerdir. Saat 17 de Türk ve İngiliz filoları futbol takımları arasında Fenerbahçe stadında bir dostluk maçı yapılacaktır. Saat 22 de Warspite zırhlısında Ankaradan dönen Amiral Sir A. B. Cunningham tarafından bir suvare verilecektir.

Cumartesi günü öğleden evvel gemiler serbest olarak gezilecek, saat 13 de İngiliz amirali bir öğle yemeği verecektir. İngiliz büyük elçisi de filo zabitanını kabul edecektir.

Gece saat 20,30 da Amiral Şükrü Okan tarafından Tarabyada Sümerpalasta misafirler şerefine bir veda ziyafeti verilecek, bunu Boğazda hususî vapurlarla yapılacak bir tenezzüh takib edecektir. İngiliz donanması Pazar günü limanımızdan ayrılacaktır. Misafir bahriyeliler şehrimizde bulundukları müddet zarfında vesaiti nakliyeden meccanen istifade edeceklerdir. Donanmamız da dost filonun burada bulunduğu müddet zarfında limanımızda kalacaktır.

İzmirde

İzmir 1 (A.A.) — Yarın limanımıza gelmesi beklenen Malaya gemisinin futbol takımı ile İzmir muhteliti arasında yapılacak olan iki maçtan birincisi 3 Ağustos Perşembe ve ikincisi 5 Ağustos Cumartesi günleri saat 17 de Alsancak stadında yapılacaktır. Malaya zırhlısı limanımızdan Pazar günü ayrılacaktır.

Kuvvetli bir harb gemisi

(Baştarafı 1 inci sayfada)

leket tarihine yazdığı kara sayfalar tamamen silinmiş, yeni ve pek parlak bir dostluk yaprağı açılmış bulunuyor. Esasen deniz kin götürmez. Denizciler için harb küçük yavruların münazaasından başka bir şey değildir. Onlar şimdi muharebe ederler, az sonra can ciğer olurlar. Bugün deniz tarihlerile iftihar eden iki memleket elele vermiş bulunuyor. Bu ittihaddan doğan kuvvet, dünya sulhünün en kavi bir temelidir. Barbaros ve Nelson evlâdları bu mes'ud neticeden en büyük iftiharı duymalıdırlar.

★

İngiliz filosunun başında (Vorsipayit) zırhlısı bulunmaktadır. Bu zırhlı 1915 senesinde denize inen İngiltere zırhlılarından biridir. Malûm olduğu üzere İngiltere harbden evvel daha ziyade sürate ehemmiyet veriyordu. Halbuki Büyük Harbin safahatı gemilerin evvelemirde sağlam olmasını icab ettiren tecrübeler verdi. Bundan dolayı 1916 senesinde İskajarak muharebesine iştirak eden Vorsipayit sınıfı zırhlılar yeniden tadil ve daha mukavim hale getirildi. 1936 senesinde geminin tekrar tadil edilerek, tekmil modern ihtiyaçlara, tekabül ettiğini görmekteyiz.

★

Vorsipayit takriben 26,000 ton cesametinde ve sekiz tane (38) santimetrelik topa maliktir. Bundan başka gemide havaya atacak, büyüklü, küçüklü, 40 kadar otomatik top vardır. Ecnebi deniz muharrirleri bu kadar top karşısında tayyarelerin pek hücuma muvaffak olamıyacaklarını yazmışlardır.

Gemide, üç torpil yarası alsa dahi, batmıyacak kompartiman teşkilâtı vardır. Gemiye zehirli gaz nüfuz edememektedir. Muharebe esnasında mahsus bir hava tertibatı işlemekte ve gerek tayyareden ve gerek düşman deniz kuvvetlerinden atılan gazleri dışarı püskürtmektedir.

Bundan başka gemide düşman hücum motörlerinin taarruzunu haber veren modern elektrik âletleri vardır. Bunlar gece karanlığında, yalnız düşman hücum motörlerinin hücumunu değil; ayni zamanda hangi istikametten geldiklerini haber vermektedirler.

★

İngiltere yeni yaptırmakta olduğu (7) tane modern zırhlıda bulunan modern âletlerin hepsini bu gemilere de koymuştur. Akdenizde bu sınıf gemiden (6) tane bulunmaktadır. Yavuzu da ilâve edersek Akdenizde sulh cephesinin (7) gemisi, Mihverin ise (4) gemisi vardır. Bu ufak mukayese sulh cephesinin Akdenizdeki üstün durumunu tebarüz ettirmeğe kâfi değil midir?

F. L.

Çekler Polonyaya iltica ediyorlar

Varşova 1 (A.A.) — Polonya gazetelerinin yazdığına göre, dün 50 Çek Bohemyadan Polonyaya iltica etmiş ve Bohemyada hayat şartları tahammülü imkânsız bir şekil aldığı için iade edilmelerini Polonya makamlarından rica eylemişlerdir.

Rumen-Macar hudud muhafızları dün altı saat çarpıştılar

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Macarlar, dün tekrar bu yoldan nakliyat yapmak istemiş ve Rumen hudud muhafızlarının ihtarına rağmen, faaliyetlerine devam etmişlerdir.

Bunun üzerine Rumen hudud muhafızları ateş açmış, Macar muhafızları da mukabelede bulunmuşlardır.

İki taraf arasında teati edilen ateş altı saat devam etmiştir.

Bükreşte neşredilen tebliğ

Bükreş 1 (A.A.) — Bugün neşredilen resmî bir tebliğ, Romanya ile Macaristan arasında vahim bir hudud hâdisesi vukua geldiğini bildirmektedir.

Karpatlaraltı Rusyasile hudud teşkil eden Tissa nehrinin Rumen kıyısında kâin Tecevilmic'de Rumen ve Macar hudud muhafızları arasında dün bütün gece kurşun teati edilmiştir. Hâdisenin çıkmasına sebeb Macar makamları tarafından teşvik gören Macar salcılarının, Karpatlaraltı Rusyasının Macaristan tarafından işgalini müteakıb Rumen makamları tarafından konulan yasağa rağmen Tissa üzerinde dün gece sal nakliyatı yapmak teşebbüslerini tekrarlamalarıdır. Rumen hudud muhafızları salcılara ihtarda bulunmuşlar, fakat, salcılar buna rağmen Macar hudud muhafızlarının kurşun ateşinin himayesinde sallarını sürmekte devam eylemişlerdir.

Tebliğ, hâdisede ölü ve yaralı olup olmadığını tasrih etmemektedir. Bu hâdise üzerine Tissa üzerinde seyrüseferin tanzimi için yapılmakta olan Rumen - Macar görüşmeleri tatil edilmiştir.

Bir Macar hudud muhafızı yaralandı

Budapeşte 1 (A.A.) — Macar ajansı, Macar - Rumen hududunda yeni bir hâdise çıktığı ve bir Macar hudud muhafızının yaralandığını bildirmektedir.

Macar ajansına göre, Rumen askerleri sabah saat 7 ye kadar Macar köprü muhafaza karakolunun bulunduğu Pecso mevkii istikametine silâh ve makineli tüfek ateşi açmışlardır.

Macar ajansı diğer taraftan Rumenlerin bu mevkiye doğru bir batarya da yerleştirmiş olduklarını ilâve eylemektedir.

İspanyollar arasında mücadele

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Diğer taraftan Pariste cümhuriyeti yeniden kurmak istiyen İspanyol cümhuriyetçileri aralarında mücadele, kavga etmektedirler.

Pariste bir apartımanda toplanan cümhuriyet Contesi, cümhuriyetçi İspanyanın son başvekili doktor Negrin ile hariciye nazırlarından Del Vayoyu, Amerikada toplanmış olan 6 bin İngiliz lirasını suiistimal ettikleri iddiasile fırkadan tardetmiştir.

Negrin hükûmetinde harbiye nazırı bulunan İndalecio Prieto bugün fiilen mevcud olmıyan cümhuriyetçi İspanya, hükûmetinin hayalî başvekilliğine getirilmiştir.

Negrin ile yeni hayalî başvekil, Nevyorktan birlikte Parise hareket etmişler, yolda asla birbirlerile konuşmamışlar; fakat içtimada yekdiğerine girmişlerdir.

Bir şişe bira 16 kuruşa satılacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

leri kurumundan inhisarlara devredilen bira fabrikasına inhisar idaresince vazi - yed edilerek işlerini tanzim etmek ve fiat tenziline müteallik muameleleri hazırlamak içindir.

Bira fiatları bu tarihte yurdun her tarafında ayni fiata satılacaktır. Bayilerin elinde bulunan biralar için bunların zarar görmemeleri maksadile tedbir alınmıştır.

Alman ve İtalyan ordularının büyük manevraları başlıyor

Berlin 1 (A.A.) — Müsellâh Alman kuvvetleri uzun senelerdenberi görülenlerin en mühimi addedilebilecek manevralara başlamak üzere bulunuyor.

Almanyanın şimali garbî mıntakası bugün 48 saat müddetle normal hava seferlerine kapanmıştır. Bu mıntakada harb tayyareleri talimler yapmaktadır.

Ecnebî hava ataşeleri bu talimleri seyretmeğe davet edilmemişlerdir. Bu manevraların bütün teferrüatı malûm olmamakla beraber 15,000 mil murabbaı olan memnu mıntakanın genişliği büyük mikyasta harekâta başlanacağını göstermektedir.

Silezya'nın bazı kısımlarile Südetenland, Bohemya ve Moravya da dahil olmak üzere motörlü kıt'alar Almanyanın cenubu şarkisinde Polonya hududuna kadar manevralar yapacaklardır.

İhtiyatlar Ağustos bidayetinde kıtalarına iltihak etmeğe davet edilmişlerdir. Birçok mıntakalarda hususî otomobiller ordu emrine alınmıştır.

Roma 1 (A.A.) — Yarın başlıyacak ve 8 gün kadar sürecek olan büyük ordu manevralarına İspanya harbine iştirak etmiş olan General Batsica kumanda edecektir.

Manevralarda hazır bulunacak olan Alman, İspanyol ve Macar askerî heyetlerile rejimin birçok mülkî ve askerî erkânı, ezcümle General Pariani, Milânoya varmışlardır. Mareşal Badoglio ve Mareşal Balbo bugün geleceklerdir.

Gazeteler, manevra bölgesindeki otellerin harekât müddetince yabancı misafir kabul edemiyeceklerini yazıyorlar.

Roma 1 (A.A.) — İtalyan ordusu manevralarına bu gece tam saat 24 te başlanacaktır.

Harekâta takriben yüz elli bin asker iştirak edecektir.

Büyük elçiler Ankarada

Ankara 1 (Hususî) — Merkezleri değiştirilen elçilerimizden bazıları itimad mektublarını almak ve hükûmet erkânile temaslarda bulunmak üzere şehrimize gelmişlerdir. Paris büyük elçimiz Behiç, Tokyo büyük elçimiz Ferid, Varşova büyük elçimiz Cemal Hüsnü bu aradadır.

Sabık Moskova büyük elçimiz Zekâi Ankaraya gelmiştir.

Kral Karol Rodosta

Rodos 1 (A.A.) — Hususî yatı ile Akdenizde bir istirahat gezisi yapmakta olan Romanya kralı Karol veliahd Prens Mihail ile birlikte tamamile hususî mahiyette iki gün kalmak üzere buraya gelmiştir.

Yugoslavya Hariciye Nazırı elçimiz şerefine ziyafet verdi

Belgrad 1 (A.A.) — Hariciye nazırı Markoviç ile refikası, Moskova büyük elçiliğine tayin edilmiş olan Türkiye elçisi Ali Haydar Aktay ile refikası şerefine bugün bir öğle ziyafeti vermiş ve bu ziyafette birçok nazırlar, hariciye yüksek memurları ve Türkiye elçiliği erkânı hazır bulunmuştur.

Gazeteler, Aktayın Yugoslavya ve Yugoslav milleti hakkındaki sevgisini ve bütün Yugoslav muhitlerinde uyandırdığı sempatiyi de kaydetmekte ve büyük kral Aleksandrın Atatürkü ziyareti, Reisicümhur İsmet İnönünün Yugoslavyayı ziyareti, vesaire gibi bütün ehemmiyetli hâdiselerin hep Aktayın elçiliği zamanında vukua geldiği hatırlatılmaktadır.

Amerikada yabancılara aid altın miktarı

Nevyork1 — Federal Rezerv Bankın bir tebliğine göre Amerikaya yatırılan yabancı hesablardaki altın ihtiyatı halen bir milyar 300 milyon dolara yükselmiştir.

Doktor Şahta yeni bir vazife mi verilecek?

Berlin - (A.A.) — Dönen bazı şayialara göre doktor Schacht yakında ihracatın telif ve tanzimine matuf mühim bir işle tavzif edilecektir. Bu haber henüz resmen teeyyüd etmemiştir.

DOYÇE ORİENT BANK
Dresdner Bank Şubesi
Merkezi: Berlin
Türkiye şubeleri:
Galata - İstanbul - İzmir
Deposu: İst. Tütün Gümrüğü
★ *Her türlü banka işi* ★

Yeni harfli Banknotlar

Ankara 1 — 15-11-1937 tarihinden itibaren 31-7-939 tarihine kadar yeni harfli banknotlardan yüz elli dört milyon altmış yedi bin iki yüz doksan beş lira tedavüle çıkarılmış ve mukabilinde eski harfli banknotlardan ayni miktar tedavülden aldırılmıştır.

İdam cezalarının infazı sırasında halktan kimse bulunmıyacak

(Baştarafı 1 inci sayfada)

dad ve tasrih eylemiştir. (Mahkeme heyetlerinden bir zat, müddeiumumî, tabib, zabıt kâtibi, hapishaneler idaresi memurlarından biri, mahkûmun mensub olduğu dinin ruhanî sınıfına mensub bir zat ile mahkûmun müdafii cezanın infazında hazır bulunabilirler.)

Geçenlerde İstanbulda bir idam hükmü infaz olunurken önceden hükmü infazı haber almış olan gazeteciler ile bir halk kütlesinin infaz mahallinde hazır bulundukları ve gazetecilerin mahkûmun son demlerine aid jestlerinin fotoğraflarını çektikleri ve halkın da bu jestleri eğlenceye vesile ittihaz ederek güldükleri öğrenilmiştir. Bundan böyle bu manzaranın tekerrürüne sed çekmek istiyorum. Bu sebeble badema ölüm cezalarının infazı sırasında yukarıda ismi geçenlerden maadasının seyrü temaşa maksadile infaz mahalline girmelerine müsaade olunmaması tamimen tebliğ olunur.»

Kocasını döven ve karakolun camlarını kıran kadın

(Baştarafı 1 inci sayfada)

Polis bu tecavüze meydan vermemek üzere Melihayı önlemek istemişse de, sarhoş kadın bu sefer zabıta memurunun yakasına sarılarak:

«— Sen ne karışıyorsun.. kocam değil mi? Hem döverim ve hem de severim.» demiştir. Ve bu arada da memuru vazife halinde tahkir eden Meliha karakola sevkedilmiş, burada da rahat durmamış sandalye ve masaları devirmiş, nezarethanenin camlarını kırmıştır.

Dün meşhud suçlara bakan asliye 4 üncü ceza mahkemesine sevkolunan kadın:

«— Sarhoştum, ne yaptığımı bilmiyordum» diyerek suçunu ikrar etmiştir.

Şahidler de hâdiseyi yukarıda yazdığımız gibi anlatmışlardır.

Müddeiumumî; suçu sabit görülen Melihanın cezalandırılmasını istemiştir.

Mahkeme Melihayı 1 ay hapse, 35 lira para cezasına mahkûm ederek, tevkif etmiştir.

"Son Posta,, nın Hikâyesi

ROMADAN GELEN KADIN

Çeviren : İbrahim Hoyi

On sekizinci asrın ortalarında doğru idi. Rüzgârlı bir sonbahar gecesi eczacı, doktor Konfiyuşının dükkânının çanı hızlı hızlı çalındı. Eczacı derhal uyandı. Geceliğinin üstüne kalın yün hırkasını geçiriyordu ki, uşağı kapıyı tıkırdattı:

— Ben inip bakayım mı usta.. gelen bekçi değil, pencereden baktım. Bir araba ile iki adam duruyor aşğıda.. dedi.

Eczacı atıldı:

— Ben açarım. Herhalde mühim bir iş olacak..

— Öyle ise ben de geliyorum.

Fakat doktor Konfiyuşın kapısını açtı ve uşağını bir kenara iterek:

— Anlamıyor musun ki yavrum, dedi. Ben her kaza ve belâya karşı şerbetliyim. Sen burada kal ve kâhya kadına göz kulak ol...

Kapının zili gene öttü. Doktor Konfiyuşın sokak kapısını açınca sordu:

— Peki efendiler, bu aceleniz neye?.. Ne var, ne oluyor?. Yatağımdan kalkar kalkmaz hemen koştum.

Keskin gözlerile karşısında duranlardan birisinin uşak, ötekisinin de efendisi olduğunu anlamıştı. Her iki ziyaretçide genç idi. Ellerinde silâh vardı, yüzlerine de taftadan birer maske geçirmişlerdi.

— Ölüm halinde bulunan birisini.. daha doğrusu, ölüm derecesinde tehlike içinde bulunan iki erkeği kurtarmak için derhal gelmenizi rica ediyorum.

— Pekâlâ.. yalnız müsaade ediniz de gidip çantamı alıp geleyim. Hastalık ne imiş?.

— Hastalık filân değil.. sadece bir kılıç yarası.

Eczacı içeriye girmek üzere iken, gelenlerden uşak kılıklısı arkasından gitmek istedi. Fakat efendisi haşin bir sesle onu tersledi:

— Doktoru rahat bırak. Ona emin olmasaydım, böyle bir zamanda Londrada bu kadar doktor var iken ona gelir mi idim..

Eczacı cevab verdi:

— Bu derece iyi bir şöhretim olduğuna ziyadesile memnunum efendım.

Doktor Konfiyuşın bu gibi hallere alışıktı. Onun için arası çok geçmeden, insanın yüzüne kamçı gibi inen rüzgârlı ve ıslak sokağa çıktı. Telâşı pek ayan beyan olan yabancı onu arabaya bindirdi, kendisi de arkasından atlarken uşak ta arabacının yanına sıçradı.

Araba, çakıllı yolda sarsılarak ilerledi. Meçhul ziyaretçi, soğuktan korunmak için arabanın muşamba perdelerini indirdi ve ölüm acısı çeken bir insan gibi inledi.

Eczacı gayet mülâyim bir sesle sordu:

— Bana tedavi ettirmek istediğiniz bu mühlik kılıç yarasını siz mi açtınız?

— Allah taksiratımı affetsin. Evet ben yaptım. Yaraladığım insan da öz kardeşimdir.

— Günahınız pek büyük.. Tanrıdan af istemeniz yerindedir, dostum.

Delikanlı sert bir tavırla mukabele etti:

— Kardeşim ölecek olursa, ne yapacağımı bilmiyorum. İşte onun için de size iki kişinin hayatını kurtarmanız lâzım geldiğini, meharetiniz, hazakatinizle iki cana yeniden hayat vereceğinizi söylemiştim.

— Mucize yaratanlardan değilim. Elbette ki elimden gelen her şeyi yapacağım. İsminiz ve meslekiniz lûtfen?..

Öteki adam apaçık sezilir bir gururla:

— Sizin dirayet ve kiyasetinize inandığım içindir ki, size geldim doktor Konfiyuşın, dedi. Malî vaziyetim oldukça iyidir. Muvaffak olduğunuz takdirde de ücretiniz ona göre verilecektir.

İhtiyar doktor itidalini bozmadan cevab verdi:

— Benim para gözlüsü olduğumu sanıyorsanız, yanılıyorsunuz.. dostum.. zira, meharetim para ile satın alınamaz. Şu halde yanlış kapı çalmışsınız..

Araba bir müddet daha gittikten sonra, cılız bir fenerin aydınlattığı bahçeli küçük bir evin önünde durdu.

Meçhul zat, doktor Konfiyuşını kolundan tuttuğu gibi içeriye koşturdu. Merdivenlerden acele acele çıkartarak kandillerle ışıklandırılmış bir odaya soktu.

Odada çocuk yaşlarında bir uşağın baktığı, benzi sapsarı ve kanlı bir bezi göğsüne bastırmakta olan bir delikanlı pufla bir döşeğe uzanmış yatıyordu.

Eczacıya rehberlik eden adam odanın perdelerini açtı ve hastanın üzerine eğilerek:

— Nasılsın?.. diye sordu. Yaralı adam ağzını açmadan başını salladı. Meçhul adam yüzündeki maskeyi sıyırarak, yastıktan kendisine bakan kardeşini işaret ederek hırçın bir sesle:

— Yoksa ölüyor mu?.. dedi. Eczacı gene o mülâyim sesile cevab verdi:

— Yarası tehlikelidir.. amma evvelallah, bu işlerden anlarım.

— Ölürse, ben de yaşamam. Zira kan kardeşliğimiz olduğu kadar içtiğimiz su da ayrı gitmezdi.

Yaralı adam konuşmaya çabaladı:

— Şark.. yalvarırım.. seni.. kabahatli.. bulmuyorum. Benim de kusurum.. çok.

Adam bir şeyler daha söylemek istedi, fakat inliyerek bayıldı.

Doktor, herkesi sindiren bir hâkimiyetle emir verdi:

— Işığı buraya getiriniz. Kimse konuşmasın. Zavallı çocuğun yarasını temizleyinceye kadar, ne söylersem onu yapacaksınız..

Doktor soğukkanlılıkla yarayı açtı. Durmadan kanayan yarayı temizledi. Hususî merhemlerinden sürdü. Bunları yaparken de:

— İki kardeşi birbirine düşüren, bu hale getiren sebeb ne ola?.. diye de düşündü, durdu, tam işi bitip te, hastanın üstüne yorganını çekmek üzere idi ki, iki kardeşin arasını açan (sebeb) i gördü. Yüzündeki hatlar değişti, haşinleşti.

Karyolanın aralanan perdelerinin arkasından, pek genç olmıyan, esmer bir şeftali gibi iştiha yaratıcı; gümrah saçlarında buğulu bir üzüm salkımı taraveti olan, yakut yüzüklerle bezeli elile kukuletasını çenesinin altından tutan bir kadındı bu..

Doktor Konfiyuşın fena halde korku geçiren çocuğun elinden, mumları dibine kadar yanmış olan şamdanı alarak sordu:

— Bu kadın için mi vuruştunuz?..

Delikanlı asık bir suratla cevab verdi:

— Evet.. aramıza girdi büyücü kaltak!.. Şimdi bile yüzüne bakmaya cesaret edemiyorum.

İhtiyar eczacı çıkışır gibi:

— Kardeşine bak.. yanına otur. Ateşi tazeleyiniz.. biraz daha mum yakınız. Ben de Romadan gelen bu kadınla konuşayım.. dedi.

— Demek, Simoneti tanıyorsunuz.

— Vaktile, İtalyada iken, tanırdım.

Doktor kadına doğru dönerken, kadının meydan okuyan gözlerine engin bir ürkekliğin oynaştığını sezdi. Onunla ana dili olan italyanca konuştu. Kadın da kendisini hiç te istemiyerek ve tamamile harab bir halde los odanın bir köşesine kadar takib etti. Orada eczacı kadına:

— Bu iki delikanlıyı ve diğerlerini de rahat bırak!.. Romadan neden böyle çarçabuk ve gizlice geldiğini biliyorum. Bunağın bütün paralarını yedin bitirdin mi?.. Çorbasına ilâç kattığından kimse şüphelenmedi demek.. amma ben isbat edebilirim... dedi.

Kadın hırçın bir sesle:

— Burada sana rastlıyacağımı düşünmemiştim.. amma tavsiyeni tutacağım. Bir daha da Londrada seninle karşılaşmıyacağım Kosimo Kortoni dedi.

Ağır satenden tuvaletinin eteklerini toplıyarak evden uzaklaştı, Londrada doktor Konfiyuşın diye anılan ihtiyar eczacı, hastasının odasına dönerken meş'um kokotun arabasının sokakta ta kırtayarak uzaklaştığını duydu.

Yaralı adam doktor Konfiyuşın mehareti sayesinde iyileşti. Kardeşler de tekrar barıştılar.

Yüksek Deniz Ticareti Mektebi Müdürlüğünden :

Cinsi	Miktarı	Muhammen fiatı Lira	Muvakkat teminatı Lira Kr.
Can kurtaran filikası	1 aded	650	48 75

Mektebimize lüzumu olan ve muhammen fiatı, miktar ve muvakkat teminatı yukarıda yazılı can kurtaran filikasının 9/8/939 arşamba günü saat on beşte açık eksiltme suretile mübayaa ve ihalesi yapılacaktır.

Taliblerin eb'ad ve evsaf ve şartlarını öğrenmek üzere mekteb muhasebesine ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki şartları haiz olmaları lâzım gelen eksiltmeye iştirak edeceklerin de yukarıda yazılı muvakkat teminatlarını İstanbul Yüksek Mektebler Muhasebeciliği veznesine yatırdıklarını gösterir makbuzlarile veya banka mektublarile ve Ticaret Odası yeni yıl belgesini hâmil olarak belli gün ve saatte mektebde müteşekkil komisyonu mahsusuna müracaatları. «5501»

İstanbul Komutanlığı ilânları

İstanbul Komutanlığına bağlı birlikler için 400000 kilo tutuşturma odunu satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 17/Ağustos/939 Perşembe günü saat 14 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 4400 liradır. İlk teminatı 330 liradır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 maddelerinde yazılı vesikalarile beraber Fındıklıda Komutanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. «5778»

İstanbul Komutanlığına bağlı birlikler için 82400 kilo kuru soğan satın alınacaktır. Açık eksiltme ile ihalesi 17/Ağustos/939 Perşembe günü saat 15 de yapılacaktır. Muhammen tutarı 4944 liradır. İlk teminatı 371 liradır. Şartnamesi hergün komisyonda görülebilir. İsteklilerinin ilk teminat makbuz veya mektublarile 2490 sayılı kanunun 2-3 maddelerinde yazılı vesikalarile beraber ihale günü belli saatte Fındıklıda Komtanlık Satınalma Komisyonuna gelmeleri. «5779»

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden :

1 — Kurumumuz eczahanesi ile enstitü lâboratuvarlarının bir senelik ihtiyacı olan şartnamede yazılı (125) kalem eczayı tıbbiye ve baytariye ve kimyevi açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — MMuhammen bedeli (2451) ve muvakkat teminat (183,82) liradır.

3 — 8/8/939 tarihine raslayan Salı günü saat 11 de Rektörlük binasındaki komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

4 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak istiyenlerin enstitü daire müdürlüğüne müracaatları. (5471)

Avcılar Belediye Reisliğinden :

Nevşehir kazasına bağlı Avcılar kasabasının 4747 lira bedel keşfi ilk okulunun ahşap inşaatı kısmı 2490 sayılı kanun hükmüne göre 1/8/939 tarihinden 15/8/939 tarihine kadar 15 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur. Talib olanların ehliyet vesikalarile beraber bedeli muhammen ile % 7,5 buçuk nisbetinde teminat akçesi olan 356 lira ile beraber eksiltme günü olan Salı günü saat 16,5 buçukta Avcılar kasabası Belediyesinde teşekkül komisyona müracaat etmeleri ilân olunur. (5787)

Ankara Yüksek Ziraat Enstitüsü Rektörlüğünden:

Kumaşları enstitüden verilmek üzere yaptırılacak olan 126 takım hademe elbisesinin malzeme ve işçiliği açık eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedel «819» ve muvakkat teminat «61,50» liradır.

3 — 8/8/939 Salı günü saat 10 da Rektörlük binasında müteşekkil komisyon tarafından ihalesi yapılacaktır.

4 — Daha fazla izahat ve parasız şartname almak isteyenlerin enstitü daire müdürlüğüne müracaatları. «3232» «5470»

«SON POSTA» NIN TEFRİKASI 33

Eminenin Sevgilisi

Nakleden: Hatice Hatib

Onlar odalarında birkaç kere Mükerrem hakkında konuştular ve bu delikanlının damadları olmasına itiraz edemiyeceklerini, bundan bilhassa memnun olacaklarını bu muhavereler sırasında tesbit dahi ettiler.

Şimdi Kadriyenin bu tavırlar ve bu sözlerle niçin onun cesaretini kırmağa çabaladığını bir türlü anlayamıyorlar.

Mükerrem de bu cevabdan biraz bozuldu.

Fakat bunu göstermemek için daha bir iki dakika masada oturuyor Biraz sonra başlayacak olan müsamere hakkında görüşüyor ve sonra genç adam müsaade istiyerek Ertekinlerden uzaklaşıp Hayri beyin yanına gidiyor.

O Hayri beyin yanına gelir gelmez ihtiyar adam okuduğu gazeteyi bir tarafa bırakarak; hiddetli bir sesle:

— Şimdi de bir İngiliz cadısının pençesine mi düştün.. ona âdeta uşaklık ediyorsun.

Diye yeğenine çıkışıyor.

— Cadı mı?.. Ne cadısı!

— Benim gibi ihtiyar bir herif için bile cadı sayılacak kadar yaşlı bir acuze.. O yaştaki kadına genç denilemez ya!..

— Olgun kadın!..

— Elli beşini geçkin kadın ihtiyardır.

— O kırk beşinde yok!..

— Ya!.. Demek size bir genç kız gibi terütaze görünüyor.

— Şimdiye kadar hiç bir kadın Lady Salykok kadar hoşuma gitmemişti.

— Demek etrafta yapılan dedikodular doğru.

— Hangi dedikodular?.

— Sizin evleneceğinize dair olan sözler.

— Siz herkesten daha iyi ve hiç olmazsa herkes kadar iyi bilirsiniz ki... Ben bir hariciye memuruyum. Ve ecnebi bir kadınla evlenmekliğime imkân da yoktur.

— Demek izdivaç mevzuubahs değil..

— Bunu da söylemedim. O, bana servetinin ikimize kâfi geldiğini ve eğer mesleği terkedecek olursam hayatımda maddî hiç bir tebeddül olmıyacağını ihsas etti.

Hayri bey yerinden fırladı:

— Ne dedi.. para için bu kocakarile evlenmeğe, mesleğini terketmeğe kalkışacaksın öyle mi? Baban ne der?.

— Bir şey söylemez.. ben bir kadın sevemez miyim?.

— Mükerrem sahtekârlığı terket, samimî konuş... Para için.

Mükerrem onun sözünü kesti:

— Kendisine kur etmeğe başladığım zaman yani o benim hoşuma gittiği vakit kendisinin paralı bir kadın olduğunu bilmiyordum.

— Yalan söylüyorsun!

— Müsaade et...

— Müsaade edemem. Ben seni buraya niçin getirdim... Bunu da inkâr edemezsin ya. Seni buraya ben getirdim... Ve şu olan şeylerin de aşağı yukarı müsebbibi benim. Ben seni buraya böyle delilikler yap diye çağırmadım... Eminenin bu İstanbul seyahatinde başından bütün hayatı için bir değişiklik olabilmesi ihtimali bulunan hâdiselerin geçeceğini, geçebileceğini tahmin ettim. Ve belki aranızda bir şey olur diye onu buraya çağırdım. Maksadım yanında geçen saadetin kıymetini anlayabilmen için seni bir kere daha düşünmeğe teşvik etmekti.

— Emine de bizim evlenmemizin imkânsız bir şey olduğunu bugün anlamıştır.

— Çok şükür ki Emine makul bir kızdır. Fakat sen...

— Ben ne yapıyorum kuzum.

— Bu ihtiyar İngiliz kadınını, serveti için...

Mükerrem gene sözünü kesti:

— Onu beğeniyorum. Eğer sizi rahatsız etmezse, hattâ seviyorum diyebilirim.

— Doğru değil.. yalan söylüyorsun. Onu belki de elegant ve şık bulmuşsundur fakat güzel asla, çünkü buna ihtimal yoktur. İhtiyar bir kadındır. Evvelâ Kadriye ile alâkadar oldun... Çok kusurlu bir kızdır.. Fakat kusurları bugünkü kızların hepsinde var... O da zengin, zengin amma yüzünün güzelliği, servetinin parlaklığından evvel göz kamaştırabilir. Öyle bir kız on parası olmasa da alınır. Niçin onunla ciddî surette alâkadar olmadın... Para ise onda da var.

— Fakat Lady Salykok...

Hayri bey sinirlenmişti:

— Kes artık dedi. Mademki karar verdin, hayatını mahvetmeğe.. buna ben karışacak değilim... Mesleğini bir kaç bin İngiliz lirasına feda etmek, bir kadının parasile bütün bir hayatı geçirmeğe razı olmak, senin gibi antikası bizim soydan çıkmamıştı. Dikkat et, Adada ne kadar kalırsan, kal benim yanıma uğrama, uzaktan bir merhaba kâfi anlıyor musun? Ben uzun müddet burada kalmıyacağım. Bugün yarın Emineyi almak üzere Sami bey geliyor. Burada bir hafta kadar kalır. Ben de onunla birlikte kalacağım. Ve bir hafta sonra gidiyorum. Yaptığın delilikten geri dönebilirsin. Yapacağın bu şey babanı fevkalâde müteessir edecektir. Sana son defa olarak söylüyorum.

Kadriye uzaktan Mükerremle amcasının konuşuşunu seyrediyor ve yüzlerindeki manadan, seslerinin bazan yükselip kendi masalarına kadar akseden tonundan mühim bir meseleyi münakaşa etmekte olduklarını anlıyor. Ve dikkatle bu sahneyi seyrederken onların arasında konuşulan şeyi işitmek için büyük bir tecessüs hissi duyuyor.

Mükerrem Hayri beyin sinirli sinirli ayrılıp kendi masalarının yanından geçmemek için yolunu değiştirdiğini gören Bay Fikri Ertekin kızına:

— Hayri beyle Mükerrem kavga ettiler, dedi. herhalde aralarında ciddî bir mesele var.

Kadriye sebebini bilmeden ağlamak istiyordu:

— Neden baba.. bana da öyle geldi; cevabını verdi.

— 9 —

Müsamere pek parlak oldu. Bu sene Adada bulunan hiç bir aile kalmamıştı ki bu müsamereye gelmemiş olsun

(Arkası var)

«Son Posta» nın tefrikası: 47

HATİCE SULTAN

YAZAN: ZİYA ŞAKİR

Hayal olan ümidler

—Ermeni mimarlarından bir dostumun getirdiği bu reçeli, ben de pek nefis buldum...

Kahvaltı bitmiş, salona geçilmişti. Uşak Marsel, efendisi Mösyö Kofer ile misafir Melling'e alaturka çubuklar getirmişti, Burada da sükûtu ilk defa Mösyö Kofer ihlâl etti:

— Azizim, Melling!.

— Buyurunuz üstad.

— Sabahın bu saatinde, sureti mahsusada kahvaltı etmek için buraya geldiğinizi zannetmem. Bu teşrifinizde, daha ciddî bir sebeb bulunduğunu tahmin ediyorum... Bu sebebi sorarsam, acaba saygısızlık mı etmiş olurum?

Melling, derin derin içini çekti. Şu anda kalbini kemiren ıstırabın derecesini gösteren ezgin bir sesle:

— Bilâkis üstad.. Esasen şimdi ben de, size bunu söylemiye hazırlanıyordum.

Dedi.

Melling'in şu andaki vaziyeti, çok şayanı merhametti. Nitekim, onun pek büyük bir ıztırab içinde olduğunu, Mösyö Kofer de hissetti.

— Buyurun dostum.. büyük bir alâka ile sizi dinliyorum.

Diye mukabele gösterdi.

Melling, sözü uzatacak halde değildi. Onun için, hiçbir mukaddemeye lüzum görmeden maksada girişti:

— Üstad!.. Ben, en kısa bir zamanda, bu güzel memleketi terkediyorum.

— A.. sebeb?

— Ne bugün ve ne yarın.. bu sebebi, hiç kimseye izah edemiyeceğim.

— Garib.

— Evet.. garib ve müthiş.

— Şu halde?..

— Şu halde üstadım, sizden bir yardım bekliyorum.

— Paraya mı ihtiyacınız var?.. ,

— Hayır. Bilâkis, çok zenginim... Yalnız sizin sanat dehânıza ihtiyacım var.

— Hay, hay.. size, nasıl yardım edebileceğim?..

— Çok basit üstadım... Yarın, Reis Efendi (1) ye bir mektub göndereceksiniz. «Sarayburnunda yeni bir saray inşa edileceğini haber aldım. Ben de bir sanat üstadıyım. Bu sarayı yapacak mimar ile müsabakaya girmiye hazırım» diyeceksiniz.

— Basit bir iş.. sonra?..

— Sonrası.. ben işden çekileceğim. Bu sarayı siz yapacaksınız.

— Yâaâ!..

— Evet.

Mesele, ciddî bir safhaya girmişti. Kofer, kaşlarını çatıp kır ve kalın bıyıklarını sıvazlıyarak bir kaç dakika düşündükten sonra istizah etti:

— Yapılacak saray hakkında izahat verebilir misiniz, dostum.

Melling yapılacak parlak işi o kadar yağlandırıp ballandırarak izah etti ki, Mösyö Kofer büyük bir heyecana kapılarak:

— Zavallı dostum!.. Bir sanatkârın namını ebedîleştirecek olan böyle parlak bir işi nasıl bırakıp gideceksiniz. Demek ki, bu kadar büyük bir mecburiyet karşısındasınız, öyle mi?..

Demek lüzumunu hisseti.

★

Bu mülâkatın üzerinden, bir hafta geçmişti.

Galatada (Kurşunlumağaza) önünde demirli olan üç direkli, Fransız bandıralı bir gemi, yelkenlerini açarak, ağır ağır hareket etti.

Geminin güvertesinde, karma karışık bir takım yolcular bulunuyordu. Kıç üstünde, sureti mahsusada yapılmış olan bir sâyebanın altında da ressam Melling oturuyor.. dirseklerini dizlerine dayamış, ateşler içinde yanan başını avuçlarının içine almış, derin derin düşünüyordu.

Melling, o kadar derin bir düşünceye dalmıştı ki; direklerin armaları ve çarmıkları üzerinde birbirlerine manevralar yapan, oradan oraya koşuşan gemicilerin gürültülerini bile duymuyordu.

Bir aralık, omuzuna bir el temas etti. Melling, titriye titiriye kendine geldi.

Geminin, çatal sakallı ve kırmızı yüzlü kaptanı, şapkasını çıkararak Melling'in karşısında eğildi:

— Uğurlar olsun, mösyö Melling.. lâtif seyahatler temenni ederim.

Dedi.

Melling, dalgın dalgın etrafına göz gezdirdi. Gemi, Kızkulesi açıklarında idi. Yelkenler, birer Albatros kanadı gibi gerilmişti. İstanbul güneşinin son hüzmeleri, denizin lâciverd dalgalarına kızıl nurlar saçıyor.. Üsküdar evlerinin camları birer alev damlası gibi parlıyordu.

Koca şehir, sanki geminin etrafında dönüyor gibi idi. Kandilli burnuna doğru uzayıp giden Boğaz, bu akşam emsalsiz bir haşmet ve letafete malikti.

Defterdar burnunun üzerinde, yemyeşil ağaçlar kümeleniyordu. Sahilde, bu muhteşem şark akşamının mahmurluğu içinde, sahildeki Neşatâbâd sarayı, bir sedef yığınına benziyordu... Son plânda, Rumelihisarının tepedeki kulesi, heybetle yükseliyordu.

Melling, kalbinin demir bir pençe içinde sıkıldığını hissetti. Gözleri, Defterdarburnunun yeşil ağaçlarile Hatice sultan sarayının sedef yığınını andıran sarayı üzerinde düğümlendi.

Ağır ağır ayağa kalktı. Başındaki geniş kenarlı şapkayı çıkararak o tarafa doğru salladı. Boğazında düğümlenen hıçkırıklı bir sesle:

— Elveda, ey şark!.. ve elveda, ey tatlı hayaller-.

Diye, mırıldandı.

★

DEVLET KUŞU

Her insanın bir sakat tarafı olduğu gibi; Melling de, yüksek hayaller kurmak zâfına müptelâ idi. Onda marazî bir şekil alan bu hayal kudreti, artık bütün emellerinin bir çocuk balonu gibi sönüverdiği şu hakikat anlarında bile onu terketmemişti. Nitekim bindiği gemi, artık Marmaranın karanlık ufuklarına doğru süzülüp giderken, bu büyük san'atkârın dımağında şu garib sual belirmişti:

— Zavallı sultan!. Acaba benim aşkıma nasıl dayanabilecek?.

(Arkası var)

(1) Reisülküttab efendi-hariciye nazırı.

Daima genç Daima güzel

İngiliz Kanzuk eczanesi müstahzaratından

Krem Balsamin KANZUK

ile

Eksir Balsamin KANZUK

isimli 2 şaheseri, bütün dünyanın en mükemmel güzellik müstahzarlarıdır. Ötedenberi memleketimiz kibar âleminin takdirine mazhar olmuştur.

Krem Balsamin Kanzuk

Kadın güzelliğinin sihrini terkibinde saklıyan en ciddî ve şayanı itimad markadır. Genç ve ihtiyar bütün kadınlar için zarurî bir ihtiyaçtır. Cildin letafet ve taravetini arttırır. Yağlı, yağsız ve acıbadem cinsleri vardır.

Eksir Balsamin Kanzuk

Cildin daimî yumuşaklığını temin eder. Yüzdeki çil ve lekeleri alır. Sivilceleri tamamen izale eder. Traştan sonra cilde lâtif bir serinlik verir.

İngiliz KANZUK eczanesi
Beyoğlu İstanbul

Mütekaidini askeriye cemiyeti takvimi

Mütekaidini Askeriye Cemiyetinden:

1 — Umum mütekaidini Askeriye Cemiyeti şimdiye kadar çıkarmakta olduğu takvim, muhtıra ve cemiyete müteallik neşriyatı Ankara caddesinde 119 numaralı yazıhanede Raife bir mukavele mukabilinde yaptırmakta idi. Cemiyet bazı esbab ve avamil tahtı tesirinde bu mukaveleyi 6-6-939 da feshetmiştir. Ve bu keyfiyeti feshi Noterlikten tasdik ettirmiştir.

2 — Cemiyet fimabad takvim ve muhtıra ve neşriyatını bizzat kendi nam ve hesabına ve kendi vesaitile ihraç edeceği için evvelce ihdas edilmiş olan ve son günlere kadar Cemiyet azalarınca meçhul bulunan takvim ve neşriyat müdiriyeti ünvanları lâğvedilmiştir. Cemiyetin esasen böyle şubeleri de yoktur.

3 — Cemiyet takvim ve muhtıraları ancak Eylûlden sonra satışa çıkaracağı için şimdiye kadar sabık satış memurları elinde bulunan ve eski tarihlerle müverrih bulunan bütün vesaik muteber değildir. Binaenaleyh İstanbul Vilâyetinin 16-5-939 tarih ve 3187 numaralı müsaadei resmiyesile 16-9-939 tarihinde Cemiyetin yapacağı deniz tenezzühü için satış memurlarına verdiği yeni tarz ve şekilde vesaite dikkat ve itina edilmesi temenni olunur.

4 — Gerek dahil ve gerek mülhakatta fimabad vâki olacak müracaat ve muhaberatın umumi kâtib Rüştünün vazifesine nihayet verildiği için doğrudan doğruya İstanbulda Veznecilerde umum mütekaidini askeriye cemiyeti riyaseti namına yapılması rica olunur.

Müsamere

Çocuk Esirgeme Kurumu Erenköy kolu tarafından 5-8-1939 Cumartesi akşamı Suadiye plâj gazinosunda yoksul çocuklar menfaatine sabaha kadar devam etmek üzere bir kır eğlencesi tertib edilmiştir.

Kıymetli san'atkâr Muallâ ve Sadi grupile iştirak ederek bu hayır işi için en mutena parçalar teganni edecektir.

Yeni neşriyat

İzahlı Basın Birliği Kanunu — Basın Birliğinin faaliyete geçmesi üzerine İstanbul mıntakası reisi Hakkı Tarık Us, Birlik kanununun geniş ölçüde izahlarile birlikte bastırmıştır. Hasılâtı Basın kütüphanesine terkolunan kitabın fiatı (15) kuruştur. Her kitabcıda bulunur. Birer tane edinilmesini tavsiye ederiz.

Devlet demiryolları ve limanları işletmesi Umum idaresi ilânları

Muhammen bedeli 675 lira olan 50 aded hasta sedyesi (torbasile birlikte) 17.8.1939 Perşembe günü saat (10,30) on buçukta Haydarpaşada gar binası dahilindeki komisyon tarafından açık eksiltme usulile satın alınacaktır.

Bu işe girmek istiyenlerin 50 lira 63 kuruşluk muvakkat teminat ve kanunun tayin ettiği vesaikle birlikte eksiltme günü saatine kadar komisyona müracaatları lâzımdır.

Bu işe aid şartnameler komisyondan parasız olarak dağıtılmaktadır. (5795)

KARA KULE

17 nci asırda İstanbula gelen Bohemyalı Baron Wratislaw'ın hatıraları: 26

Türkçeye çeviren: Süreyya Dâmen

Cirid oyunları

Geçenlerden her biri ellerinde, iri bir adamın baş parmağı kalınlığında, bir, bir buçuk kulaç uzunluğunda birer değnek taşırlar. Atlarının eğerlerine iliştirilmiş ayrıca uçları kıvrık küçük birer değnek vardır. Sportmenlerin meydanda toplanmalarının ardı alınınca iki kısma ayrılırlar. Memleketimizde çocuklar arasında yaya olarak oynandığı vechile, onlar da at üzerinde karşı karşıya vaziyet alırlar ve birbirlerine ellerindeki değnekleri atarlar, eğer içlerinden herhangi biri dikkatsizlikle atını uzak sürmüş bulunursa esir edilerek bir tarafa bırakılır.

Bu atlı sportmenler, biribirlerine attıkları ciridleri eğer kaşına iliştirili olan uçları çengelli değneklerle ve atları dört nala giderken yerden toplarlar. Bunlardan bazıları daha büyük hünerler göstererek bu ciridleri son hızla koşan atlarından atlamak suretile yerden alırlar ve bir ande ve hiç yardıma muhtaç olmaksızın ve üzengileri kullanmaksızın gene kendilerini atlarının üzerinde bulurlar. Bunlardan üçü veya dördü ciritlerini herhangi birine attıktan sonra atlarının uçar gibi koşmalarına rağmen biribirinin ellerini tutarak at sürer ve bu esnada biri veya ikisi birdenbire dönerek kendilerini kovalayanların sırtlarına ciritlerini mahirane bir surette yapıştırırlar. Bunlar, bu cirit atma oyununu oynamakla savaş alanında düşmanlarını harbe ile vurabilmek melekesini elde etmiş olurlar.

Bu gençler; gösterdikleri bu yüksek çeviklik hereketlerile, pencerelerden kendilerini temaşa eden hanımların ve orada toplanmış bulunan binlerce halkın takdir ve tahsinlerini kazanmış olurlar. Bundan dolayıdır ki her birisi bu meydanda, yüksek bir erkeklik duygusile, bütün çevikliklerini izhar ederler ve bu yolda biribirlerile müsabaka ederler.

Böyle müsabaka günlerinde bu At meydanında, üzerleri Acem halılarile örtülü, çok lâtif küheylanlar görülür. Zira takriben bütün paşaların vesair yüksek zevatın seyisleri bu meydana onar, beşer ve hatta daha fazla at veya kısrak getirirler. Cirit oyununa giren her hangi gencin atı yorulunca bunlardan birine ve bu da yorulunca bir başkasına atlayarak oyuna veya müsabakaya devam eder.

Bu gençler arasında bir paşa karısile - bazılarının söylediklerine göre kızile - sevişen gayet şen ve güzel bir delikanlı bulunuyordu ki bunun son derece nefis altı atı vardı. Bu atların bütün takımları ise altın ve değerli taşlarla işlenmişti. Bu yakışıklı delikanlı cirit oyununda o kadar mahir idi ki başka hiçbir kimse bunun kadar çevik olamazdı.

Genç sporcu, atını son süratle sürerken, sanki uçar gibi, bir anda yere sıçrar, ciridi alır ve gene - gûya ki atından yere sıçrayan o değilmiş gibi - bir anda, bir kuş gibi, atının üstünde görünürdü. Kendisine atılan ciridleri öyle ustalıkla savuşturur veya onları havada yakalar, bir elinden öbür eline verir ve böylece hiç bir kimseye ne yakalanır ve ne de kendisini bunlara vurdurur, inanılması güç çeviklik gösterir ve binaenaleyh herkesten daha çok umumun takdirini ve hayranlığını kazanırdı.

Bu gençten sonra; bir paşanın kapıcıbaşısı olan bir Faslı veya Arab geliyordu ki bu da yüksek çeviklik ve binicilikte üstadlık gösteriyor idise de bu yolda Türk gencine yetişemiyor ve onun kadar güzel atlara da malik bulunmuyordu.

Cirit oyunları iki veya üç saat devam ettikten, gençler bu suretle kendilerini tatmin etmiş olduktan ve atları da yorulmuş bulunduktan sonra oyunda gayet iyi ve en yüksek sürat ve meharet göstermiş olanlara da kızlar tarafından (Mahreme) denilen altın işlemeli bir çevre veya oklarile birlikte güzel bir yay, yahud da başka kıymetli armağanlar verilmektedir.

Türklerin bu merdane ve cündiyane eğlencelerile bizim eğlencelerimizi şöyle bir mukayeseye kalkışacak olursak -aleyhimize- büyük bir fark buluruz. Zira biz, dostlarımızla karşılaştığımız zaman biribirimizle içki ve oburluk müsabakasına girişmekten, biribirimize haddinden fazla yedirip içirmekten ve içimizden birisi kafayı, taşıyamıyacak derecede tütsüleyip de merdivenlerden yuvarlanınca kendisine gülüp alay etmekten başka bir şey yapmayız!.. Daha daha... Her hangi bir arkadaşımız bardağını ötekilerile birlikte doldurmaktan çekinirse bizler hemen onunla kavgaya tutuşur, zorlar, kabadayılık yaparız veyahud Cenabı hakkın kanunlarına muhalif hareketleri irtikâb ederek mahkemelere düşeriz!.. Bu mevzu üzerinde söz uzatmıya hacet görmem.. Çünkü bunlar herkesçe bilinen hallerdir!.. Hemen Yüce Tanrı bizleri ıslah buyursun!..

★

Bir gün, bir Yeniçeri neferinin refakatinde, saray ahırlarını gezmek müsaadesini istihsal etmiştik. Bu ahırlarda hünkârın binmesine mahsus atları büyük bir zevkle temaşa ettik. Bu ahırlar pek muhteliftir: Bazılarında padişahın şahsına mahsus atlar veya kısraklar, bir kısmında lenk ve eşgin atlar, arabaya koşulan katırlar, hecin develeri, genç taylar vesair hayvanlar bulunmaktadır.

Burada gördüğümüz hayvanlar; her sene Berberistandan veya Arabistandan hünkâr için getirilmektedir. Bunlar yele ve kuyruktan âri oldukları için, tıpkı erkek geyik gibi görünüyorlar.

(Arkası var)

Nöbetçi eczaneler

Bu gece nöbetçi olan eczaneler şunlardır:

İstanbul cihetindekiler:

Şehzadebaşında: (Üniversite), Eminönünde: (Yorgi), Aksarayda: (Pertev), Alemdarda: (Eşref Neş'et), Beyazıdda: (Haydar), Fatihte: (Emilyadi), Bakırköyünde: (İstanbul), Eyübde (Arif Beşir).

Beyoğlu cihetindekiler:

İstiklâl caddesinde: (Galatasaray, Garih), Kurtuluşta: (Kurtuluş), Maçkada: (Maçka), Galatada: (İkivol), Beşiktaşta: (Süleyman Receb).

Boğaziçi, Kadıköy ve Adalardakiler:

Kadıköyünde: (Yenimoda, Merkez), Üsküdarda: (Merkez), Sarıyerde: (Asaf), Adalarda: (Halk).

İlân Tarifemiz

Tek sütun santimi

Birinci sahife	400	kuruş
İkinci sahife	250	»
Üçüncü sahife	200	»
Dördüncü sahife	100	»
İç sahifeler	60	»
Son sahife	40	»

Muayyen bir müddet zarfında fazlaca miktarda ilân yaptıracaklar ayrıca tenzilâtlı tarifemizden istifade edeceklerdir. Tam, yarım ve çeyrek sayfa ilânlar için ayrı bir tarife derpiş edilmiştir.

Son Posta'nın ticarî ilânlarına aid işler için şu adrese müracaat edilmelidir:

İlâncılık Kollektif Şirketi
Kahramanzade Han
Ankara caddesi

«Son Posta» nın tefrikası: 5

Bursayı iki gün idare eden eşkiya

Püskülsüz ismailin maceraları

Yazan: Ziya Şakir

Püskülsüzle ilk karşılaşma

Bu iki arkadaş, Bursa ve Çekirge Ahzıasker şubelerinden istenilen efradı arayıp bulmıya yetişemiyorlardı. Babacanlar ise, bunlara refakat etmek ten başka hiç bir işe yaramıyorlardı.

Polis ve jandarmadan, en küçük bir yardım bil beklemek mümkün değildi. Çünkü, seferberliğin bin bir türlü işlerine koşmaktan başlarını kaşıyacak hal de değillerdi.

Bu sırada, bana muhtelif vazifeler tevdi edilmişti.

1 — (Tekâlifi Harbiye) Komisyonunun, mağazalarda askerliğe yarar eşyalara vaz'ıyed eden heyeti ile beraber geziyordum. Onların aldıkları eşyaların, muntazaman askerî depolara sevkedilmesine nezaret ediyordum.

2 — Bin beş yüzü mütecaviz (Gayri müslim) lerden (amele taburu) teşkil edilecekti. Halbuki, bu teşkilâtı yapmak için, zabit yoktu. Şubelerdeki bölük zabitleri bile kâfi gelmiyor.. binlerce ve binlerce efradın askerlik muamelelerine yetişebilmek için zavallı yazıcı çavuşlarının burunlarından ter damlıyordu.

Buna binaen, gayrimüslimlerden tabur teşkili vazifesi de bana tevdi edilmişti. Pınarbaşı meydanında, karargâhımı kurmuştum. Bunların okur yazarlarından ve açıkgözlerini çavuş ve onbaşılığa ayırmıştım. Evvelce az çok askerlik edenleri, muallim yapmıştım. Bunlara iptidaî bir surette ayak talimleri yaptırıyordum ve âdeta bu taburun muvakkat kumandanı vaziyetinde bulunuyordum.

3 — Debboy denilen dairei askeriye, dolup dolup boşalıyordu. Bu karma karışık kalabalığın intizam ve inzibatını temin etmek de hayli bir meşguliyet teşkil ediyordu.

Bunlar ve daha bir çok teferrüatlı işler arasında, Püskülsüz İsmail ile bir kaçıp kovalama işi çıkarmayı gözüme kestiremedim. İşi, (Üslûbü hakimane) ile halledebilmek için, derhal bizim bombacı Habibe kadar gönderdim.

Habib, telâş ile geldi. Aklımda kal'ığına göre o da o aralık şubece mu amele görmüş, (ikmal efradı) arasında Çanakkaleye sevkedilecekti. Onun için o da telâş içinde idi.

Habib ile karşılaşır karşılaşmaz, ona düşüncelerimden hiç bir şey sezdirmeyerek:

— Habib!. İşte, iyi bir fırsat zuhur etti. Senin Püskülsüzü, şubeden istiyorlar. Derhal müracaat etsin. Muamelesini bitirsin. Belki, kendisini inzibat efradı arasına aldırabiliriz... Eğer doğrudan doğruya bana gelirse, daha iyi olur. Bizzat alır, şubeye götürürüm.

Dedim.

Püskülsüz İsmaili çok seven Habib, sevindi. Koşa koşa gitti.

O gün bekledim, kimse gelmedi.

Ertesi gün de, böylece geçti.

Fakat bu derin sükût, benim üzerimde çok fena tesir husule getirmişti.

O gece, kat'î kararımı verdim. Ertesi gün, her ne pahasına olursa olsun harekete geçecektim. Ve artık, bu Püskülsüz Efendi ile, bizzat mücadele ye girişecektim.

Fakat ertesi gün, daha ben harekete geçmeden Habib geldi. Yanındaki adamı takdim etti:

— İşte, Ziya Bey.. Püskülsüzü getirdim.

Dedi.

Ağır bir yükten kurtulmuş gibi geniş bir nefes aldım. İlk bakışta, zekâsını takdir ettiğim bu kurnaz delikanlıya renk vermemek için ciddî bir tavırla:

— Hoş geldin, Püskülsüz.. hadi şubeye gidelim.

Diye, mırıldandım.

Püskülsüz, hiç telâş etmeden:

— Efendi ağabey!.. Ben, şubeye gittim. Muayenemi bitirdim. Raporumu aldım... İşte.

Dedi. Ve koynundan çıkardığ raporu, gösterdi... Geçmiş gün, aklımda iyi kalmadı. Bilmem ne sebebden dolayı, Püskülsüze uzunca müddet tecil edildiğine dair bir tabib raporu verilmişti.

Bu raporu gördükten sonra, artık Püskülsüze, tek bir söz söylemek hakkını haiz değildim. Maamafih, gelecek günlerin muhtemel hadiselerini düşünerek:

— Çok âlâ, İsmail. Gider, işine gücüne bakarsın... Fakat, mademki bizim Habibin arkadaşısın.. sana, dostça bir nasihat vereyim. Bir daha senin adını (ademi icabet) veyahud (firarî) defterinde görmek istemem. Hükûmetin kanunlarına itaat eden bir adam olursan, icab ettiği zaman ben de sana karşı elimden gelen iyiliği yaparım.

Dedim.

Görünüşe nazaran, Püskülsüz benden memnun ayrıldı. Fakat dikkat ettim, onun zayıf ve solgun çehresinde, çok ince bir istihza ve istihfafın gizli bir ifadesi vardı.

Püskülsüz, benim üzerimde, düşündürücü bir tesir bırakmıştı... Bütün vücudü, gürbüz büyümüş büyükçe bir çocuktan farklı değildi. Mütemadiyen esrar içmekten, benzi toprak rengine girmişti. Muntazam kaşlarının altında parlayan kestane gözleri çok munis, müessir ve güzeldi.

İnce ve biraz keskin burnunun altında ince ve açık kumral bıyıklarının uçları, hafifçe yukarı doğru kıvrılıyordu. Çehresine çapkınca bir ifade veren bu bıyıkarın altında da, daima kapalı duran dudakları zarafetle irtisam ediyordu.

Konuşması, gayet sakin ve terbiyeli idi. Hareketleri, kabadayılığına mağrur olanlar gibi küstah ve mütecasirane değildi. Bilâkis halim, selim ve mütevazıdı. Aramızdaki yaş ve mevki farkını görecek ve gözedecek derecede bir düşünce ve saygı göstermiş.. kendisine verdiğim sigarayı avucunda tutarak içmemişti. *(Arkası var)*

Günün Bulmacası

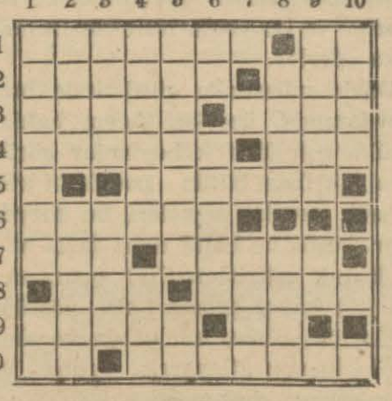

Soldan sağa:

1 — Çay pişirmek için yapılmış ocaklı güğüm - Sonunda «L» olsa arının yaptığı.
2 — Birine muvakkaten bırakılmış bir şey - Yakıcı rüzgâr
3 — Arkitekt - Okuyucu
4 — Hatırlıyacak - Ağızda bulunan
5 — Kibarlık
6 — Bir Ermeni ismi
7 — Bütün - Kudret
8 — Limanda teslim şartile satış - Yüzün iki yanı
9 — İnsanların yaptıkları boğazlar - Sonunda «L» olsa arının yaptığı
10 — Köpek - Kolu çevrilerek çalınan bir musiki âlti

Yukarıdan aşağı:

1 — Gökler - Rabıt edatı
2 — Emniyetli - Gözlemek
3 — Bebek yemeği - Dualarda tekrarlanan kelime
4 — Hatırlıyacak - İstikbali keşif
5 — Miras işleri - Bir nota
6 — Kasabın sattığı - Bakırlara sürülen
7 — Nazik olmıyan
8 — Şekersiz - Hatırlar
9 — Soğuk - Uzağı işaret için kullanılan nida
10 — İmal eden

Geçen bulmacanın halledilmiş şekli

Soldan sağa:

1 — Müsaadesiz
2 — Üzüm - Lâle
3 — Surahi - Tam
4 — Amanullah
5 — A - Hava - E
6 — D - İlânat - M
7 — El - L - Alâka
8 — Sana - Tâkat
9 — İlâhe - Kale
10 — Zem - Matem

Bir doktorun günlük notlarından

İşitmemezlik

Yani kulak sağırlığı ve ağırlığı birçok sebeblerden ileri gelir. Fakat en ziyade orta kulaktır. Vukua gelen iltihablar ve oradaki kemiklerdeki harabiyet kulakta ağırlık ve sağırlık yapar. Daha basit şekildeki hafif sağırlıkların sebebini burunda ve burunun arasındaki etlerin mevcudiyetinde aramalıdır. Bu en ziyade çocuklarda görülür. Ve bu fazla etlerin alınması ihmal edilir. Ve yavaş yavaş kulakta ağırlık esaslı bir hal alır. Bundan maada burunun iç perdesinin eğriliği burunun içindeki kemiklerin fazla büyümesi gibi sebebler de kulak üzerinde in'ikâslar husule getirir. Bu gibi vakayide burunun ve kemiklerinin ameliyatla düzeltilmesi suretile kulaktaki ağırlıklar mündefi olur. Orta kulak iltihabının en büyük sebebi entanî hastalıklardır. Meselâ grip, tifo, kızıl, kızamık, bazı zatürreeler, çiçek gibi hastalıklar orta kulakta mühim ihtilâtlar yaparak zarın delinmesine ve oralardaki harabiyete sebeb olur. Ve bunun neticesi olarak kulakta sağırlık görülür. Pek nadir olarak dahilî kulaktaki gayritabiiliklerden, veyahud dimagî noksanlıklardan da sağırlık görülür. Böyle vak'alarda sağırlık tamdır. Hiçbir şey duymazlar. Yazın fazla denizde kalmaktan mütevellid boğaz ağrılarına ve bundan sonra kulak ağrılarına tesadüf edilmektedir. Böylece bir deniz banyosu sebebile haftalarca işinden dersinden geri kalan birçok gençler gördük. Herşeyde olduğu gibi burada da ihtiyat lâzımdır. İhtiyat madir emniyettir.

Cevab istiyen okuyucularımın posta pulu yollamalarını rica ederim. Aksi takdirde istekleri mukabelesiz kalabilir.

Kızılayın sünnet düğünü

Şehremini Kızılay ocakları tarafından Ağustosun beşinci Cumartesi günü akşamı kendi mıntakalarındaki yetim ve yoksul çocuklar için bir sünnet düğünü tertib edilmiştir. Bu münasebetle çok zengin bir program tertib edilmiştir. Hem eğlence, hem de Kızılaya yardımı gibi iki vasfı bir araya toplıyan bu müsamereyi kaçırmayınız.

Son Posta **SPOR**

Futbol yüksek hakem komitesi talimatnamesi

Hakemlerimizi birçok ağır şartlar altında tutan bu talimatnamenin tatbik kabiliyeti çok azdır

Beden terbiyesi umum müdürlüğü futbol işlerimizin hüsnü idaresi için bir «futbol yüksek hakem komitesi» teşkil etmiştir. Bu komitenin yapacağı işleri de bir talimatname ile tesbit etmektedir. Belli başlı meşgalesi memlekette «hakem derdi» namile ortaya atılan bir mesele ile uğraşmak olan bu yüksek komite bu talimatname ile işe başlamış bulunmaktadır. Futbol hakemlerinin en yüksek mercii olan komitenin belli başlı vazifeleri şunlardır:

1 — Memlekette futbol hakemi yetiştirmek.

2 — Futbol hakemlerini her bakımdan mürakabe etmek ve ettirmek.

3 — Lisans verdiği hakemlerin mahrem sicillerini tutmak.

4 — Hakemler hakkında vaki olacak şikâyetleri dinlemek, hakemlere verilecek cezaları tayin etmek.

Diğer maddeler de hakemleri alâkadar eden bazı teferrüatı ihtiva etmektedir. Hakemlerde aranacak vasıfları ve icabında onlara verilecek cezaları da madde, madde ihtiva eden talimatname, son zamanlarda bir hayli karışıklıklar gösteren «hakem meselesi» ni halle doğru atılmış bir adım sayılabilir. Fakat bu talimatnamenin hakemleri mürakabe ve icabında tecziye eden maddeleri arasında koruyacak, taltif edecek maddelerin bulunmaması kabiliyeti tatbikiyesini güçleştirecektir.

Memleketimizde futbol hakemliği amatör sayılmalıdır. Yüzlerce lira hasılat elde edilen bir maçta hakeme tazminat namile verilen 3 ilâ 5 lira gibi gülünç bir para hakemin o günkü yol masrafına, eskittiği futbol levazımatının tamirine ancak yetişir. Hâdise çıkması her zaman memul olan maçlarımızda en müşkül vazifeyi alan hakemlerimizin, sırf spor zevki için katlandıkları bunca meşekkat kâfi değilmiş gibi, onları bir takım kayıdlar ve bir sürü ağır şartlar altına almak doğrusu garibimize gitti.

Bütün bir mevsim anform bulunması istenen hakemlerimizden, talimatname hazırlanmadan neler düşündüklerini sorup anlamak ve ona göre harekete geçmek çok daha faydalı olurdu kanaatindeyiz.

Yerli antrenör kursundaki mesai devam ediyor

Beden terbiyesi umumî müdürlüğü tarafından yerli antrenör yetiştirmek maksadile Çengelköyde açılmış olan kamp faaliyetine devam etmektedir.

Altı ay sonra, memleketin muhtelif köşelerine dağılacak ve gittikleri yerde valilerin spor müşavirliğini ve bulundukları mıntakaların antrenörlüğünü yapacak olanların mesai tarzlarını gözden geçirmek faydalı olacaktır.

Çengelköyde kurulmuş olan yerli antrenör kursunda şöyle bir mesai programı takib edilmektedir

Antrenör kursunda nazarî ve amelî olmak üzere her gün dört ders gösterilmektedir. Kampta ilk ders âletli ve âletsiz jimnastiktir. Kursta takib edilen dersler de atletizm, futbol, hendbol, boks, güreş, yüzme, masaj, ilk yardım, idare ve teşkilât, anatomi, teşrih, arazi sporundan ibarettir.

Haftada üç ders yüzme, iki ders atletizm, bir ders idare ve teşkilât, bir ders malzeme bakımı, bir ders arazi sporu, bir ders ilk yardım, bir ders masaj, bir ders te bokstur.

Her on beş günde iki saat te güreş gösterilmektedir.

Haftada iki saat te futbola ayrılmıştır.

Futbole Kemal Halim, boksa Eşref Şefik, güreşe Seyfi Cenab, âletsiz jimnastik, masaj ve ilk yardıma yüzbaşı Zeki, hendbola yüzbaşı Hüsameddin, âletli jimnastiğe Faik, yüzme, idare, teşkilât ve malzeme bakımına İlhami, arazi sporuna da yüzbaşı Nuri nezaret etmektedirler.

Sabahları üç, öğleden sonra bir ders verilmektedir.

Öğle yemeğinden sonra uyku mecburidir. Kampta bulunan akşam 9,30 da yatıp, sabah yedide kalkmaktadırlar.

Cumartesi günleri öğleden sonra evlerine dönen kampçılar, Pazar akşamı yedide tekrar kampa avdet etmektedir.

Dün Rumenlerle son yelken yarışları Modada yapıldı

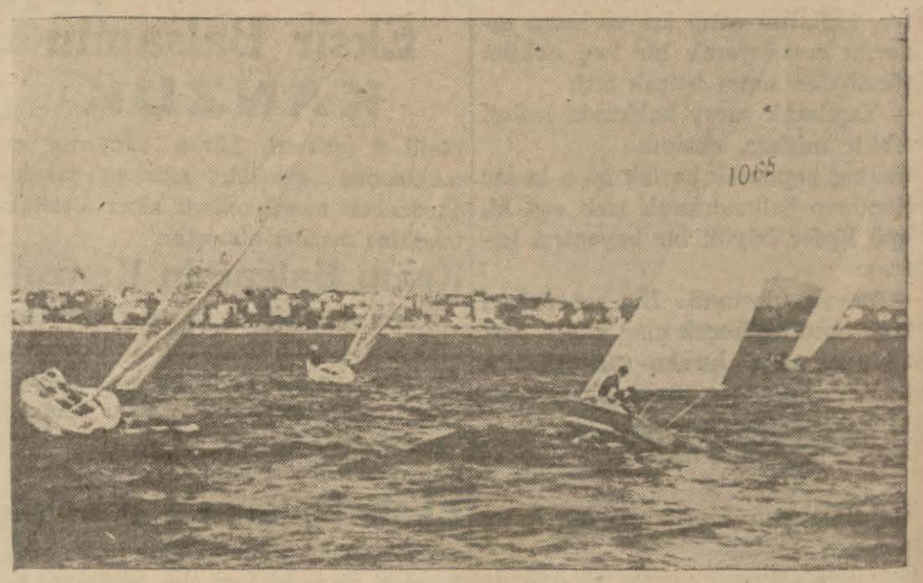

Yelken yarışların dan bir görünüş

Denizcilik klübü tarafından yapılan ve üç gün devam eden yelken yarışları dün nihayete ermiştir.

Pazartesi günü Star Bot yarışını Bürhan, Feyyaz kazanmış ise de Rumenlerin itirazı üzerine bu meseleyi hakem heyeti uzunboylu tetkik etmiş ve bir sürü münakaşalardan sonra Rumenlerin birinciliğine, Feyyazın ikinciliğine karar vermiştir.

Dün yapılan müsabakalar şunlardır:

Olimpiya Yole:

Şeref birinci, Rumen ikinci, Nejad üçüncü olmuştur.

Star bot: Bu yarış ise uzun çekişmelerle geçmiş ve Rumen birinci, Feyyaz ikinci, gene Rumenler üçüncü olmuştur. Bu yarışta teknesinde hafif bir kaza olduğundan Harun yarışı terketmiştir.

Üç gün yapılan müsabakalar sonunda Star Bot yarışlarında Rumenler, Olimpiya Yole yarışlarında ise bizimkiler kazanmıştır.

Dün akşam yarışlardan sonra Rumen gemisinde bir ziyafet verilmiştir.

Rumen denizcileri, dün Taksim âbidesine çelenk koymuşlardır.

Bugün Romanya konsoloshanesinde bir ziyafet verilecektir.

Sıhhat Ve içtimaî Muavenet Vekâletinden

Bu yıl, Leylî Tıb Talebe Yurduna alınacak talebenin kabul şartları şunlardır:

«Evrakı tam ve şartları haiz olanların kayıd muameleleri, dilekçelerin alındığı tarih sırasına göre derhal yapılacağından, isteklilerin zamanında müracaatları lâzımdır.»

1 — a» P. C. B. sınıfı için: Tam devreli liselerden veya lise derecesinde olduğu Maarif Vekâletince tasdik edilmiş mekteblerden pek iyi ve iyi derecede mezun olmuş, olgunluk imtihanlarını vermiş olmak,

b» diğer sınıflar için: Bulunduğu sınıfı iyi derece ile geçmiş, yabancı dil ve askerlik imtihanlarını vermiş olmak,

2 — İsteklilerin bütün evrakını tamamlamış olduğu halde, 30 Eylûl 1939 tarihine kadar doğrudan doğruya Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine müracaat etmeleri lâzımdır. Noksan evrak ile gelen dilekçeler muameleye konulmıyacaktır.

Gönderilecek evrak şunlardır:

A — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olduğunu bildiren nüfus hüviyet cüzdanı aslı,

B — Mekteb şehadetnamesinin aslı «imtihanlarını tamamen bitirdikleri halde şehadetnamelerinin tasdik muamelesi gecikmiş olanlar mekteb müdürlüğünün ayni zamanda mezuniyet derecesini de gösteren fotoğraflı ve resmî mühürlü bir vesikasını göndereceklerdir.»

C — Okudukları mekteblerden alınmış hüsnühal varakası,

D — Mütehassısları tam bir hastane heyetinden, basılmış örneğine uygun ve üstünde tasdikli fotoğrafı bulunan bir sıhhat raporu. «Bu raporu hastane başabibilikleri zarflıyarak üstünü mühürliyecek ve istekli tarafından mühürlü zarf halinde olarak gönderilecektir.»

İşbu muayeneler Ankara, Sivas, Erzurum, Diyarbakır, Haydarpaşa Nümune hastaneleri, İstanbul çocuk hastanesi, İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun memleket hastanelerinde yapılacak ve buralarda muayene olunmak için bu hastanelerin bulunduğu vilâyetin Sıhhat ve İçtimaî Muavenet müdürlüklerine isteklîler bizzat müracaat edeceklerdir.

E — Örneği aşağıda gösterilen, noterlikçe tasdikli bir taahhüd senedi «bu sened istekli tarafından aynen tanzim ve imza edilecek ve altı, örneğinde görüldüğü veçhile kefili tarafından keza aynen ve tamamen yazılarak imzalanacaktır.»

F — 4. 5×6 boyunda altı tane fotoğrafı «cepheden alınmış ve ince kâğıda basılmış olacak».

3 — Yaşları 22 yi geçkin bulunanlar, yurdda okumaya ve ileride mecburî hizmetlerini yapmaya engel olacak bir hastalığı veya arızası olanlar kabul edilmezler.

4 — İsteklilerin gönderdiği dilekçe ve vesikaların Vekâletçe alındığı adreslerine bildirildiği gibi kabul edilip edilmedikleri de gene adreslerine ayrıca bildirilecektir.

Taahhüd senedi örneği

Leylî Tıb Talebe Yurduna kabul edilerek her hangi bir tıb fakültesinden tabib olarak çıktığımda, 2000 sayılı kanun mucibince, yurdda geçirdiğim zamanın «tatiller de dahil» üçte ikisi kadar bir müddetle Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin lüzum göreceği mahallerde hizmet ifasını kabul etmediğim veya muayyen müddeti bitirmeden hizmeti terkeylediğim takdirde yurdda benim için sarfolunan paranın iki katını ödemeği ve tıb tahsilini terkettiğim veya sıhhî sebebler dışında Fakülteden daimî olarak çıkarıldığım, yahud yurdda bir seneden az bir müddet kalarak yurdu terkeylediğim takdirde benim için sarfedilmiş olan parayı tamamen ödemeği ve bu taahhüd senedi mucibince benden istenilecek paralar için ödemek mecburiyetinde olduğum tarihten itibaren % 9 faiz yürütülmesini ve 2000 sayılı kanunun diğer cezaî hükümlerinin de hakkımda tatbikini kabul ve taahhüd eylerim.

Sarih ikametgâh adresi

Yukarıda adres ve hüviyeti yazılı olan ..... in bu taahhüdname mucibince ödemek mecburiyetinde bulunduğu her ders yılı için üç yüz lira olmak üzere bütün tahsil müddeti için cem'an 1800 liraya ve iki katını ödemek mecburiyeti hasıl olduğu takdirde 3600 liraya kadar parayı, faizle beraber, borçlu ..... ile birlikte müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu sıfatile ödiyeceğim.

Kefilin adresi «5423»

Gayrimenkul satış ilânı

İstanbul Emniyet Sandığı Müdürlüğünden:

Bay Musa Salâhattinin 15455 hesap No. sile Sandığımızdan aldığı 3000 liraya karşı birinci derecede ipotek edip vadesinde borcunu vermediğinden hakkında yapılan takib üzerine 3202 No. lu kanunun 46 cı maddesinin matufu 40 cı maddesine göre satılması icab eden Boğaziçinde Arnavudköyünde birinci caddede eski 114 yeni 112 kapı No. lu ahşap bir evin tamamı bir buçuk ay müddetle açık arttırmaya konmuştur.

Satış tapu sicil kaydına göre yapılmaktadır. Arttırmaya girmek istiyen (562) lira pey akçesi verecektir. Milli bankalarımızdan birinin teminat mektubu da kabul olunur. Birikmiş bütün vergilerle belediye resimleri ve vakıf icaresi ve taviz bedeli ve tellâliye rüsumu borçluya aiddir. Arttırma şartnamesi 10/8/939 tarihinden itibaren tetkik etmek istiyenlere Sandık Hukuk İşleri servisinde açık bulundurulacaktır. Tapu sicil kaydı ve sair lüzumlu izahat ta şartnamede ve takib dosyasında vardır. Arttırmaya girmiş olanlar, bunları tetkik ederek satılığa çıkarılan gayrimenkul hakkında her şeyi öğrenmiş ad ve itibar olunur. Birinci arttırma 18/9/939 Pazartesi günü Cağaloğlunda kâin Sandığımızda saat 10 dan 12 ye kadar yapılacaktır. Muvakkat ihale yapılabilmesi için teklif edilecek bedelin tercihan alınması icab eden gayrimenkul mükellefiyeti ile Sandık alacağını tamamen geçmiş olması şarttır. Aksi takdirde son arttıranın taahhüdü baki kalmak şartile 3/10/939 Salı günü ayni mahalde ve ayni saatte son arttırması yapılacaktır. Bu arttırmada gayrimenkul en çok arttıranın üstünde bırakılacaktır. Hakları tapu sicillerile sabit olmıyan alâkadarlar ve irtifak hakkı sahiblerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair iddialarını ilân tarihinden itibaren yirmi gün içinde evrakı müsbitelerile beraber dairemize bildirmeleri lâzımdır. Bu suretle haklarını bildirmemiş olanlarla hakları tapu sicillerile sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Daha fazla malûmat almak istiyenlerin 938/1504 dosya numarasile Sandığımız Hukuk İşleri servisine müracaat etmeleri lüzumu ilân olunur.

★

DİKKAT

Emniyet Sandığı; Sandıktan alınan gayrimenkulü ipotek göstermek istiyenlere muhamminlerimizin koymuş olduğu kıymetin % 40 nı tecavüz etmemek üzere ihale bedelinin yarısına kadar borç vermek suretile kolaylık göstermektedir.

(5791)

Yatak, yemek ve çalışma odalarile salon takımları velhasıl her nevi mobilyalar; BAKER (ESKİ HAYDEN) mağazalarında teşhir edilmekte ve her yerden ucuz fiat ve müsait şartlarla satılmaktadır.

İSTANBUL HALK TİYATROSU
Kenan Güler ve arkadaşları
Ankarada
TAN
Sineması bahçesinde her akşam temsil vermektedir.

Son Posta

Yevmi, Siyasi, Havadis ve Halk gazetesi

Yerebatan, Çatalçeşme sokak, 25
İSTANBUL

Gazetemizde çıkan yazı ve resimlerin bütün hakları mahfuz ve gazetemize aiddir.

ABONE FIATLARI

	1 Sene Kr.	6 Ay Kr.	3 Ay Kr.	1 Ay Kr.
TÜRKİYE	1400	750	400	150
YUNANİSTAN	2340	1220	710	270
ECNEBİ	2700	1400	800	300

Abone bedeli peşindir. Adres değiştirmek 25 kuruştur.

Gelen evrak geri verilmez. İlânlardan mes'uliyet alınmaz.
Cevab için mektublara 10 kuruşluk Pul ilâvesi lâzımdır.

Posta kutusu : 741 İstanbul
Telgraf : Son Posta
Telefon : 20203

Sıhhat Ve içtimaî Muavenet Vekâletinden:

Çorum leylî, ve İstanbul neharî küçük sıhhat memurları mekteblerine alınma şartları şunlardır:

1 — Türkiye Cümhuriyeti tebaasından olmak ve yaşı 18 den aşağı ve 26 dan yukarı bulunmamak «yirmiden yukarı olanların askerlik ilişiği kalmamış olacaktır.»

2 — Orta mektebden pek iyi ve iyi derecede mezun olmak «Lise sınıflarında bir veya iki sene fazla okumuş olanlar tercih edilecektir. Bunlarla kadro dolmadığı takdirde orta dereceliler de alınır.»

3 — İstekliler, bütün evrakını tamamlamış olduğu halde, dilekçelerini 15 Eylûl 1939 tarihine kadar Çorum mektebi için Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletine, İstanbul mektebi için İstanbul Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Müdürlüğü vasıtasile mekteb müdürlüğüne göndereceklerdir.

«Noksan evrak ile gelen dilekçeler muameleye konulmıyacaktır.»

Gönderilecek evrak şunlardır:

A — Nüfus hüviyet cüzdanı aslı,

B — Orta mekteb şehadetnamesi aslı, «Daha fazla okumuş olanların şehadetname ile birlikte tahsil müddetlerini tasdik eden resmî vesika»,

C — Mütehassısları tam bir hastane heyetinden, basılmış örneğine uygun ve üstünde tasdikli fotoğrafı bulunan bir sıhhat raporu. «Bu raporu hastane baştabibilikleri zarflıyarak üstünü mühürliyecek ve istekli tarafından mühürlü zarf halinde olarak gönderilecektir.»

İşbu muayeneler Ankara, Sivas, Erzurum, Diyarbakır, Haydarpaşa, Nümune hastaneleri; İstanbul Çocuk hastanesi; İzmir, Bursa, Konya, Adana, Samsun Memleket hastanelerinde yapılacak ve istekliler bu hastanelerin bulunduğu Vilâyetlerin Sıhhıt ve İçtimaî Muavenet Müdürlüklerine bizzat müracaat edeceklerdir.

D — Çıktıkları mektebden veya mahallî polisinden alınmış hüsnühal kâğıdı,

E — 4,5 × 6 boyunda üç tane fotograf «cepheden alınmış ve ince kâğıda basılmış olacak».

4 — Çorumdaki leylî mektebe girmek istiyenler bu vesikalardan başka bir de aşağıda örneği yazılı, Noterlikten tasdikli taahhüd senedi vereceklerdir.

Taahhüd senedi örneği

Çorumdaki Leylî Küçük Sıhhat Memurları mektebine alınarak tahsil edip mezun olduğumda, Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâletinin tayin edeceği vazifede beş yıl hizmet etmeği ve bu hizmeti kabul etmediğim veya kabul edip te muayyen müddeti bitirmeden bırakığım ve sıhhî sebebler dışında mektebden daimî olarak çıkarıldığım takdirde benim için sarfedilmiş olan parayı tamamen ödemeği ve bu taahhüd senedi mucibince benden istenilecek para için ödemek mecburiyetinde olduğum tarihten itibaren % 9 faiz yürütülmesini kabul ve taahhüd eylerim.

Sarih ikametgâh adresi

Yukarıda adres ve hüviyeti yazılı olan ..... in bu taahhüdname mucibince ödemek mecburiyetinde bulunduğu her ders yılı için İki yüz lira olmak üzere bütün tahsil müddeti için ceman 400 liraya kadar parayı, faizile beraber, borçlu ..... ile birlikte müteselsil kefil ve müşterek müteselsil borçlu sıfatile ödeyeceğim.

Kefilin adresi

«5428»

HASAN MEYVA ÖZÜ

inkıbazı defeder, iştahsızlık, hazımsızlık, şişkinlik, bulantı, gaza karşı faydası vardır. Her yemekten sonra bir tatlı kaşığı yarım bardak su içinde köpürterek alınabilir.

FOSFARSOL

Kan, Kuvvet, İştah Şurubudur.

FOSFARSOL; Daima kanı temizleyip çoğaltır, tatlı bir iştah temin eder, vücude genclik ve dinclik verir. Her eczanede bulunur.

Sıhhat Vekâletinin 26-11-932 tarih ve 3/26 numaralı ruhsatını haizdir.

Herkesin sabırsızlıkla beklediğt emsalsiz bir eser :

KÂŞİFLER ve MUCİDLER (YEDİGÜN) neşriyat müessesesi Türk münevverlerine yeni ve emsalsiz bir eser daha kazandırdı : Buluşlarile ve icadlarile bugünkü dünya medeniyetini vücude getiren büyük dâhilerin hayatlarını ve eserlerini bir araya resimli olarak toplayan bu eser her kütüphanenin en kıymetli kitabını teşkil etmektedir. Kapağının ve birkaç sahifesinin küçültülmüş fotoğrafını yukarıya dercettiğimiz (KÂŞİFLER ve MUCİDLER) her münevver, her muallim ve her talebe tarafından alâka ve merakla okunacaktır. Nefis bir kapak içinde ve baştan başa resimlerle dolu olmasına rağmen yalnız (50) kuruşa satılmaktadır.

(KÂŞİFLER ve MUCİDLER) i bütün bayilerden isteyiniz. Toptan ve perakende satış merkezi : İstanbulda Babıali caddesinde (YEDİGÜN) müessesesidir.

Devlet Hava Yolları Umum Müdürlüğünden:

Hatlarımıza ilâveten 7 Ağustos 1939 Pazartesi gününden itibaren İstanbul - İzmir arasında «doğru» seferler başlıya caktır.

Hava hatları	Bilet fiatları Gidiş Lira Kr.	Gidiş-Dönüş Lira Kr.
Ankara - İzmir «İstanbul üzerinden»	40 00	57 00
İstanbul - İzmir «doğru» hat	20 00	28 50

7 Ağustostan itibaren hareket saatleri

Ankaradan hareket Saat	Dakika	İstanbula muvasalat Saat	Dakika
14	00	16	00

İstanbuldan hareket Saat	Dakika	Ankaraya muvasalat Saat	Dakika
9	30	11	30

Ankaradan hareket Saat	Dakika	Adanaya muvasalat Saat	Dakika
15	15	17	25

Adanadan hareket Saat	Dakika	Ankaraya muvasalat Saat	Dakika
7	10	9	20

İstanbuldan hareket Saat	Dakika	İzmire muvasalat Saat	Dakika
16	20	18	10

İzmirden hareket Saat	Dakika	İstanbula muvasalat Saat	Dakika
7	10	9	00

Ankaradan hareket Saat	Dakika	İzmire muvasalat Saat	Dakika
15	00	17	45

İzmirden hareket Saat	Dakika	Ankaraya muvasalat Saat	Dakika
9	00	11	45

Fazla tafsilât için: Meydan müdürlüklerile acentalara müracaat edilmesi.

«3326» «5577»

SİNGER

Bayanlara mahsus elmaslı ve pırlantalı S İ N G E R saatlerinin yeni modelleri gelmiştir. Fiatları 75 lira ilâ 500 liradır.

— EMSALLERİ GİBİ ON BEŞ SENE GARANTİLİDİR —

Taşradan taleb vukuunda yeni kataloğ gönderilir.

SİNGER Saatleri YENİ MERKEZ MAĞAZASI: Eminönü tramvay caddesi No. 8. Şubesi: Eminönü meydanında 14 No. daki eski yerindedir. Tel: 21964.

TORNACI ARANIYOR

Her nev'i tezgâhda çalışabilir tecrübeli bir Tornacı aranıyor. İsteklilerin Galatada Çinili Rıhtım Hanı civarında Muradiye Hanının 5 nci katında Fethiye Şirketine acele müracaatları.

DOKÜMAN: 1

HATAY

Bugün çıktı.

Fizikî Coğrafya - İklimi - Nufus - Toprak ve mahsulleri - hayvanları - suları - san'at ve ticaret hayatı - sahilleri - yolları - İş hayatı - İçtimaî hayat - edebiyat ve musikisi - adet ve ananeler - Maarif - Antakya şehri - İskenderun şehri - yaylalar ve sayfiyeleri - kırk asırlık tarihi - Evliya Çelebi Hatay'da - Strabon ve İbnibatuta'ya göre Hatay - Gazi ve Hatay - Kurtuluş yıllarının Kronolojisi - 6 Tablo - 110 büyük fotoğraf 12 salahiyetli kalem - 2 Renkli kapak - 1 Harita - 68 büyük sayfa - 30 Kuruş.

Bütün muallimler Üniversitedon ortaokula kadar tahsil gençliği, bütün memurlar ve Türkiyeyi esaslı şekilde tanımak isteyenler DOKÜMAN'ı takib etmeli, İlk sayısı olan HATAY'ı alıp bir kere gözden geçirmelidirler.

ÇIKARAN: TÜRKİYE YAYINEVİ

Türk Dağcılık Klübünden:

Yazlık suvaremiz 4.8.939 Cuma akşamı saat (22)de Klüp lokalinde verilecektir. Sayın azalarımız ve arkadaşlarının davetiyelerini klüpten aldırmaları rica olunur.

SİVRİSİNEKLERİ

FLIT

İLE ÖLDÜRÜNÜZ

FLIT daima ÖLDÜRÜR !

Umumî deposu : J. Krespin, İstanbul, Galata, Voyvoda Han 1

İstanbul Belediyesi İlânları

Şile - Ağva yolu üzerindeki Göksu köprüsü şose inşaatı 2490 numaralı kanunun 46 ıncı maddesinin B fıkrasına tevfikan pazarlığa konulmuştur. İhale 8/8/939 Salı günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Muhammen bedeli 994 lira 88 kuruş ve teminatı 149 lira 24 kuruştur. Şartname Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliblerin % 15 nisbetinde kat'î teminat makbuz veya mektubu ve Nafıa Müdürlüğünden bu işe benzer en az 500 liralık iş yaptıklarına dair alacakları ehliyet vesikası ile ihale günü muayyen saatta Daimî Encümende bulunmaları. (5672)

İlk teminat	Muhammen bedeli	
75,00	1000,00	Kadıköy kazası dahilinde tamir edilecek yollarda kullanılmak üzere alınacak 400 metre mikâbı kum.
173,63	2315,00	Darülâceze için alınacak 195 kalem eczayı tıbbiye ve malzeme.
244,27	3256,90	Yollar şubesi atölyesi için alınacak muhtelif nalbur malzemesi.
56,25	750,00	Kadıköy kazası dahilinde tamir edilecek yollarda kullanılmak üzere alınacak 300 metre mikâb taş.
41,19	549,20	Darülâceze için alınacak alâtı tıbbiye.
37,73	503,00	Mezarlıklar Müdürlüğü için alınacak tabutluk kereste.
107,27	1430,20	Mezarlıklar Müdürlüğü için alınacak teçhız ve tekfın malzemesi.

Tahmin bedelleri ile ilk teminat miktarları yukarıda yazılı işler ayrı ayrı açık eksiltmeye konulmuştur. İhale 7/8/939 Pazartesi günü saat 14 de Daimî Encümende yapılacaktır. Şartnameler Zabıt ve Muamelât Müdürlüğü kaleminde görülebilir. Taliblerin hizalarında yazılı ilk teminat makbuz veya mektubları ile ihale günü muayyen saatta Daimî Encümende bulunmaları. (5524)

Son Posta Matbaası

Neşriyat Müdürü: *Selim Ragıp Emeç*

SAHİPLERİ: *S. Ragıp EMEÇ*, *A. Ekrem UŞAKLIGİL*